

“ચેતન અનુભવ રટના લાગી.”-પદ.

(૮૬)

ચેતન અનુભવ રટના લાગી, અલખ તોરી આતમમાં રદ—
 લાગીરે હેલુ, કેઇ વિરલા તુજ શુભ સગી. અલખ ૧
 કાલવમાં ચીર ધોવે ધોળી, બીજ બોયા ઉપર ભૂખાણી;
 વાણીના સહુ ખેડા જાયા, કર્યુ જગત ખૂલધાણી. અલખ ૨
 ભૂલ્યો જન જગને ચેતાવે, વેરયા સહુને નાચ નચાવે;
 ઉંઘાજન ઝલિ બહુ પાવે, જાગ્યો શીશ કટાવે. અલખ ૩
 પવિટત પોપટ બહુ બહુ બોલે, ફણિધર સામે તાડી ટોલે;
 પરધર મૂરખ ઝલિ ખોલે, નારી કન્તા હિંચોલે. અલખ ૪
 અનુભવ વિરલા ભેગી બાલે, મૂરખ આપમતિને તાલે;
 છુલ્હિસાગર આતમજાને, ઠરચો નિર્ભયસ્થાને. અલખ ૫

(અમદાવાદ.)

“માયામાં મનહું મોહુંરે.”-પદ.

(૮૭)

માયામાં મનહું મોહુંરે—ભગીને ભે તું,
 નરભવનું જીવન ખોયું રે—ભગીને ભે તું—એ ટેક.
 માતાની કુખે આવી નવ માસ ઉપો રહીયો,
 ત્યાં દુઃખ અનનુ લલિયોરે. ભગીને ભે તું. ૧
 બાલપણમાં સમજ્યો ન કેવશુરે સેવા,
 રમયું ને મીઠા મેવારે. ભગીને ભે તું. ૨
 જીવાનીમાં જીવતીના સર્જુ બહુ ખેટ્યો,
 તહે ધર્મને પડતો ઝેલ્યો રે. ભગીને ભે તું. ૩
 પેસાને માટે પાપો કર્યા તે તો ભારી,
 તે આતમને વિસારીરે. ભગીને ભે તું. ૪
 રાગદ્વેષે વાહ્યો અજ્ઞાને ભરમાયો,
 નાહકે ન્યાં ત્યાં ધાયો રે. ભગીને ભે તું. ૫

મુખે દુઃખે-મધીને એક દિન મરવું,
 પલ્લુ કામ વધારું વરવું રે.   ભગીને એ પું. ૬
 કરીય એવું પામીય કાઈ તેવું,
 કાંઈ ન કાંઈને દેવું રે.   ભગીને એ પું. ૭
 સ્વપ્નાની આતો આછા રહો શું તેમાં રહું,
 કાંઈને કાંઈ ન છાછરે.   ભગીને એ પું. ૮
 બુદ્ધિસાગર ભગ્યે રે ચેતને વિચારી,
 જટ સમને નરને નારી રે.   ભગીને એ પું. ૯
 (અમરાવાહ.)

“જોતાં જોતાં ચાલ્યા ગયારે.”—પદ.

(૮૮)

જોતાં જોતાં ચાલ્યા ગયારે-જોડીયા તારા.
 રમણિક રહિયાળા, રંને રૂઠા રૂપાળા,
 મરી મયા બહુ બહાસારે.   જોડિયા ૧
 ખમ્ખમખ ખેની ધાતી, જમ આજુ વર્તીતી,
 ચાલ્યા પરમવ વાટેરે.   જોડિયા ૨
 જૂતાં જૂટ પહેરી ચાલ્યા, બનિયારી ઘડને બહાસ્યા,
 ધોરમાંદિ જોડી ધાલ્યારે.   જોડિયા ૩
 પાવડી ખાયાને પાલી, રૂપો રોયોરેય બહાલી,
 મચાણે તે મયા ખાલીરે.   જોડિયા ૪
 નવતબતને નહે, વેર હેરથી જાહે,
 પાઠ તેની જોને પટેરે.   જોડિયા ૫
 ચેતી જ્યોને નરનારી, દેવ ધિખામણ ચારી,
 બુદ્ધિસાગર છુમકારીરે.   જોડિયા ૬
 (અમરાવાહ.)

એક થતો નથી. વસ્તુનું સ્વરૂપ સમજાવું જોઈએ. ભજન અને પદ એવા
 એકાંત સંબંધોને આમકથી પકડતાં અનેકાંત તત્ત્વની શ્રદ્ધા થતી નથી.
 અમારાં બનાવેલાં પદોને કોઈ અન્યમતાવલંબીઓ ભજન પણ કહે છે. અને
 જેનો આપણે પદ કહીએ છીએ. પણ તેથી વસ્તુનો ફેરફાર નથી. કોઈ
 કહેશે કે તમારા બનાવેલા પદોમાં “ભજન કરવે” વગેરે શબ્દો આવે છે તે
 આપણી મર્યાદા નથી, જેન અધ્યાત્મશાનિયોએ ભજન વગેરે શબ્દ મૂક્યા
 નથી અને તમે તો મૂક્યા છે તેથી તે ઠીક ગણાય નહિ; એમ બોલનારને
 પ્રત્યુત્તરમાં કહેવાનું કે શી આનંદધનજી પોતાના પદોમાં ભજન એવા શબ્દ
 લાવેલા છે. જુઓ તે આ પ્રભાણે-પ્રમુ મજલે મેરા દીલ રાજી, બાઠ વહો-
 રકી ચોસઠ ઘડીયાં દો ઘડીયાં બઘ છાજી. પ્રમુ. જુઓ ત્યાં મજલે એવા
 શબ્દથી બ્યવહાર કર્યો છે. મજ ઘાતુ છેવામાં વર્તે છે. શબ્દનો સમુદ્ધ અમુક
 દર્શનનો છે એમ નિશ્ચય નથી. શી ચણોવિજયજી પણ ભજન એવા
 શબ્દમાં પદ બનાવી કહે છે કે-મજન વિનું જીવિત જેઠે પ્રેત મલિન, મંદમતિ
 હોતત ઘર ઘર ઉદર મગનકે હેત. છેલ્લી દુકમાં ઉપાધ્યાયજી કહે છે કે-કયે
 નાહ ગુનથીત મુજસ પ્રમુ, સાધન દેવ બનન્ત, રચના રસ વિમારો કાંઈનો,
 વૂઝત કુંડુંક સમેત; ઇત્યાદિથી પણ પૂર્વના આચાર્યો ભજન શબ્દ લાવ્યા છે એમ
 નિશ્ચય છે. આ પદોમાં ભજનના રાગો મૂકેલા છે તે શી રૂપવિજયજી મહારાજ
 નથા શી લીરવિજયજી મહારાજ જે જે રાગ સાંભળના હતા તે તે રાગ
 ગુપર પૂજા, સ્તવન, અને સત્કાય વગેરે બનાવના હતા, તેમ અમેાએ પણ
 ભજનના રાગ લીધા છે. અમુકજ દર્શનના રાગ છે એવો કંઈ નિયમ નથી.
 તેથી મૂર્ખના ભરમાબાથી આત્માર્થી પુરુષો બાકી જશે નહિ. અધ્યાત્મનાં
 પદોથી લેખકનો આશય બ્યવહારનમને નિષેધવાનો નથી. માટે પદ વાંચી
 કોઈ પણ જીવ બ્યવહારમાંથી બહાર થતુ નહિ. કોઈ રથાને બ્યવહાર
 સાંબંધી આણેપ સમજાય તો તે અમુક બ્યવહાર સાંબંધી સમજવું. બ્યવ-
 હાર નવતો જીનશાસનનો આધાર છે માટે બ્યવહારથી વિશ્વ શ્રદ્ધા કોઈએ
 સ્વપ્નમાં પણ ધારતી નહિ. કૃત્ય-શુદ્ધ-ગંભીર આત્મ પદોમાં અવસ્થ ગુરુ-
 મમ ભેગી જોઈએ. જ્ઞાન નયોની સાપેક્ષ જુદીપૂર્વક અધ્યાત્મ પદોમાં અવગણ
 વાણી છે તે પણ સમજાવી. કેટલાંક એવાં પદો છે કે પૂર્વ અધ્યાત્મશાસ્ત્રનો જ્ઞાતા
 હોય તથા દબ્બાગુણોનો જ્ઞાતા હોય તેનાવડેજ કૃષ્ણ વગેરે પદોમાં તથા
 અવગણ વાણીમાં સાપેક્ષ જુદીથી સ્વેચ્છા ગંભીરનય રહસ્યત્વ સમજી શકાય
 છે. ચંદિન અધ્યાત્મ જ્ઞાતાઓનેજ યોગ્ય કેટલાંક પદ છે. પદોના ત્રણ વિભાગ
 સમજના, કાવચાઈ, અપ્યજ્યયોગચાઈ, અને ચૈત્યચાઈ. એ ત્રણ વિભાગ

આ પદસંમેહમાં છે. નીતિ દિશ્નુનાં પદ પશુ જનાભ્યાં છે, તે પશુ ધર્મમાં પ્રવેશ કરતાં જડ ઉપયોગી થઈ પડે. ઉપરચજ્ઞાનદાટ્ટી જનાણા વિશ્વ ૩૫ દેશો સમાયું હોય તેની સવા થાયું થું. ને ને ગ્રામમાં નેવી નેવી આત્મચરિત્તિનાં જો જનાભ્યાં છે તે વચ્ચેને સમજવા માટે જનાં પદ જનાભ્યાં છે તે રથન પશુ નોંધવામાં આભ્યાં છે. અમદાવાદના પ્રખ્યાત ઝવેરી, ડાલાર ગ્રુપમાં કૈલુસમ રેડ સંસ્કૃતમાય રાવજીની જોમાં વિશેષ રૂચિ હોવાથી અને તે જોથી તેમના આત્માને જડ આનંદ મળે છે માટે આ 'પદસંમેહનું' પારિતોષિક એમભાવે તેમને અર્પણ કરું છું. ધીરજલચંપ વમેરે જન્મજનો આ પદસંમેહનું મંત્ર નદીમાં ઝીંટી નિર્મળ થાઓ એમ દુમાણા

ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ

હી૦

સુનિ સુદિસાગર.

समालोचना.

संसाराग्रिमें कथित पुरुषोंको सुख कैसे मिले, इस उपायमें बहुत मनुष्य तो यह समजते हैं कि, द्रव्योपार्जन करना, बहुत कुडम्ब भेगा करना, राज्यमें अधिकार प्राप्त करना, लक्षों मनुष्योंसे पुजवाना इत्यादि परम सुखका साधन है. इसी वास्ते धर्म कर्म नित्य नैमित्तिक अनुष्ठान कुल मर्यादा आदिभी शिथिल करके पूर्वोक्त उपायमें लगते हैं. परंतु ये सब उपाय तो दुःखके हैं. उनसे परम सुख प्राप्ति कभी नहि होती. जो धनमें सुख मिलता, तो चक्रवर्ती राज्यको ठोकरमें ठुकराकर एकान्त सेवन क्यों करते.

न सुखं देवराजस्य, न सुखं चक्रवर्तिनः ।

यत् सुखं वीतरागस्य, मुने रेकान्तवासिनः ॥

जो सुख एकान्तवासी मुनिको है, वो इन्द्र तथा चक्रवर्तीको नहि है. तथा जितना मनुष्य जादे संबंधी होगा, उतनाही दुःख जादे नीकलेगा. किसीको ज्वर आता है, किसीका मस्तक दुःखता है, कोई सुमूर्ध है, सबके दुःखसे दुखी होना पड़ता है. राज्याधिकारकी तो औरभी दुर्दशा है. उसकी इच्छा करनी तो सबसे खराब है. आज कल राज्याधिकार ये हैं कि, अमुक महाशयको ५००) जुलमाना करनेका अधिकार मिला. अमुक महाशयको छ मास कैद करनेका अधिकार मिला. परंतु सभ्यगण ! ऐसाभी अधिकार आपने मुना है ! कि अमुक शेरजीको फांसी माफ करनेका अधिकार मिला, अथवा अमुक शेरजीको कैद माफ करनेका अधिकार मिला. मित्रगण ! जिससे जीवदया पड़ेबोही तो अधिकार कदा जाता है ! और जो मूर्ख परिणाम करनेवाले अधिकार हैं वोना राजाके बिना किसीको शोभित नहीं होते,

इत्यादि बात शोचकर भावीन ऋषि महात्मा लोकोने बड़े २
अध्यात्म शास्त्र रचकर सांसारिक जनोपर वो कृपा करी है, कि
नितका बखान सरस्वती देवी भी नहीं करसकती जैसा—

आनुमेरासुतेःकानं, नयेदध्यात्मचिन्तया ।

ईषभावरसरंदयान्, कामादीनाम्पनापि ॥

जब तक निद्राबस्था नहो, तथा मृत्यु न आवे तब तक अध्यात्म
चिन्तासेही काटको बितावे, काम, क्रोध, लोभ, मोहको थोड़ा-
साभी मोका न दे जिनसे आकर सतावें. वो अध्यात्म चिन्ता
कितनी कठिन है. इस बातको सबही बुद्धिमान् जानते हैं, उस
अध्यात्म शास्त्रकी रचना कितनी प्रकारकी भाषामें कितनेही संज्ञा
शब्दोंमें यद्यपि रचित है परंतु कितनेक तो विचारे मंदबुद्धियोंके
समझमें नहीं आती. कितनेक बुद्धिमानभी हैं तोभी अन्य भाषा
होनेमें पूरा तन्त्र नहीं मिलता. अथवा कितनेक छंद संबंध के तथा
गान विद्याके रमिक हैं. उनका गद्यभाषा नहीं रुचती इसलिये योग
मार्ग किया परायण भी जैन भेनाम्बर मुनिगजभी बुद्धिमागर्जने
बहुत आनन्दमें आकर मनोहर २ भजन छंदमें बनाकर तैयार
किये हैं. जिनका ध्वाद विशिष्ट साधारण सब लोकोको मिले इन
सबका मार पर हीकी मनुष्योंकी अध्यात्ममें रुचि हो और काम
क्रोधादि भ्रमःशत्रुओंका नाश हो और अध्यात्म पुष्टिके लिये
बैराग्यका तथा भक्तिमार्गभी मार पूरा होनेमें दिखाया है.
कारणकि बिना बैराग्यक ब्रजन समारा : सक्ति दूर नहीं होती.
और भक्तिके बिना विमल आचरण बिशेष दूर नहीं होने. इसलिये
बैराग्य तथा इष्टछंदमें अनुगत अध्यात्म चिन्ताका परमोपाय है.
ये सम्पूर्ण भजन आद्यतममें देने प्रारंभ सब शुभ है इनमें जैन आ-
रात्री रीति प्रमाण कही दोष नहीं है कही अध्यात्मिक नयकी
हृत्पता. कही परमोपायिक नयकी सुन्दरता. कही नैमदादि नय

प्रमाण बहुत उत्तम रीतिसे वर्णन किया है. जो मनुष्य जैन शास्त्र तथा अभिधा कक्षाणा व्यंगमनातात्पर्यादृष्टिके मर्मज्ञ है उन लोकोंको मुनिराजश्री बुद्धिसागरजी रचित शास्त्र सिद्धान्तमे जो आस्वाद मिलेगा, की जिसका फल एक एक पदकी भावनासे अनेक कर्मकी निर्जरा है. मित्रगण ! क्यादे क्या लिखे. अमारा मन तो इन पद रत्नको सुनकर मुखान्धिमें मग्न होता है. तथा और लोक वैदिक धर्मावलंबी सुनते हैं तो चित्रकेसे लिखे होकर तथा कूद २ कर सुनते हैं. भाहा ! सत्यही शास्त्रोंमें जंगम तीर्थ साधुओंको कहा है.

श्लोक.

साधूनां दर्शनं पुण्यं तीर्थभूता हि साधवः ।

तीर्थं कच्छति कालेन सद्यः साधुमपागमः ॥ १ ॥

इ. न्याय व्याकरण साहित्याऽऽचार्य

पं. श्यामसुन्दरगचार्य वैश्य, के. बी. एस्. एम्.

K. B. S. M.

અનુક્રમણિકા.

પા.ક.	વિષય.	પૃષ્ઠ.
૧	શ્રી દેવરીઆજી સ્તવન. (દેવરીમાતીર્થ.) ...	૧
૨	ચરમજીનેશ્વર સ્તવન. (ચૌ. જી. અતિઅલ્પેશ્વર.) ...	૨
૩	શ્રી વીર જી સ્તવન. (વીરજીનેશ્વર વચન મુખારસ.) ...	૨
૪	શ્રીમોક્ષવ-કૃદા. (નિર્મલશક્તિ ચેતના.) ...	૩
૫	શ્રીમોક્ષવ. (જમોડે તે મુધરે નદિ.) ...	૪
૬	શ્રી દાન્તિજી સ્તવન. (શ્રી દાન્તિજી અલ્પ અગ્રેયર.) ...	૫
૭	જગ્યા જીએ અન્તરૂમાં તપાસીરે. ...	૫
૮	અનુભવ આતમનો જો કરે. ...	૬
૯	જીવણ માટે નચા ચીડ પડે. ...	૬
૧૦	મુરખ માઈ માઈ ચીડ કરે. ...	૭
૧૧	નિર્મલ દેશનારેવાસી આતમ. ...	૭
૧૨	નિર્મલ જગ્યાથી તું સદા છે. ...	૮
૧૩	સાધુબાઈ સમરસ અમૂન પીળે. ...	૮
૧૪	અનુભવ આતમાની વાત કરનાં. ...	૯
૧૫	અલ્પ દેશમે વાસ દમારા. ...	૯
૧૬	અનુભવ આતમ વાતો કરીએ. ...	૧૦
૧૭	નમુશાનો સંમત ન કીજે. ...	૧૦
૧૮	સુમુશાની સંમત કીજે. ...	૧૧
૧૯	પરધર બ્રાહ્મ મુખ ન સ્તમ્ભી. ...	૧૧
૨૦	અવમૂન અનુભવ ૧૬ કૈષ રાગી. ...	૧૨
૨૧	મુખ કુખ બોમવચાં જીવ પડે. ...	૧૨
૨૨	નદિ અલ્પ લખ્યા કદિ જાણે. ...	૧૩
૨૩	સાધુબાઈ અલ્પ નિરજન સોદ. ...	૧૩
૨૪	સાધુબાઈ ખ્યાન સમૃધિ વીળે. ...	૧૪
૨૫	સાધુબાઈ સમર મુધરમ પીળે. ...	૧૪
૨૬	એકીપેરે ખ્યાન વીળે ૫૬ અનુભવ. ...	૧૫
૨૭	એકીપેરે પ્રભુ સમરીને ૫૮ અનુભવ. ...	૧૫
૨૮	મુરૂ વીના કૈષ તત્ત્વ ન ધારે. ...	૧૬
૨૯	કુનિય છે તિલાદી. ...	૧૬
૩૦	અનુભવી આજે. ...	૧૭

પ્રક.	વિષય.	પૃષ્ઠ.
૩૧	અણની અથગણારે.	૧૬ ૧૮
૩૨	ગાનીની સંગ સારીરે.	૧૬ ૧૮
૩૩	શી વીરજીન સ્તવન. (વીર જીનેશ્વર)	આવે ધન. ૧૭૨
૩૪	પાર્શ્વ જીન સ્તવન. (પ્રભુશ્વર)	૧૭૨
૩૫	મારે મુને મળશે મારો સંત સનેલી.	૧૭૩
૩૬	દેખોઆમ્મ મદા વિક્રમ સંભારી.	૧૭૩
૩૭	પતથરના નાને બેસીરે.	૧૪
૩૮	તજી રવજીની અથગ્ગ ધામનુ.	૨૦
૩૯	પ્રભુજી તુમ રક્ષન સુખકારી.	૨૦
૪૦	રામો જી દુનીઆમગી.	૨૧
૪૧	અનંત અનાવર નિભય દેસી.	૨૧
૪૨	અંતુ રાજી રાયાગી હમા.	૨૨
૪૩	રામ રાજી રાજી તુમ બળે.	૨૨
૪૪	હિંદુ રાજી રાજી તુમ બળે.	૨૨
૪૫	રામ રાજી તુમ બળે.	૨૩
૪૬	રામ રાજી તુમ બળે.	૨૪
૪૭	રામ રાજી તુમ બળે.	૨૪
૪૮	રામ રાજી તુમ બળે.	૨૫
૪૯	રામ રાજી તુમ બળે.	૨૫
૫૦	રામ રાજી તુમ બળે.	૨૬
૫૧	રામ રાજી તુમ બળે.	૨૬
૫૨	રામ રાજી તુમ બળે.	૨૬
૫૩	રામ રાજી તુમ બળે.	૨૬
૫૪	રામ રાજી તુમ બળે.	૨૬
૫૫	રામ રાજી તુમ બળે.	૨૬
૫૬	રામ રાજી તુમ બળે.	૨૬
૫૭	રામ રાજી તુમ બળે.	૨૬
૫૮	રામ રાજી તુમ બળે.	૨૬
૫૯	રામ રાજી તુમ બળે.	૨૬
૬૦	રામ રાજી તુમ બળે.	૨૬
૬૧	રામ રાજી તુમ બળે.	૨૬
૬૨	રામ રાજી તુમ બળે.	૨૬

પદ.	વિષય.	પૃષ્ઠ.
૯૬	પ્રભુ બજી તું પ્રભુ બજી તું સરલ કર નર દેહરે. ...	૫૬. ૧૨
૯૭	બજન કરે મન બજન કરે મન. ...	૫૬. ૧૨
૯૮	બજન કરી શે બજન કરી શે. ...	૫૬. ૧૩
૯૯	જુવો ઝાપડો જુવો ઝાપડો. ...	૫૬. ૧૩
૧૦૦	પ્રીતમ મુજ શુદ્ધ શુદ્ધ અવિનાશી. ...	૫૬. ૧૪
૧૦૧	મેતન તારી મતિ ન્યારી. ...	૫૬. ૧૪
૧૦૨	પ્રીતમ મુજ કબડુ ન નિજ ઘર આવે. ...	૫૬. ૧૪
૧૦૩	પ્રિયા મમ છટ્ટી બટ્ટી અટ્ટી. ...	૫૬. ૧૪
૧૦૪	ભસા મુજ અનુભવ અમૃત ભાવે. ...	૫૬. ૧૪
૧૦૫	આતમ અપનો સ્વરૂપ નિકારો. ...	૫૬. ૧૫
૧૦૬	મનવા ઓસી રમે કું બાજી. ...	૫૬. ૧૫
૧૦૭	મેતન ચિદધન સંખી રંગી. ...	૫૬. ૧૭
૧૦૮	હંસા સોહ ચિન્મય પાવે. ...	૫૬. ૧૭
૧૦૯	ચિદધન મંગી શુભગમ્ય રંગી. ...	૫૬. ૧૮
૧૧૦	આતમ અનુભવ કોષક પાવે. ...	૫૬. ૧૮
૧૧૧	સમજી શે શાજી મન મેરા. ...	૫૬. ૧૮
૧૧૨	અમદમ અજરામર અવિનાશી. ...	૫૬. ૧૯
૧૧૩	જલ જલ જુગની છવ જોતો જરા. ...	૫૬. ૧૯
૧૧૪	મદાવીર પ્રભુ સુખકારી સદા. ...	સ્તવન. ૭૦
૧૧૫	અરે આ છંદગાની મનુભવની એળે જલ છેરે. ...	૫૬. ૭૧
૧૧૬	અરે ફની ફોમદ ફરનાસરે. ...	૫૬. ૭૧
૧૧૭	ધારા નેમ પ્રભુ મુજ મન મનિરિયે પધારતોરે. ...	સ્તવન. ૭૨
૧૧૮	ભોવણી મસ્તિશન સતવન. ...	૫૬. ૭૨
૧૧૯	એરોરે દિગમ તે મારો મારે આવરી. ...	૫૬. ૭૩
૧૨૦	વિધા આતમાની સજાવ. ...	૫૬. ૭૪
૧૨૧	વીરપ્રભુ સતવન (નમોવીર વિશે) ...	૫૬. ૭૫
૧૨૨	અમજાએ શું અરમાવરે તું તો અમજા ત્યાગી. ...	૫૬. ૭૫
૧૨૩	મેતન અનુકરણી ચિરપુર મારમ આવજોરે. ...	૫૬. ૭૬
૧૨૪	શાન્તિશન સતવન. (જલ જલ શાન્તિ જન) ...	૫૬. ૭૬
૧૨૫	વરમણ વ્રીમી કોષક પાવે. ...	૫૬. ૭૭
૧૨૬	મદુજન ધર્મ ધર્મ મુખ બોલે. ...	૫૬. ૭૭
૧૨૭	સોહ સોહ સોહ સોહ. ...	૫૬. ૭૮
૧૨૮	શુગની મનિ શુદ્ધ જાગેરે. ...	૫૬. ૭૮
૧૨૯	જડુ બાવે મુજિજન પાદ. ...	૫૬. ૭૯

પાઠ	વિષય	પૃષ્ઠ.
૧૩૦	ધ્યાન સમ્યક્ સુખકાર....	૧૬ ૮૦
૧૩૧	કાવચ, ૧	૨૧ ૮૧
૧૩૨	દસા કાઠરે જાણીને જોડીકાં.	૨૧ ૮૧
૧૩૩	પ્રેમીકા જાનકાવેરે કાઠરે જાણી.	૨૧ ૮૧
૧૩૪	આ પ્રભુ જાનનું દાણું.	૨૧ ૮૧
૧૩૫	દસા દરમ તત્ત્વ વિચારી.	૨૧ ૮૧
૧૩૬	સાધી વીર પ્રભુ મુજ બદલા....	૨૧ ૮૧
૧૩૭	જીવન જુદી સમ સ્વામી	૨૧ ૮૭
૧૩૮	ચેતન સ્વામીને સંસાર	૨૧ ૮૭
૧૩૯	૧૨ તું મોહામોહીને જાણ	૨૧ ૮૮
૧૪૦	જીવન નિજ ધરમાં તું જીવ.	૨૧ ૮૯
૧૪૧	જીવન દસ અવધર છે બેઠા.	૨૧ ૯૦
૧૪૨	જીવન દસ જાણે તે ચેત.	૨૧ ૯૦
૧૪૩	જાનકા જાનકામાં જાણી.	૨૧ ૯૧
૧૪૪	૧૨ ચેતન વિવરણ તેજી.	૨૧ ૯૨
૧૪૫	મોહ જાણમાં જે જાણી.	૨૧ ૯૨
૧૪૬	જાણી તમારા નવને વીણ.	૨૧ ૯૩
૧૪૭	જીવન સમ્યક્ વિવરણ.	૨૧ ૯૩
૧૪૮	ચેતન ચેતન દેવે જાણ.	૨૧ ૯૪
૧૪૯	જીવન જાણમાં જાણી.	૨૧ ૯૫
૧૫૦	જાણીને જાણીને જાણમાં જાણી.	૨૧ ૯૫
૧૫૧	જીવન જાણીને જાણીને જાણમાં જાણી.	૨૧ ૯૬
૧૫૨	જીવન જાણીને જાણીને જાણમાં જાણી.	૨૧ ૯૬
૧૫૩	જીવન જાણીને જાણીને જાણમાં જાણી.	૨૧ ૯૭
૧૫૪	જાણીને જાણીને જાણમાં જાણી.	૨૧ ૧૦૦
૧૫૫	ચેતન જે તું જાણી.	૨૧ ૧૦૧
૧૫૬	જીવન જાણીને જાણીને જાણમાં જાણી.	૨૧ ૧૦૧
૧૫૭	જીવન જાણીને જાણીને જાણમાં જાણી.	૨૧ ૧૦૨
૧૫૮	જાણીને જાણીને જાણમાં જાણી.	૨૧ ૧૦૩
૧૫૯	જાણીને જાણીને જાણમાં જાણી.	૨૧ ૧૦૮
૧૬૦	જાણીને જાણીને જાણમાં જાણી.	૨૧ ૧૦૯
૧૬૧	જાણીને જાણીને જાણમાં જાણી.	૨૧ ૧૧૦
૧૬૨	જાણીને જાણીને જાણમાં જાણી.	૨૧ ૧૧૧
૧૬૩	જાણીને જાણીને જાણમાં જાણી.	૨૧ ૧૧૨

પદ.	વિષય.		પૃષ્ઠ.
૨૩૦	પરખ્યાથી પ્રેમી મુસ્તામાં લય મને લાગી.	આત્મપદ.	૧૬૬
૨૩૧	ચેતનજી ચેતો જુડી આ દુનિઆની બાજી.	...	૫૬ ૧૬૬
૨૩૨	જોઈને જોયું સગપણ દુનિવાનું કાચું. ...	...	૧૬૭
૨૩૩	આત્મસ્વરૂપ કૃષ્ણનું ગાન. (રમતે રંગે કૃષ્ણજી)	...	૧૬૭
૨૩૪	ચેતનજી ચેતો કોઈ ન દુનિવામાં તારું. ...	...	૧૬૮
૨૩૫	હવે હું સમજ્યો જીવર નામ એક સાચું.	...	૧૬૮
૨૩૬	પ્રાતઃ મંગલમ્ (શ્રી સંજેશ્વર પાંચજી)	...	૧૬૮
૨૩૭	તારું નામ ન રૂપ લખાય. ...	...	૫૬ ૧૭૦
૨૩૮	શ્રી વીરસ્તવનમ્ (શ્રી વીર પ્રભુ ચરમ).	...	સ્તવન ૧૭૧
૨૩૯	આસા ઓરનકી ક્યા કીજે. ...	આનન્દધન ૫૬.	૧૭૪
૨૪૦	અબ મેં સાચો સાદિખ પાચો. ...	...યશી વિ.	૧૭૪
૨૪૧	ચેતન અબ મોઢે રસન દીજે....	...	૧૭૫
૨૪૨	અબધુ પિયો અનુભવ રસ ખાણા.	...	ચિદાનંદ. ૧૭૫
૨૪૩	ચેતન અમતા છાંક પરીરી. ...	...	...યશી વિ. ૧૭૬
૨૪૪	અકલકલા જમજીવન તોરી. ...	...	ચિદાનંદ. ૧૭૬
૨૪૫	સાધુબાઈ સોઢે જૈનકા રાગી. ...	...	વિનય વિ. ૧૭૭
૨૪૬	જો હો અનુભવ ચાનરે. ...	...	ચિદાનંદ. ૧૭૭
૨૪૭	અલખ સખ્યા કિમ જાવે હો.	...	૧૭૮
૨૪૮	અબધૂ નિરપક્ષ વિરલા કોઈ. ...	...	૧૭૮
૨૪૯	સોઢં સોઢં સોઢં સોઢં. ...	...	૧૭૯
૨૫૦	સંતો અચરિત્ ૩૫ તમાસા. ...	...	૧૭૯
૨૫૧	નિશાની કહા બતાવુંરે. ...	...	આ. ૧૭૯
૨૫૨	ચેતન શુદ્ધાતમકું ખાવો. ...	...	૧૮૦
૨૫૩	અબધૂ સો જોગી શરૂ મેરા. ...	...	૧૮૦
૨૫૪	અબધૂ રામ રામ જમ કહાવે. ...	...	૧૮૧
૨૫૫	ખેહેર ખેહેર નહી આવે અવસર. ...	...	૧૮૧
૨૫૬	સમજપરી મોઢે સમજપરી. ...	...	ચિદાનંદ. ૧૮૨
૨૫૭	અબધૂ એસો જાન બિચારી. ...	...	આ. ૧૮૨
૨૫૮	જીવ જાને મોરી સરલ ધરીરી. ...	...	૧૮૩
૨૫૯	કિન શુન બયોરે ઉદાસી. ...	...	૧૮૩
૨૬૦	જોગ જીમતિ જલ્પ્યા વિના. ...	...	ચિદાનંદ. ૧૮૩
૨૬૧	સાધુ બાઈ અપના રૂપ જળ દેખા. ...	...	આ. ૧૮૪
૨૬૨	અબધૂ વૈરાગ્ય મેટા જાયા. ...	...	૧૮૪

मुनिमहाराज श्री बुद्धिसागरसूरीश्वरजी कृत.

भजन पद संग्रह.

भाग १ लो.

श्री केशरीयाजीनुं स्तवन.

(१)

केशरीया तीर्थ लटा भारी, लखि तुम पूजे लखनारी;
शरण्य ज्येष्ठ हृषिक प्रभु धारी, कपट ज्येष्ठ निंदायु वारी. ३०
मंथन ज्येष्ठगोपीश आसठेने, विमलपुनो मध,
दर्शन केशवा नीलपयोधरे, आरुद्र कथं उमग;
शोक लट्ठ, बिल्वाने वारी नाली लख मिथ्या कर्मधारी ३० १
हृषिक ५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५
प्रथम कर्मधारी कर्मधारी ५६ १५ ल ५६ १५
५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ३० २
५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५
५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५
५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ३० ३
५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५
५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५
५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ३० ४
५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५
५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५
५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ३० ५
५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५
५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५
५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ३० ६
५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५
५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५
५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ३० ७
५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५
५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५
५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ३० ८
५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५
५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५
५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ३० ९
५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५
५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५
५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ल ५६ १५ ३० १०

॥ ચરમ જિનેશ્વર સ્તવન. ॥

(૨)

ચરમ જિનેશ્વર અતિ અલ્પવેચર, અખી હું નિશ્ચિન ધારૂંદે,
પરિપૂર્ણ સ્યાદ્વાદ સ્વરૂપી, સમનયોગી વિચારૂંદે. ચરમ૦ ૧
શુષ્ક અનંતા અજ અવિનાશી, કાર્ય કદે ભિન્ન શ્રદ્ધીએદે,
તેમ પર્યાય અનન્તા આતમ, સમયે સમયે વદીએદે. ચરમ૦ ૨
અસ્તિતા પર દ્રવ્યાદિકંઠી, સમયે સમયે અનન્તિદે,
ચેતન દ્રવ્યે નાસ્તિતા તસ, સત્યપણે તે વહન્તિદે. ચરમ૦ ૩
યદિ નાસ્તિતા વર્તે નહીં તો, પરપરિણામિ હોમદે,
આત્મ અસ્તિતા પરમાં વર્તે, નાસ્તિરૂપે અવસોયદે. ચરમ૦ ૪
અસ્તિ નાસ્તિતા સમયે સમયે, આતમદ્રવ્યે ધરીએદે,
કર્મ વર્ણણા ભિન્ન વિચારી, નિજશુષ્કતા અનુસરીએદે. ચરમ૦ ૫
શુષ્ક પર્યાય અનન્તા તેથી, ભિન્ન ન આતમ ક્યારેદે,
ભિન્નાભિન્ન સ્વરૂપે વર્તે, નિર્મલ નિશ્ચય ધારેદે. ચરમ૦ ૬
પૂર્ણકર પરમાતમ પ્રેમે, મન મંદિરમાં સ્મરીએદે,
'દ્યુલ્હિસાગર' અવસર પામી, ભવજલ સાગર તરીએદે. ચરમ૦ ૭

॥ શ્રી વીરજિન સ્તવન. ॥

(૩)

વીર જિનેશ્વર વચન મુધારસ, પીતા અવિહુડ પ્રીતજગીરી,
મિથ્યા પરિણતિ જમણા ભાગી, મુરતા વીરપદ બાય લગીરી. વીર૦ ૧
અજ અવિનાશી અટલ અનાદિ, આત્માસંજ્યપ્રદેશપણેરી,
નિર્મળ શુદ્ધ સનાતન શાશ્વત, પ્રતિપ્રદેશે શક્તિ ધણેરી. વીર૦ ૨
આતમ વીર્ય અનંતુ ધારક, અપિર્ભાવપણે જે ગહેરી,
વીરનામ જિનવરતું બાણો, ઘટ ઘટ શક્તિ નિત્ય લહેરી. વીર૦ ૩
તિરોબાવ નિજ શક્તિ પ્રગટે, અસ્તિનાસ્તિત્યાદ્વાદમધીરી,
અલખ અગોચર અજસમરવર, વીર વીરતા પ્રગટ ભધરી. વીર૦ ૪

સમયે સમયે નિષ્કટકિ અનન્તિ, રત્નત્રયી થઈ શુદ્ધ છતીરી,
 ચેતના પરગટ દો ઉપયોગે, વર્ગ રહિત અપવર્ગ ગનિરી. વીર૦ ૫
 પ્રતિપદેયે હર્મ વર્ગજા, લાગી અનન્તિ દૂર ગઈરી,
 પદ કારક શુદ્ધાં ઘટ પ્રગટયાં, સિધ્ધિ સદિ અનન્ત થઈરી. વીર૦ ૬
 તેહિય વીરપતું ગુજમાંહી, જ્ઞાન્તિ જમણા દૂર કરીરી,
 'બુદ્ધિસાગર' ધ્યાનાં પ્રગટે, સત્તા વીર સમાન ખરીરી. વીર૦ ૭

૧ ચોધપત્ર,—દુહા.

(૪)

નિર્મલ સ્થાવિક ચેતના, ચિદાનન્દ ગુણધામ,
 અનુભ સો પરમાત્મ, અનન્ત શુભ વિદ્યામ. ૧
 સમય સમય નિજ રૂપમાં, શક્તિ અનન્ત સદાય,
 વિજયે નહિ દો કામમાં, ચિદધન ચેતન સય. ૨
 જેવ ત્રિકાલિક વસ્તુનું, જાસન નિજમાં થાય,
 ઉત્પત્તિસ્થિતિવ્યવતણી, સત્તા નિજ વર્તાય. ૩
 શોધક શોધે અન્ય ક્યાં, અસત્ ન ઉપજે ભાઈ,
 ઉપાદાન પદકારકે, ઘટ ઘટમાં વર્તોઈ. ૪
 ચિત્ત સ્થિર ઉપયોગના, લાગે નિજપદમાદા,
 અવર દોલ જાસ નહિ, નિશ્ચય સરણુ તે ત્યાવ. ૫
 હેયરૂપ જાસે સદુ, જ્ઞાન ગુણનું કાજ,
 દર્પણમાં અવલસતા, ઉદારીનતા રાજ. ૬
 જાવે પીવે સદુ કરે, પણ તદ્દરૂપ ન થાય,
 અદ્યિક જાવે લેગ પણ, સિત્તપત્તુ વર્તાય, ૭
 વિષટે યેણુ વિકલ્પની, અથવા બે વર્તાય,
 તોપણ તેથી સિત્ત તે, લેદ જ્ઞાન ત્યાં પાવ. ૮
 કરો કલ્પના કોટી પણ, અમમ્ય નહિ કલ્પાય,
 સોડહં સોડહં ધ્યાનથી, લેદ જાવ મિટ જાય. ૯

શાઓ પણ શાફી જરે, જ્યાંથી પ્રગટ્યાં એક,	
સિદ્ધાચર સમરો સદા, નિશ્ચય ગુણ ગળગેક.	૧૦
અમળ્ય પ્રદેશી આતમા, ધ્યાવો માવો બાઈ,	
અનુભવિએ એ સોગમ્યું, એ પદ સિમરના લાઈ.	૧૧
શૂન્ય શૂન્યમાલિ સમરીએ, આનંદ સદા મુખસાય,	
આનંદસાને મન રમે, અદિ મળ પ્રગટાય.	૧૨
સદગુરુ જાનન દીનના, બાધાચાર પ્રધાન,	
અનંત દુષ્ટિ ગુન્યના, બલિરાતમ પદ રથાન.	૧૩
જેને જેવી વોન્યના, જાણે તેવું છવ,	
જમણ નાન સારૂપમા, રમણે જમ્ય સીવ.	૧૪

૨ ચોથાગત્ર.

(૧)

અનંદ તે મુખરે નહીં, મુખરે નહિ તે જમરે;	
જાણેઆપ સ્વભાવમાં, મુખ્ય મન તો અપરે.	૧
મુદ સ્વફૂલી બેનના, નિશ્ચય ભાવે જાણે,	
જાણેઆપ સ્વભાવમાં, પરમાત્મ પદ મળે.	૨
જેવું દરે તે બાનંદ, નિમરના એકી જરે,	
જાણેઆપ સ્વભાવમાં, પાનનિશ્ચયિ ત્યાં રરે.	૩
મુદજુદ અનિશ્ચયિની, અદાઃ મુદિ કરે,	
મેરે મેરે નહુ કરે, પદ નહિ જુવમી કરે.	૪
અનુત્તર અનુત્તર પડી, કેવુ જાણે આજરે,	
અનુત્તર અનુત્તર પડે તે, પાનપ્રભાં પડે.	૫
અનિશ્ચય અનિશ્ચય મુખ, આનંદ તે જુ રમરે,	
નિશ્ચય નહીં નેહી કરે, કેવલ ક્યાં જુ કરે.	૬
જુવમે નહીં નેહી કરે, અનિશ્ચયની કરે,	
અનિશ્ચય મુદ સ્વકરે રમરે, અનિશ્ચય નહીં કરે.	૭
અનુત્તર નહીં જુવ જુ પડે, કેવલ તે મરે,	
અનુત્તર નહીં કરે, અનિશ્ચય તે મરે.	૮

શ્રી શાન્તિજિન સ્તવન.

(૬)

(મરાઠી સાખીનો રાગ.)

શ્રીશાન્તિ જિન અવધ અગોચર, દીનાનાથ દયાળુ,
 દિનમણિ દીનોદ્ધારક દીનપર, કડ્ડણ કરમે કૃપાળુ,
 એરા સ્વામીદે, ભવ પાથેધિ તારો. ૧

કોધ કપટથી મનડું મેડું, આડું અવગું ભટકે,
 તુજગુણ ધ્યાન કરતાં સાહિબ, સટક હર્ષને સટકે. મેરાં ૨

મેહ પ્રમાદે અપ્રમથ ગાળું, લીધાં મત નવી પાળું,
 હહાપણના દરિયામાં ફૂલી, દીધું સમ્બર તાળું. મેરાં ૩

દુનિયાદારી દૂર ન કીધી, પાપે કાયા પોષી
 હમા પ્રપન્થો નિશદિન કરતાં, બનીયો બારે દોષી. મેરાં ૪

સાચો સાહિબ નિરખી નયણે, ધરણ અહયું મુખકારી,
 દોષને ટાળી પાપ પખાળી, યાગું નિશ્ચય ધારી. મેરાં ૫

સેવા ભક્તિ નિશદિન કરશું, તુજ આજ્ઞા શિર ધરશું
 'બુદ્ધિસાગર' અવસર પામી, અજરામર થઈ કરશું. મેરાં ૬

(અ. ૬. ભ.)

“જરા જુઓ અન્તર્માં તપાસીરે”—પદ.

(૭)

(માન માયાના કરનારાદે—અ રાગ)

જરા જુઓ અન્તર્માં તપાસીરે, જ્યાં શોભે છે આત્મ પ્રકાશી;
 જ્ઞાન રાજને ક્રિયા છે દાસીદે, એક અવિનાશીને એક ॥ વિનાશી.
 જ્ઞાન યોદ્ધાને ક્રિયા છે કટારી, જ્ઞાન શાશ્વત પદવાસી;
 જ્ઞાન દિવાકર ક્રિયા પતંગિયું, હણાન્ત વિશ્વવિલાસીદે. જરાં ૧

વિના આત્મજ્ઞાન ક્રિયાએ પહેલો, દેખી આવત મન હાંસી,
 સમજણ વણ શું કરશે બિચારા, ગળે દે છે પોતાને તે ફાંસીદે. જ.
 જ્ઞાની ગીતારથ શાસન ધારી, જ્ઞાને સકળ મુખરાશિ,
 'બુદ્ધિસાગર' પદ જ્ઞાનીનાં સેવે, હું તો જ્ઞાનીને દર્શક શાખાશીદે જ.
 (પ્રથાપુર)

“મુક્ત માર માર શીદ કરે”-પદ.

(૧૦)

(મન ઉપરનો.)

મુક્ત મન માર માર શીદ કરે, દોઝટ જવજમણા રૂપનો કરે,
 નાર પાવું ધાતું રોય નો, દયાગવિજ કેમ મરે;
 પાપની પોરો ભરીને પાપી, મરી નરક જવનરે.   દોઝટ ૧
 મરણ શળ જળ જાએ પાસ તળ, દાય દાય ઉચ્ચરે;
 દાય ધર્મતાં જન પવનવ, દામ કટી નદિ કરે.   દોઝટ ૨
 માંદાની કદિ તારી પાસ જાણી, જમણા બાઈ પરિદરે;
 ‘બુદ્ધિસાગર’ જાતમધ્યાને, વાગિચળ કારજ સરે.   દોઝટ ૩
 (વિભપુર)

“નિર્ભય દેશનારે વાસી આતમ”-પદ.

(૧૧)

(મનમા માનસિનીએ છવો ધારખ-એ રામ.)

નિર્ભય દેશનારે વાસી આતમ, પટે શું માયા જાગમાં,
 અસંખ્ય પ્રદેશી દેશ ત્હારે, નિરાકાર શુભવાનજ;
 જરા મરણ નહીં દેશમા તે, નિશ્ચલ શુભનું દાણ.   નિર્ભય ૧
 દોઝ યોગ વિયોગ નહિ જ્યા, મમતાને અભિમાનજ;
 પ્રતિ પ્રદેશે શુભ અનંત, સમતા અમૃત પાન.   નિર્ભય ૨
 જ્ઞાન શુભથી દેશમા નિજ, જાસે સવ પદાર્થજ;
 નિત્ય અવિચલ દેશ તારો, મુદ્ધ એ પરમાર્થ.   નિર્ભય ૩
 જ્યોતિર્માદિ જ્યોત પ્રગટે, કરતાં દેશનું ધ્યાનજ;
 અનુભવવાસી જ્યોજ્યો તો, આંધું નિજપદભાન.   નિર્ભય ૪
 ભમે શું માયાદેશમાં જાઈ, નહિ જ્યા શુભનો લેશજ;
 ‘બુદ્ધિસાગર’ યેતી રથે જાઈ, પામી અવસર બેશ.   નિર્ભય ૫
 (વિભપુર.)

“ નિર્ભય વ્રહ્મરૂપી તું સદા છે ”-પદ.

(૧૨)

(રાગ ઉપરનો)

નિર્ભય બ્રહ્મરૂપી તું સદા છે, યોધતો ક્યાં અન્યમાં;
 ઉપાદાન કારણથી નહીં, લિંગ તું કે કાલમાં,
 શુદ્ધ ભારગ ઝાળખીને, ઉત્તટ ભારગ મા ચાલ. નિર્ભય૦ ૬
 ઝાંઝવાના પાણી જેવી, જુડી માયા બલજી,
 ભ્રમણામાં ભુલી વાહકમ, ધૂલી ચિર મા ડાલ. નિર્ભય૦ ૭
 મુરજ વાદલ વીંટીયો પણ, કદી નહીં બદલાયજી
 ધ્યાનવાસુ યોગે તારૂં, શુદ્ધ રૂપ પ્રગટાય. નિર્ભય૦ ૮
 આપે આપ વિચાર હંસા, સોડહં સોડહં ધ્યાનજી;
 ‘બુદ્ધિસાગર’ આતમા સો, શુદ્ધ શુદ્ધ ભગવાન. નિર્ભય૦ ૯
 (વિધાપુર.)

“ સાધુમાર્ગ સમરસ અમૃત પીવો ”-પદ.

(૧૩)

સાધુમાર્ગ સમરસ અમૃત પીવો, જન્મ જરા મરણાદિક વારી,
 આદિ અનન્ત સ્થિતિ જીવો. સાધુ૦ ૧
 અસ્તિ નાસ્તિ સ્વાદાદ સ્વરૂપી, અનેકાન્ત મત સમજો,
 ગુણપયોય સ્વરૂપ વિચારી, આતમ દ્રવ્યે રમજો, સાધુ૦ ૨
 પંચદ્રવ્યથી લિંગ વિચારી, પર ઉપયોગ ન હીજો;
 પદ્માદક સોડહં પદ સમરો, અનહદ આનંદ હીજો. સાધુ૦ ૩
 ચાર નિરોધે ચરણ વિચારી, નિરૂપદ સ્થિરતા હીજો;
 ભય ચંચલતા પર શાહકતા, તેથી દૂર રહીજો. સાધુ૦ ૪
 પંકજ જલથી રહે જેમ ન્યારૂ, તેમ પર પુદ્ગલ ન્યારો;
 અન્તરૂ દષ્ટિ સદા સ્થિરતામાં, સો પરમાતમ પ્યારો; સાધુ૦ ૫
 નિર્મલ નિશ્ચય નિત્ય નિષ્કામક, સાતનયે જોહ બધો;
 ‘બુદ્ધિસાગર’ આતમસયા, મો ચડતે ગુણસાગરો. સાધુ૦ ૬
 (વિજાપુર.)

“ અનુભવ આત્માની વાત કરતાં ”-પદ.

(૧૪)

અનુભવ આત્માની વાત કરતાં, લહેરી મુખની આવશે;
 રાગી નહીં તું લોગી નહીં તું, ભયે નહીં તવભારણ;
 દેહમાં વસીયે માયા રસીયો, અનુપયોગે ધાર, અનુભવ ૧
 તુજથી સહુ સોધાય બહાણ, આદિ નહીં તુજ અંતણ;
 માયામાં મસ્તાન થઈ તું, લાખચેતસિ લમંત. અનુભવ ૨
 પરસ્વસાવે ભાન ભૂડી, કયો નહીં એક કમણ;
 પાદ હેઠળ રૂદિ પરમદ, દેખે નહીં દુઃખ ધામ. અનુભવ ૩
 દેવ સાહિબ રીઝીને તને, આપી નરની દેહણ;
 સાધ્ય સિદ્ધિ સાધીવે તું, માયા વરસા મેહ. અનુભવ ૪
 સોડકં સોડકં ધ્યાન લાગે, ભગે આતમ બોલણ;
 બુદ્ધિસાગર જાનુ પ્રમટે, યાચ ભુવન ઉઘોલ. અનુભવ ૫
 (વિભાપુર.)

“ અલક્ષ દેશમે વાસ હમારા. ”-પદ.

(૧૫)

અલક્ષ દેશમે વાસ હમારા, માયાસે હમકું ન્યાસ;
 નિર્મલ બોલેતિ નિરાકાર હમ, હરહમ હમ મુવજ તારા. અ. ૧
 સુરના સંગે ક્ષણ ક્ષણ રહેણ, દુનિયાદારી દૂર કરણી;
 સોહંબપકા ધ્યાન લગાના, મોક્ષ મહાલક્ષી નિસ્સરણી. અ. ૨
 પદના ગણના સખહી જુદા, જળ નહીં આતમ પિછાના;
 વરવિના કયા બંન તમાસા, બુલ્બુનિન લોચનકું ખાના. અ. ૩
 આતમજ્ઞાન વિના જન બાણે, જગમાં સઘળે અધિયારા;
 સદ્ગુરુસંગે આતમધ્યાને, ઘટસિંતરમે ઉછારા. અ. ૪
 સખસે ન્યાસ સખ હમમાંકિ, સાત્ત્વેયપણા ધારે;
 બુદ્ધિસાગર ધન ધન જગમે, આપ તરે પરકું તારે. અ. ૫
 (વિભાપુર.)

“અનુભવ આતમ વાતો કરીએ.”—પદ.

(૧૬)

(રૂખોભાઈ મહાવિકલ સંસારી—એ રાગ.)

અનુભવ આતમ વાતો કરીએ, સદ્ગુરુ સંગે જ્ઞાન વિચારી;
પરપરિણતિ પરિહરીએ અનુભવ૦ ૧
માફં તાફં પરમાં માની, ભવજલધિ કેમ તરીએ;
પ્રતિ પ્રદેશે કર્મ વર્ગણુ; વાર અનંતિ વરીએ. અનુભવ૦ ૨
આચ્છાદિત આતમની રૂઢિ, ભૂદ્યો ભવજલ દરીએ;
ઉત્પત્તિ સ્થિતિ વ્યયને વિચારી, અંતર દષ્ટિ ધરીએ. અનુભવ૦ ૩
નયનિરોપે આતમ ભાણી, કડિન કર્મ નિર્જરીએ;
બુદ્ધિસાગર અચળ મહોદય, શાન્ત શિવપદ વરીએ. અનુભવ૦ ૪
(વિભાપુર.)

“નગુરાનો સઙ્ગ ન કીજેરે.”—પદ.

(૧૭)

ધન્યામી.

નગુરાનો સંગ ન કીજેરે, સંગતથી ગુણ લાય. નગુરા.
કોળાની સંગતઘડીરે, વાસ કળીકનો લાય;
મંગાજલ જલધિ મનુરે, તુરંગ ગુણ પલ્લવાય, નગુરાનો ૧
સદેસ પાનના સંગથીરે, શુભ પાન વિભુચાય;
કામ સંગથી હંસલોરે, મનુ અવસ્થા પાય નગુરાનો ૨
સંગત જેવી પ્રાણીનેરે, તેજ તે યજ્ઞ લાય,
વેશ્યાની સંગતઘડીરે, વિષયે મન લલચાય. નગુરાનો ૩
સત્ય તત્વ સમજે નહીં રે, સત્ય માર્ગ અજાન;
અપમનિએ ચાલનારે, બુદ્ધિદીન નાદાન. નગુરાનો ૪
સંગત તેની વારીએરે, કરીએ સદ્ગુરુ સંગ,
શાન્તેથી પણ સંગનોરે, ચાલ મનુડ સમરંગ. નગુરાનો ૫
પ્રેમે સંગતિ પારખીરે, કરીએ મન વિન્યાસ;
બુદ્ધિસાગર ટેકથીરે, રહીએ સદ્ગુરુપાસ. નગુરાનો ૬
(વિભાપુર.)

" સુગુરાની સફળ કીજેરે "—પદ.

(૧૮)

રાગ ધનામી.

સુગુરાની સંગત કીજેરે, સંગતથી શુભ થાય.—સુગુરાં

પાર્શ્વભક્ષિના સંગથીરે, લોહ તે સોનું થાય.

ધિગ ભમરી સંગથીરે, ભમરીનું ષડ થાય.

સુગુરાં ૧

સુસંગતથી શુભ વધેરે, દોષો દૂરે જાય;

જ્ઞાન્તિ જમણા સહુ ટળેરે, સત્યરૂપ પ્રગટાય.

સુગુરાં ૨

જમણામાં દુનિયા ફેરેરે, માને દુઃખમાં મુખ;

સ્વાન મુખવડી ભણતારે, ક્યાંયી? ભાગે ભુખ.

સુગુરાં ૩

યથામતિ રૂચિયકીરે, જેવી સંગત થાય;

તન્મયવૃત્તિ ફેરથીરે, શુદ્ધજ્ઞાન ન ગ્રહાય.

સુગુરાં ૪

દુર્લભ દેવારાધનારે, દુર્લભ સદ્ગુરુ સેવ,

સદ્ગુરુ સેવન ભક્તિથીરે, પામે અમૃત મેવ.

સુગુરાં ૫

જેની જેવી યોગ્યતારે, તેવો જાપે જોધ;

શુદ્ધિસાગર સેવીએરે, સદ્ગુરુની કરી શોધ.

સુગુરાં ૬

(વિનપુર)

" પરધર મટકત સુખ ન સ્વામી "—પદ.

(૧૯)

(મોવે સોવે સારી દેનગુમાર્ક—એ રાગ.)

પરધર ભટકત સુખ ન સ્વામી, વિનવિ ધર મુજ અંતર્યામી,

પરધર—

કલ જનાદિ ભટકયો બહાવમ, સ્વપ્નમાં પણ સુખ ન દીડું,

અશુદ્ધપરિણતિ કારણ એ સહુ, જ્ઞાન્તિથી મનમાને મીડું. ૫૦

હાલ જનાદિ પડયો નહીં છુટે, નિર્મલ નિરુધન ચોરો છુટે,

આત્મિક સહજ સ્વભાવે પાવે, ચેતન શક્તિ સહજ વિખુટે. ૫૦

શાયિક પન્થક લગ્નિ લોગી, યેગી પણ જે સહજ જયોગી,

સ્થિતિ શાદિ અનન્ત વિલાસી, આવિર્ભાવે શુદ્ધ પ્રકાશી. ૫૦

ધ્યાતાં નિર્મલ ધ્યાન પ્રભાવે, નિજવર સાહિજ શણ્ખમાં આવે;
બુદ્ધિસાગર અવસર પામી, ધ્યાનાનન્દી પદ નિજગાવે. ૫૦
(વિજયપુર)

■ અવધૂત અનુભવ પદ કોઈ સોમી. ”-પદ.

(૨૦)

અવધૂત અનુભવ પદ કોઈ સોમી, દૃષ્ટિ અન્તરૂ જસ જાગી. અ.
જલ પંકજવત્ અન્તરૂ ન્યારા, નિદ્રા સમ સંસારા;
હંસ અર-ચુવત્ જડચેતનકું, ભિન્ન ભિન્ન કર ધાર્યા. અવ૦ ૧
પુદ્ગલ સુખમે કબહુ ન રાચે, ઔદયિક ભાવે સોમી;
ઉદાસીનતા પરિણામે તે, ભોગી નિજધન યોગી અવ૦ ૨
શાયોપશમિક ભાવ મનિવત્, જાને ક્યાન જગાવે;
આપદિ કર્તા આપ અકર્તા, વિચરતાએ મુખ પાવે. અવ૦ ૩
કરક પદ પદ અન્તરૂ રે. ૧. પન્નિનુલિપ્તું રેષિ;
‘બુદ્ધિના’ન ચિન્મય ભેદ, પન્નિનુલિપ્તું રેષિ. અવ૦ ૪
(વિજયપુર)

“ મુખ દુઃખ ભોગવવાં જાવ પડે. ”-પદ.

(૨૧)

(અરૂં છવ ગી.ને સંકલ્પના સુ અ નગા.)

મુખ દુ ન ને નવવા છવ પડે તુ જેવ જાતમા આવીને અડે,
યતાર હ.ય ને હ.ય અનિપદ જેમ, નજેન્દ્ર કાંડુ મળે,
તમને ધારા મનમુખા જા.ઈ, જલસાથી નહી ફરે કયું૦ ૧
તમકે કોઈ પ્ર.મ કરવા, કોઈક દોષ સંચ-
વહ.જમાદિ નેશી જાગ, અવ પ-ચમા મં- કયું૦ ૨
એક પિતૃત્વ પુત્ર જેને, જનની ન.યે જલે,
એક નિન્દક મૂન રહેવે, જાની જન એક ભલે. કયું૦ ૩
આમ કેરી કુખ કલ્પ, કોઈક જડે ચડે;
અપુખ્ત અવધિ આવી દોષ ને, પતકમાદિ પડે. કયું૦ ૪

ચનાર રોય તે ધાવ છવડા, ચિરને રૂઢખના રૂઢ;

જુદિસાગર આપાપાવને, વાનિમ્મન રાઢજ મરે.

કાવું ૫

(વિખપુર.)

“ નદિ અલસ લખ્યા વદિ જાવેર. ”-પદ.

(૨૨)

નદિ અલસ લખ્યા રૂઢિ જાવેર, કોઈ અનુભવી મનમેં જાવે;

મન વાણી કાયાસેં ન્યાસા, નિરાકાર નિર્ધોસ;

જાનિ સિંગ વચન નદિ જામે, મોદિ માદિજ દિલખ્યાસર. કો. ૧

ક્યાદ્રાદ મત્તાએ પૂરા, કોઈ ન વાને અધૂરા;

કાવડસેં તે રહેવે દૂરા, પામે ચિદધન જન ને ગૂસાર. કો.૨

એક જાન રવિ અન્તર પ્રમટે, મોદ નિમિર સદુ વિધટે;

આતમ તે પરમાતમ રૂપે, હંચગ બુંગ જમું ચટકર. કો.૩

સદગુરુ સને અમૃત પાખી, રાગ ચોગ સદુ વાખી;

જુદિસાગર નિર્મય ખેલે, ધ્યાને સદા નિર્ગોનીર. કો.૪

(વિખપુર.)

“ સાધુ માફ અલસ નિરજન સોજ્ઠ ”-પદ.

(૨૩)

સાધુ જાણ અલસ નિર-જન સોડક.

પગચાળસેં ન્યાસા વને, પૂછો અન્તર કોડક

સાધુ ૧

રૂપાલીન રવરૂપી પરમટ, રૂપારૂપ પ્રકાશાં;

સદજ રવજાવે સમગ્ર સારી, અત્યાનંદ વિલસી

સાધુ ૨

સજ રૂઢિ ઘટ અંતર તેસ, ખોજત મિટલ અન્પેસ,

અગમપંચકા વાસી હંસા, લ્યા માને જગ મેસ.

સાધુ ૩

અનેકડું એકમાદિ સમાવી, સ્થિર દૃષ્ટિથી ધ્યાવે;

નિર્મત નિર્મય નિરખ નિરખી, આપોઆપ સુહાવે.

સાધુ ૪

એક મિત્રા તજ સજડું છાંડયા, દુર્બટ ઘાટ બોગધી,

જુદિસાગર નિર્મય ખેલે, સમગ્રાનંદ તરગી

સાધુ ૫

(વિખપુર.)

“ સાધુમાઈ ધ્યાન સમાધિ વરીજે ”-પદ.

(૨૪)

સાધુમાઈ ધ્યાન સમાધિ વરીજે, આત્મ સમાધિ પાકર પ્રેમે, ભવ
જલધિકું તરીજે. સાધુ ૧

અસંખ્ય પ્રદેશી આપોઆપે, સ્થિર ઉપયોગે ભાસે;

સ્વપ્રદશાસન સંસારે તમ, મનહું કમહું ન વાસે. સાધુ ૨

બાહિર વાસકું ત્યાગી અન્તર, શુદ્ધ વાસમાં વસીએ;

અખેડ પ્રવૃત્તિ નિર્ભયરૂપે, કરતાં લેશ ન ખસીએ. સાધુ ૩

અનુભવ દર્શન દૃષ્ટા પામી, વીર્યોદ્ઘાસ વિકાસે;

સહજ સ્વરૂપ રૂપારૂપી, જ્ઞાતાત્મેય પ્રકાશે. સાધુ ૪

જ્યોત્સ્નાં લોં અંતર તરવ ન ધ્યાવે, ત્યાં લોં મુખ નહિ પાવે;

અંતર શોધી જોધી પદ નિજ, સત્યાનન્દ કલાવે. સાધુ ૫

નામ યોગથી કાજ ન સીજે, મું સાહિબ કમું રીજે;

સદ્ગુરુસંજે રહીએ નિરાદિન, અનુભવ પ્યાલા પીજે. સાધુ ૬

પદ્મ દર્શનકા અવડા ભેદી, યાવે ચિદ્ધન વેદી;

છેદી કમીલકકા અવડા, કમહું ન હોવત ખેદી. સાધુ ૭

બૂજે પૂજે આત્મ પદકું, ભોગી પણ તે અભોગી;

બુદ્ધિસાગર શિવપદ સાધે, તો નિશ્ચયથી યોગી. સાધુ ૮

(૫૮૨.)

“ સાધુમાઈ સમય સુધારસ પીજે ”-પદ.

(૨૫)

સાધુમાઈ સમય સુધારસ પીજે, અન્તર આત્મ દીશે

પરખી, મુખકર તેહ ચરીજે સાધુ ૧

શુદ્ધ સ્વરૂપી રૂપારૂપી, નિત્યાનિત્ય વિચારી;

પર પુદ્ગલથી ન્યારો વર્તે, લોકલોક પ્રકાશી સાધુ ૨

અન્તર અખલ ખલનો ભારી, વર્તે છે મુખકારી

લશ્વ લગાવી લેવે: ભાઈ, સમજે નરને નારી. સાધુ ૩

વેદકે આતમ પણ નહિ વજા, અનુસવ અન્તર ધારો,
 ખેદે આતમ આપ સ્વભાવે, તો હોવે ભવપારો. સાધુ ૪
 એ સમજે તો સમજી દેને, મનિયું ઉત્તમ ટાણું,
 જેવું ઉત્તમ વશસ્ત્ર આણું, તેવું શિવ વહું આણું, સાધુ ૫
 નિજ પદપાસી તું વિશ્વાસી, છે તું શુષુપ્ત સચિ;
 બુદ્ધિસાગર આતમ ધ્યાને; ઝગમગ ક્યોતિ વિલાસી સાધુ ૬
 (૬૩૨)

“ ણીપેરે ધ્યાન ધરીજે ઘટ અન્તર ”-પદ.
 (૨૬)

એણીપેરે ચાહકી જે નર માંહિલા એણીપેરે એ રાગ
 એણીપેરે ધ્યાન ધરીજે ઘટ અન્તર, એણીપેરે ધ્યાન
 ધરીજે-હેણ.
 મનકર વશમે ને તનકર કનજે, આતમરૂપ સમરીજે-હેણ;
 આસન ભારી આશા ભારી, સમતાભાવ વરીજે. ઘટ ૦ ૧
 સ્થિર ઉપયોગ કરી ધ્યાવે નરમાંહિલા, ચિત્ત પરમાં નથી દીજે-હેણ.
 અસંખ્યપ્રદેશી પરમાતમ સ્થે, પોતાનાપર રીજે. ઘટ ૦ ૩
 જિન ઠેમ રીન સાથે મધું નિજ પદ વળ, ઝગમગ ક્યોતિ ભગાવે-હેણ.
 બુદ્ધિસાગર નિર્ભય દેશી, સમજે તે નર પાવે. ઘટ ૦ ૩
 (૬૩૨)

“ ણીપેરે પ્રભુ સમરીજે ઘટ અન્તર ”-પદ.
 (૨૬)

(રાગ-ઉપરનો.)

એણીપેરે પ્રભુ સમરીજે ઘટ અન્તર, એણીપેરે પ્રભુ
 સમરીજે-હેણ;
 કોથ કપટ કલ્યાણી અગગા, રાગ દેવ દૂર દીજે-હેણ;
 વાળી ચિત્ત પરમાંથી પ્રેમે, અન્તર મુરતી દીજે. ઘટ ૦ ૧
 અસખ અરૂપી અવસરમર હરહમ, સમરતાં દિવ ઉલ્યારી-હેણ;
 ધ્યાન કરતાં ત્રિભુવન સાહિબ, આપે શિવમુખ ભારી, ઘટ ૦ ૨

અતુકમે યોગાવ્યાસ કરીને, જીવ શિવરૂપતા પાવેરે, હેજી;
બુદ્ધિસાગર સમજે તેને, જીવ શ્રમણા દ્રર જાવે. ૫૮૦
(૪૩૨)

" ગુરુ વિના કોઈ તત્ત્વ ન પાવેરે. " - પદ.

(૨૮)

ગુરુ વિના કોઈ તત્ત્વ ન પાવેરે, ભટકત ભટકત દેશોદેશે;
જ્યાં ત્યાં ગુરુની બુદ્ધિ ધારી, વન્દન કરવા હોટે;
નીચ કુગુરુનો સંગ કરીને, ફાગટ માથું ફાટે. ગુરુ ૧
પ્રાણુ તેટલું દૂધ ગળીને, નિજબુદ્ધિથી ચાલે
આક ગોદુધ ભેદ ન જાણે, ચાલે ડાકે ડમાલે. ગુરુ ૨
અન્તર તત્ત્વ વિના જગ મૂઠા, ગુરુનું નામ ધરાવે;
લોળાજન ભરમાવી પોતે, હોડી દુર્ગતિ જાવે. ગુરુ ૩
સદ્ગુરુ શ્રદ્ધાવણુ આ જગમાં, કહિ ન આવે પારા;
જ્યાં ત્યાં જાવે ત્યાં તે તેવો, એ મૂરખનો ધારો. ગુરુ ૪
આતમસાગી સદ્ગુરુજીના, ધરો મનમાં વિશ્વાસા;
બુદ્ધિસાગર આપરવભાવે, ધાવે નહિગુરુ ઢાસા. ગુરુ ૫
(વિભાવુર)

" દુનિઆ છે દિવાનીરે. " - પદ.

(૨૯)

(રાગ ધીરાનો)

દુનિયા છે દીવાનીરે, તેમા શુ તું ચિત્ત ધરે,
જોને જરા ભગીરે, માયામાં મુંઝી શાને મરે; દુનિયા ૦
દુનિયાદારી દુઃખ કરનારી, દષ્ટિ ફેરે ફેર.
જેવી દષ્ટિ તેવો તું છે, સમજે નહિ તો અપેર;
માયાના બાંધ્યા જીવોરે, કારજ કાળે કરમરે. દુનિયા ૧
દુનિયા જીતી નહિ જીતાશે, તેમાં રાજે ચિત્ત,
જરા અપજશમાં મનજો વતે, તો નહિ થાય પવિત્ત;
જગતભાન ભૂલેરે, કારજ સહુ સહેજે સરે. દુનિયા ૨

ઘડીમાં સુરો ઘડીમાં જોડો, દુનિયા ભેટો ભેટો,
 જોડાને સુરો કેડો કોરો કે.જુ કોરો નસ તેડો;
 સમજને ને મટેવુંદે, કાંડે જેવું તેવું કરે. દુનિયા ૦ ૩
 સ્વપ્ન જોવી દુનિયાદરી, હાંવળમાં મુખ દાવ,
 અનુભવિત હાંવળમાં ખેલે, મુખ કાંઈ ન દાવ;
 સમજે સમજુ કે.જુદે, ચિત્તવળમાં અનિ નરે. દુનિયા ૦ ૪
 નિશી ન્યાડો ચિ ઘન પદરે, અનુ અનમ લેખ,
 વરમાનમ વરમા પેને હું, ગુણ ધ્યાને રેખ;
 બુદ્ધિસત્ત સમજદે, વળજે ચિત્તવળ પદે. દુનિયા ૦ ૫
 (૧૫૫૫૨.)

“અનુભવી આવોરે.”-પદ.

(૩૦)

(રામ ધીરના)

અનુભવી આવોરે, અનુભવ જાત રહી,
 મનની જુલ કા.મીરે, રેખાડો ચિત્તમાર્ગ પદે;
 સરમ નવજુધી મારમ જોડો, મારમ નુવે દાંધ;
 જાહિર નવજુ મારમ જોડો, જુલો વિમુક્ત નુધ.
 મનની જોડા મનદે, તેને હવે અપદરે. અનુભવી ૦ ૧
 જુલો જુલો સરમા કરે. પદે દિવસ અનુધર.
 અનુધરે અનુધરે. જ્યાં ત્યાં, લખ દે.સતિ મજાર;
 અડો અવરે દે.સેરે, વિનાયી રિત પદે. અનુભવી ૦ ૨
 ખવું પિવું મન નયો કરે, સમજુ તે.પણ મૂક,
 નુજ મન કેડ ન નુમ વિજુ જાણે, એ અનુધરું મૂક;
 રાજ દાંડી રાજેરે, કારજ નુજ કે. ન સયો. અનુભવી ૦ ૩
 જ્યાં ત્યાં જાડો જુલું નુજને. વિરતઃ જાણે નુજ;
 નુજ વિજુ મનિર રુનું લખે, પડે ન કેડવળ મુજ;
 કુટરને રેખોરે, અનુને હું લાંચડયે. અનુભવી ૦ ૪

અનુભવીએ અનુભવ આપ્યો, અન્તર્નયણે દેખ,
બુદ્ધિસાગર અગમ પન્થમાં, સરખા આતમ લેખ;
સદ્ગુરના સર્જેરે, મુક્તિ મુખ સહેજે વરો. અનુભવી૦ ૫
(પદાપુર)

“અજ્ઞાની અથડાણરે.”-પદ.

(૩૧)

અજ્ઞાની અથડાણરે, સત્ય નવી સમજી શકે;
પોતની હઠ પકડીરે, મનમાને તેવું બકે; અજ્ઞાની૦
સત્ય ન શોધ્યું અન્તર્ નયણે, જડમાં માને ધર્મ;
ધર્મ મર્મનો ખ્યાલ કરે નહિ, બાંધે ઉદ્વેગ કર્મ;
અન્ધારું અજ્ઞવાણેરે, કહો કેમ ટકી શકે. અજ્ઞાની૦ ૧
જાનડીયા જેમ વર વિન તેમ, જ્ઞાની વિના અન્ધ;
નાક વિના જેમ મુખ ન શોભે, અનુભવી વિણ તેમ પન્થ;
છીપ રૂપા જેવીરે, આધેથી જોતાં ચકચકે. અજ્ઞાની૦ ૨
આપમતિ ત્યાં યુક્તિ ખેંચી, મતની તાણતાણ,
કરતાં કર્મ વધારે લોકો, સાતનયોના અજ્ઞજી;
જ્ઞાનીની આગળ આવીરે, કહો કેમ કરી ટકે. અજ્ઞાની૦ ૩
ભૂલ્યો કહેતાં ભૂલ ન ભાગે, પ્રગટે જો ઘટજાન,
ત્યારે ભ્રમણા જ્ઞાન્તિ ભાગે, આવે આતમ જ્ઞાન;
બુદ્ધિસાગર બોધેરે, અન્તર્ સૂર અગમગે. અજ્ઞાની૦ ૪
(પદાપુર.)

“જ્ઞાનીની સજ્ઞ સારીરે.”-પદ.

(૩૨)

રાગ ઉપરનો.

જ્ઞાનીની સજ્ઞ સારીરે, સમજીએ નરનારી,
જંગમ કલ્પ વલ્લિરે, જ્ઞાનની સજ્ઞ નિર્ધારી,
પત્યર પત્યર રતન ન હોવે, યુગે યુગે નહિ દેવ;
ઠામ ઠામ નહિ કલ્પવૃક્ષ ભાઈ, તેમ જ્ઞાની સુરૂ મેવ,
પાપ પલમાં કાપેરે, દેખાડે શિવપુર ખારી. જ્ઞાની૦ ૧

પદમાં પરમાત્મ દેખાડે, સાચાનું શુભ ભંડાર,
અનુભવ જ્ઞાને રિધરતા આપે, ભય ચમચલિતા વાર;
વાસનાવિષ વારીરે, આપે પદ અનહારી. જ્ઞાની ૨
પાર્યમગ્નિથી પણ ચઢિયાતા, જ્ઞાની સદ્ગુરુ સન્ન,
અર્પે જ્ઞાનમરુપ જરોબર, કરી મિથ્યાત્વનો અન્ત;
મિથ્યા દેવ વારીરે, શુદ્ધ પદે ચિત્ત દારી. જ્ઞાની ૩
મહાતીર્થ મહાદેવ મહેશ્વર, કરો જ્ઞાનિની સર્જ;
આપોઆપ સ્વરૂપે વનો, પામી અનુભવ રક્ત;
શુદ્ધિસાગર બોધે, અન્તર પદ ઉજિવારી. જ્ઞાની ૪

(પદાપુર.)

“પત્યરના નાવે વેશીરે.”-પદ.

(૩૬)

રામ ઉપરનો.

પત્યરના નાવે બેસીરે, તરનાર કેલીપેરે તરે,
તેજ આશા રેલીરે, પીલે કરો કેમ સરે;
જડ વહોવો મઃખણ અર્થે, તેનો નિષ્કલ ભય,
અજાનિદુશુની સર્જ, તત્ત્વ કશું ન જણાય;
અન્ધાને દોષો અન્ધિરે, કામ કેલીપેરે કરે. પત્યર ૧
બાવળીયાને બાધ લરો પણ, સરે ન કાર્ય કમાર,
દુઃકાંની કદિ પાન ન બનશે, ખર લીંટિ પાપડસાર.
જોડને તમે જોડેરે, કુશુરજો પદાધર. પત્યર ૨
જારા જલથી તૃષ્ણ ન જાગે, કુશકા લશે ભુખ,
જુએ વિચારી મનમાં સમજુ, ઉલટું ચાવે દુઃખ;
સરેક જાની સર્જરે, કરો કાંઈ કેમ સુધરે. પત્યર ૩
અતમ કર્મ સ્વરૂપ ન જાણે, કારણ કાર્ય સ્વરૂપ,
ગુણ પર્યાય દ્રવ્ય નહિ જાણે, તે શું ટાળે ભવ મૂપ;
તપક વૃક્ષ છાયારે, તપ કેવી રીતે કરે. પત્યર ૪

ભિક્ષુક ઘરમાં હસ્તિ બાંધ્યો, ખાવે શું ખોરાક,
બુદ્ધિસાગર બેઠીપેરે બોલે, કુશુર છે નાખાક;
સુશુરને સેવેરે, પચ્ચત્તીગતિ પ્રાપ્તીવરે.

પૃથ્વર૦ ૫
(પથાપુર.)

“તત્ત્વ સ્વરૂપી અલક્ષ વ્રહ્મ તું.”-પદ.

(૩૮)

તત્ત્વ સ્વરૂપી અલક્ષ બ્રહ્મ તું, પરમાત્મ પરગટ પોતે;
ઘટમાં વશીયો માયાવશથી, જડમાં નિજને શું ગોતે. તત્ત્વ૦ ૧
અજ્ઞરામર અવિનાશી અરૂપી, આંખ મિંચકર અવધારો;
રટના અવિહડ પદની લાગે, તો હોવે ઘટ ઉજિયારો. તત્ત્વ૦ ૨
અવિચલ અસંખ્ય પ્રદેશી આત્મ, ચિદ્ધન ચેતન તું ખ્યારો;
નિત્યાનિત્ય સ્વરૂપી જ્ઞાતા, અનેકાન્તમત નિધારો. તત્ત્વ૦ ૩
પરમેષ્ઠિમય પરગટ પોતે, તમજ સમજ આત્મદેવા;
બુદ્ધિસાગર પ્રેમ લાવથી, કરવાં તેની દિલ સેવા. તત્ત્વ૦ ૪
(ધંડરગુફા.)

“પ્રભુજી તુમ દર્શન સુખકારી.”-પદ.

(૩૯)

પ્રભુજી તવ દર્શન સુખકારી, તવ દર્શથી આનન્દ પ્રગટે,
જગજન મર્જીતકારી. પ્રભુજી૦ ૧
તપ જપ કિરિયા સંયમ તવે, તવ દર્શનનેભાટે;
દાન ક્રિયા પશુ પુનઃ અર્થે છે, મળતો નિજઘર વાટે. પ્રભુજી. ૨
અનુભવ વિષ્ણુ કયની સહુ ફીકી, દર્શન અનુભવ યોગે;
ક્ષાયિકભાવે શુદ્ધ સ્વભાવે, વર્તે નિજગુણ ભોગે. પ્રભુજી૦ ૩
દેશ વિદેશે ઘરમાં વનમાં, દર્શન નહિ પામીજે;
દર્શન દોઢે દૂર ન મુક્તિ, નિર્વ્યયથી સમજીજે. પ્રભુજી૦ ૪
ચેતન દર્શન સ્પર્શન યોગે, આનન્દ અમૃતમેવા;
બુદ્ધિસાગર સાચો સાહિબ, કીજે લાવે સેવા. પ્રભુજી૦ ૫
(અમદાવાદ.)

“સ્વપ્ના જેવી દુનિયાદારી.”—પદ.

(૪૦)

અમરપાલક મુરતિ ચાલી—અં રાગ.

સ્વપ્ના જેવી દુનિયાદારી, કદિ ન તારી ચાનારી;
 દૃષ્ટિ જોતીને દેખેઃ હંસા, મિથ્યા સદુ જગની ચારી. સ્વપ્ના. ૧
 દર્પણમાં પ્રતિબિંબ નિદ્રાળી, શ્યામ શાન્તિથી જલુ બસ્યો;
 જાડીમાંથી ભૂંડી ઠાયા, યેનન તેમાં જલુ ધસ્યો. સ્વપ્ના. ૨
 નિજ ધાયા દુષ્કર્મમાં દેખી, રૂઢી રૂપે સિંદૂ પડ્યો;
 પર પેતાનું માની ચેતન, ચાર ગનિમાં રડવડ્યો. સ્વપ્ના. ૩
 છીંચોમાં ફપાની જુદિ, માની મૂરખ પસાડ્યો;
 જડમાં મુખની જુદિ ધારી, જ્યાં ત્યાં યેનન જલુ ધાડ્યો. સ્વપ્ના. ૪
 કુદુગ્ધ હળીદો મારા માની, દીપાં કર્મો જલુભારી;
 અન્તે તારૂં થયે ન દોષ, સમજ સમજ મન સંસારી. સ્વપ્ના. ૫
 જન્મ્યા તેતો જરૂર જાયે, અહીંથી અન્તે પરવારી;
 સમજ સમજ મન ચેતન મેરા, જુદિસાગર નિર્ધારી. સ્વપ્ના. ૬
 (અમરપાલક.)

“અલ્પ અગોચર નિર્ભય દેશી.”—પદ.

(૪૧)

રાગ પૂર્વનો.

અલ્પ અગોચર નિર્ભય દેશી, સિદ્ધ સમ્યેવડ તું જારી;
 અનુભવ અમૃત ભોગી હંસા, અકલગતિ મુવતા તારી. અલ્પ. ૧
 અસંખ્ય પ્રદેશે દૃષ્ટિ દેઈ, શાસોન્ધાસે ઘટ જાગે;
 રિયરતા સમતા લીનતા પામી, દૂર પરપરિણતિ ત્યાગો. અલ્પ. ૨
 સેદ્ધાનથી જાણેઃ ભવિષ્યા, આતમ રત્નત્રયો સ્વામી;
 અલેદ દૃષ્ટિ અન્તરૂ લક્ષી, યાવો યિવપદ મુખરામી. અલ્પ. ૩
 જાગ્યદશા પૂરણ જસ હોવે, આતમ શ્યામે મન લાગે;
 જુદિસાગર ધન્ય નરા જગ, પ્રણમે સન્તો દિવરાગે. અલ્પ. ૪
 (અમરપાલક.)

“એવું સ્વરૂપ વિચારો હંસા.”—પદ.

(૪૨)

રાગ પ્રભાતિયાલ,

એવું સ્વરૂપ વિચારો હંસા, શુદ્ધતમ ચૈત્રી ધારીરે. એવું.
 પુદ્ગલ રૂપાદિકથી ન્યાયે, નિર્મલ સ્ફટિક સમાનોરે;
 નિજ સત્તા તણ કાલે અખણિકત, કમલું રહે નહિ છાનોરે. એવું. ૧
 ભેદજ્ઞાન સૂર ઉઠયે ભગી, આતમ ધંધે લાગોરે;
 રિયર દૃષ્ટિ સત્તા નિજ ધ્યાવી, પર પરિણમતા ત્યાગોરે. એવું. ૨
 કર્મ બન્ધ રાગાદિક વારી, રક્તિ શુદ્ધ સમારીરે;
 બીજો સમતા ગંગા જલમાં, પાત્રી મુવની તારીરે. એવું. ૩
 નિજશુભરમતો રામ થયો જળ, આત્મારામ કહાયોરે;
 બુદ્ધિસાગર શોધો ઘટમાં, નિજમાં નિજ પરખાયોરે. એવું. ૪
 (અમદાવાદ.)

“પરમપદ પરખેતો સુલ મઝે.”—પદ.

(૪૩)

પરમપદ પરખેતો નુખ મળે, અનાદિ દુઃખની જ્ઞાન્તિ ટળે;
 શુદ્ધ રૂપે જળે ચેતના, નિરુધન નિજમાં મળે,
 સાધ્યલક્ષી આતમા થઈ, અકલપલે નિજ કળે. પરમ. ૧
 ત્યાગી થઈને ત્યાગી લે તુ, અવસર આવ્યો ફળે,
 બુદ્ધિસાગર જાગતાં ઘટ, કર્મનુ શું વળે. પરમ. ૨
 (વિજયપુર.)

“વીર પ્રભુ બહાલારે મારા.”—સ્તવન.

(૪૪)

વીર પ્રભુ બહાલારે મારા, લાગે મનમાં અતિશય ખ્યારા. વીર.
 ત્રિશક્તી નન્દનને જ્ઞાની, પાંત્રીય શુભથી મોલે વાણી. વીર. ૧
 ફુનિવાદારીરે ત્યાગી, આતમ શુભથી પ્રીતિ લાગી. વીર.
 ત્રીયે વર્ણે દીક્ષા, લીધી જગજન કરવા ચિત્તા. વીર. ૨

કેવલ કમલારે પામ્યા, જન્મ જરારિકે દુઃખમાં વામ્યા. વીર.
 બુદ્ધિસાગરે સેવા, ભાવે કરનાં સિવ ગુણ મેવા. વીર. ૩
 (અ. ૬. બ.)

“માયા ન મૂલ તારીરે.”—પદ.

(૪૫)

માયા ન મૂલ તારીરે, શું મને મારી મારી;
 મારી મારી કરતાં તારી, ઉમર સદુ પરવરીરે.
 માયા ન તારી. માયા.

સવણ સરખા રાજી ચામ્યા, ચામ્યા રહું બીખરીરે;
 માયા ન તારી. માયા.

જેની હાકે ધરણી મૂજે, તે પણ ચામ્યા હારીરે.
 માયા ન તારી. માયા. ૧

દહાપણના દરિયામાં ફૂલી, સિરખર ધૂણી ધરીરે;
 માયા ન તારી. માયા.

કપટ કળામાં કાળો થઇને, મારી પેટ કટારીરે
 માયા ન તારી. માયા. ૨

નિદંબ નફટ નાગે. થઇને, કીધી ચેરી બારીરે.
 માયા ન તારી. માયા.

દમ પ્રપન્ચો પાખણ માંડી, દોડયો નરકની બારીરે
 માયા ન તારી. માયા. ૩

અભિમનન્દુ તોરે ફૂલી, વાત કરી તરરોરે;
 માયા ન તારી. માયા.

વાત વાતમાં લડી પડયો તું. ધર્મ ન દુહયે ધારીરે.
 માયા ન તારી. માયા. ૪

નિન્દામાં નિયતિન શૂરો થઈ. દોષ કર્યા તે સ્વારીરે;
 માયા ન તારી. માયા.

સન્તની સર્જીત કરી ન કીધી, પાપીયા પ્રીતિ પ્યારીરે
 માયા ન તારી. માયા. ૫

લાલચુ લખપટ હુચ્ચો જની તે, કરી કુસફૂની યારીરે;

માયા ન તારી. માયા.

ભજન પ્રભુનું ભૂલી તેતો, ધર્મસંગ નિવારીરે.

માયા ન તારી. માયા. ૬

જ્ઞાનની વાલ ન મનમાં ગમતી, ખ્યારી ઘેબર ધારીરે;

માયા ન તારી. માયા.

ફાગટ મમતામાં કુલીને, ઉમર આખી હારીરે.

માયા ન તારી. માયા. ૭

ચેતો ચેતો ચિત્તમાં ચટપટ, સમજો નરને નારીરે;

માયા ન તારી. માયા.

આંખ મિંચાણે કશું ન હાથે, બાલું સો વિસારીરે.

માયા ન તારી. માયા. ૮

કરજો પરમારથથી પ્રીતિ, ગુરૂ સેવા ઉપગારીરે;

માયા ન તારી. માયા.

પ્રુદ્ધિસાગર ધર્માજનની, હું જાઉં જલિહારીરે.

માયા ન તારી. માયા. ૯

(અમદાવાદ)

“પરખીને લેજો નાણું.”-પદ.

(૪૬)

પરખીને લેજો નાણુંરે, આ આબુ ઉત્તમ દાણું;

ટે ટે કરતાં તુરત વારમાં, આવે જમનું આણુંરે. પરખીને. ૧

હે હે કરીને દસનાં આબુ, પરભવનું પસ્તાણુંરે, પરખીને.

ફૂલણ ફાંફાં મારે શું તું, પડતું રહેયે બાણુંરે. પરખીને. ૨

શું મસ્તાનો મધને મ્હાલે, આઠ્યા લાખ નવાણુંરે. પરખીને.

મેદમાયાના વસમાં થતાં, પડયું જાઝમાં કાણુંરે. પરખીને. ૩

મથે કાલ જપાટો વાગે, ઉઘણું શું ઉઘાણુંરે. પરખીને.

થતાં એવી અગમનો તું, નાનું પામે મ્હાણુંરે. પરખીને. ૪

પ્રભુને પ્રેમે દહિ ન બળનાં, દુઃખ વાદ્ય પથસાલુરે. પરખીને.
જન્મ જરાનાં દુઃખહાં ટાળે, તો તને ભેગી જાતુરે, પરખીને. ૫
હાહા કરતાં વધોગાળે, આત્મિકધન ભૂત્યાતુરે, પરખીને.
બુદ્ધિસાગર ચેતો ચેતન, અન્તર ગાયો ગાતુરે. પરખીને. ૬
(અમદાવાદ.)

“જાગો જોગી અલ્પ સ્વરૂપી.”-પદ.

(૪૭)

રાગ મરાઠી સાખી.

જાગો ભેગી અલ્પ સ્વરૂપી, પૂર્ણાનન્દ વિલાસી,
નિજપદમાંદિ વાસ તમાસ, જ્ઞાતા ત્રેષ પ્રકાશી,
ખેલો આતમરે અવસર આખ્યો સારો,

જુગો જુગ દુહિ મન પ્યારો-ખેલો ૧

ચિદ્દેવન શુદ્ધ સ્વરૂપે સોહો, મુનિજનના મન મોહો;

દિનમણિ ત્રણ જીવનમા તું છે, પોત પોતાને ખોહો ખેલો ૨

અન્તર ધન પરખીલે તારૂં, સારામ. જે જ.રૂ

તન્મય વિશ્વાસી થા તેનો. પ્યારામ. જે પ્ય.રૂ ખેલો ૩

ભૂલી દુનિયાના હાપણને. વડાને તવળા વ)

ઉઘીશ નહિ તું અગમપન્થમ. નાસ છે નાથ. તારૂં ખેલો ૪

હાથે નહિ તે સાથે કવુ, અદ્વિતીય એવ તમના

પામ્યા અનન્તા પામે તેને તે પદન તુ પ્ય.સ. ખેલો ૫

ચિન્તામણિ નિર્ધનના હાથે, ૧ ૧. ૧૦૬ ન નરજી

માનો મનમા જે તે આખ્યુ પરજીવ નાહુન વડો, ખેલો ૬

ચંદ્રામાં મીસરી વેરાણા, દ્રાણી કજારી ખ ને

પુનર તેને મહી શકે નહિ. ચે.ન્યતાએ તદુ પાવે ખેલો ૭

જેના માથે સદગુરૂ નહિ છે. નગુરા લાડે જારે.

બુદ્ધિસાગર આત્મ ઉજાગર, તદગુરૂ તને ને તારે ખેલો ૮

(પંથાપુર.)

“અરે જીવ પામર પ્રાણીરે.”—પદ.

(૪૮)

અરે જીવ પામર પ્રાણીરે, તારું કદિ ન કોઈ યાશે;
સ્વારથનું સગપણ જગમાં સૌ, જ્ઞાની જોમ પ્રકાશે. અરે૦ ૧
સાંજસમે જોમ પાળી ટોળું, લેણું બેહું ભાવે;
બહાણું વાતાં નિજનિજ પંથે, જોકણડાં સહુ ભાવે. અરે૦ ૨
સંધ્યાની વાહણીઓ જેવું, જૂહું માયા ભણું;
તેમાં રખડી મરતાં નાહક, સાર કયો નહિ ભણું. અરે૦ ૩
ખોટું મોટું કરીને માન્યું, રહે ન અન્તે છાનું;
અલખ ખલકમાં સાથે સમજી, ગલો તેહનું ખાનું. અરે૦ ૪
નરભવ દુર્લભ પ્રાણી પ્રેમે, કર પરમાતમ પ્રીતિ;
સાથે સાહિબ સત્ય સુખડે, ટાળે ભવ ભવ બીતિ. અરે૦ ૫
ખટપટ લટપટ ઝટપટ ત્યાગી, પરમાતમને ધ્યાવો;
બુદ્ધિસાગર સાન્ધન મુખડાં, સહેજે સન્તો પાવો. અરે૦ ૬
(અમદાવાદ.)

“પરમ પ્રભુ ઘટ અન્તર્માં માવો.”—પદ.

(૪૯)

પરમ પ્રભુ ઘટ અન્તર્માં માવો, ગાવો ધ્યાવો વધાવો. પરમ૦
પિણ્ડે પરમાતમ વસિયા નમ, પૂજા શુદ્ધ રચાવો;
સમતા જલથી પ્રજાલો વિમ્બ, નમય ત્યાં થઈ ભાવો. પરમ૦ ૧
ભાવ દયા ચંદનથી અન્નો, સદ્ગુણ પુષ્પ ચઢાવો;
શ્રાવિક સમકિત ધૂપ કરો વગી, જ્ઞાન દીપક પ્રગટાવો. પરમ૦ ૨
શ્રાવિક ચરણનો સ્વસ્તિક કરીએ, અનુભવ નેવેય ધરીએ;
આવિર્ભાવે આત્મિક ગુણફળ, મરતાં મંદ્રૂત વરીએ. પરમ૦ ૩
સામગ્રી પૂજનની પામી, પૂજો અન્તર્યામી;
પૂજક પૂજ્યપદ્મ પ્રગટાવી, દોવે ચિદ્રૂપન સ્વામી. પરમ૦ ૪
ગુણરચનક ચેતુ પામીને, કયો પૂજનનો દહાવો;
બુદ્ધિસાગર પૂજન અર્થે, ન મજે અવમર આવો. પરમ૦ ૫
(અમદાવાદ.)

ગુણ પર્યાયનો ધારક ભાગ્યન, સમયે સમયે ગાય; મહા ૦
 પરમાત્મ તે નિશ્ચયનયથી, ધ્યાવે તો મુખ પાય. મહા ૦ ૪
 બ્યવહારે શુદ્ધ વર્તે તદ્યે, ક્ષણ ક્ષણમાંહિ સદાય; મહા ૦
 કારણે કાર્ય મહોદય સિદ્ધિ, જુદ્ધિસાગર ગુણ ગાય. મહા ૦ ૫
 (પંથાપુર.)

“ મૂર્ખ જીવઢા કાંઈ ન સમજ્યો. ”—પદ.

(૫૨)

રાગ મરાઠી સાખી.

મૂર્ખ જીવઢા કાંઈ ન સમજ્યો, પાપ કીધાં કે ભારી,
 તપ જપ દાન ક્રિયાદિક છોડી, કીધી ત્હેં ચેરી ભરી;
 હવે ચેતોરે ચિત્તમાં ચતુરવિચારી, છોડી આ દુનિયાદારી. હવે. ૧
 કોઈ કોઈની સાથ ન આવે, તન ધન જૂડ કઢાવે;
 નાહક મમતા તેમાં રાખી, નરક નિગોદે ભાવે. હવે. ૨
 કીધાં વાર અનન્તિ સગપણ, લાજચોરાશી ભટકી;
 તારૂં તેમાં વળ્યું શું ચેતન, લાલચમાંહિ ભટકી. હવે. ૩
 માયાનાં વિષ વૃક્ષે વાવે, આવે ફળતો નકારાં;
 ખ્યાર કરતાં જગમાં પરગટ, યથા જનો દુઃખિયારા. હવે. ૪
 અનમ તે પરમાત્મ દેહે, છે પ્રીતિ તસ સાચી;
 આત્મ સમોવડ કોઈ નથી જગ, રહેજો તેહમાં રાચી. હવે. ૫
 અજબ પન્થમાં અજબ તમાસા, કોઈ ન કોઈના દાસા;
 જુદ્ધિસાગર અવસર પામી, ધર આત્મ વિશ્વાસા. હવે. ૬
 (પંથાપુર.)

“ જોઈ જોઈને જોઈ મેં લીધું. ”—પદ.

(૫૩)

રાગ મરાઠી સાખી.

એક એકને એક મેં લીધું, મનડું નિશ્ચય કીધું;
 દુનિયામાં સ્વાન્યનુ સગપણ, કારજ કાંઈ ન સિધ્યું;
 મારા આત્મરે સત્ય તુદિ એકીએ, તુંદિ તુદિ એકીએ. મા ૦ ૧

- આ સંસારે જડમાં રાચી, વિષયારસમાં માચી;
 બૂંધ્યો ભટક્યો ભટક્યો ભટક્યો, ગણી માયાને સાચી. માં ૨
- ચોપી ચોપીને સારજ કાઢ્યો, સુત સિદ્ધાન્ત વિચારી;
 સત્ય સ્વરૂપી તત્ત્વમસિ તું, નિરાકાર મુખકારી. માં ૩
- મન વાણી કાયાથી ન્યારા, ગુણ જનન્તાધારા,
 પરમેશ્વર પરમટ પોતે તું, ટંગનાં કર્મ વિકારા. માં ૪
- જડમુત ચોગી નિજગુણ જોગી, કેવલ જ્ઞાન પ્રકાશી,
 જનન્તર જનનો રાજા તું છે, ગુજમાં મક્કા કાશી. માં ૫
- સામગ્રી સદુ પામ્યો હંસા, જાપે હવે શું બૂલી;
 બાહ્યમરની બાહ્યસમ જન, જનન્ત મૂલની મૂલી. માં ૬
- ભરદરિયે તેં વહાણ કંકારું, શિવપુર જાવા ધારું;
 બૂંધ્યો તો ભટકીશ ભવમાં તું, નક્કી નથીજ પરવારું. માં ૭
- જાગ્યો જાવસર ચૂકે ન થિતન, અપોઆપ તું તરયો;
 ભુદિસાગર આત્મ ઉલ્લસર, ધ્યાને કારજ સરયો. માં ૮
- (પંથાપુર.)

“સુગુણા સનેહા સ્વામી મહેલે પધારો.”-પદ.

(૫૪)

સમગ્રાઈ આત્માને આપેલો ઉપાસબદ.

- સુગુણા સનેહા સ્વામા મહેલે પધારો,
 વિનતદી અવધારો, કૃપાગુ, મહેલે પધારો.
- ચોરીએ ચોરીએ સ્વામી પુલકા બીજાવુ.
 તેરણુ નવીન સ્વાવુ કૃપાગુ ૧
- મત નિયમ કરી ઘરાંર ચોપાવુ,
 હુખા અગુણા ધાન્ય ખાવું, કૃપાગુ;
- તારામટે હું તો તીરથ કરતી,
 કાવે તે કુંજર કરતી કૃપાગુ ૨
- દીવાની ઘડીને મેં તો દુનિયામા ખેંચ્યા,
 માયાના દરિયા ટોંચ્યા, કૃપાગુ;

- પીપજાને પાણી મેં તો પ્રેમથી રેડ્યાં,
 ઋષિયોને પ્રેમથી તેડ્યા. કૃપાગુ ૩
 માલાના મણકા હું તો નિશ્ચિન ગણતી,
 અન્ધોને પ્રેમથી હું ભણતી, કૃપાગુ;
 ત્યાગી યદનેરે મેં તો ચીવર ત્યાગ્યાં,
 બીજાનાં ભોજન માગ્યાં. કૃપાગુ ૪
 વનવાસી યદને મેં વાધાંબર પેહેયું,
 મિનતાએ મન મારું ઘેયું. કૃપાગુ;
 જ્યાં ત્યાં ભણું હું ત્યાં શૂન્યજ શાસે,
 દુઃખ હું કહું કોની પાસે. કૃપાગુ ૫
 લાખ ઘોસારી છવયોનિ હું ભમતી,
 જન્મ જ્યાં દુઃખ ખમતી, કૃપાગુ;
 ચાર મતિમાં મારી લાજ હું ટાળી,
 દુષ્ટોએ જ્યાં ત્યાં તાણી. કૃપાગુ ૬
 મારી બહારે કોણ ચડ્યો પ્રીતમજી,
 ભોલ્યામાં રાખું હવે શરમ રી. કૃપાગુ;
 મોટાના ધરની મારી લાજ હું ટાલ,
 તેમાં ફજેતી તારી ઘાય. કૃપાગુ ૭
 ધરણી વિના તમે વેશ્યાના સંગી,
 એકું ખાઈને યયા જંગી. કૃપાગુ;
 વિયવના પ્વાતા અમી માનીને પીધા,
 વેશ્યાએ હાલ જે પીધા. કૃપાગુ ૮
 સમજે તો સમજણ છેડામા છેડી,
 નર્મ વેગ ન આવે વહેડી. કૃપાગુ;
 નાને બાલુયે નથી પારણે સૂતો,
 નેથી સમજતો નથી દુ તો. કૃપાગુ ૯
 વાંક ગુન્દો રો મરોરે આંચો,
 વેરી વેશ્યાએ જમાચો, કૃપાગુ;
 મુખ અનનુ ધરમાં ન રીકું,
 વિજાએ જું મન મીકું. કૃપાગુ ૧૦

વેરયાનો મરૂં હવે કડું ન મળી,
 મરૂંવ છૂરી મેં જાણી. મુમુક્ષી;
 સમતાના મરૂં એમ સ્વામિજી જાણ્યા,
 તત્ત્વ સમજાયામાં જાણ્યા. મુમુક્ષી ૧૮
 ગુણગણે એથે સ્વામિજી ચડીયા,
 વેરયાના હાથ હેઠે પડ્યા-

અન્તરમાં જીએ વિચારી,
 ભેદ દરિ ઘડું મિત્રતા બોધી,
 લીધું સત્યજ ઘટ રોધી. અન્તરમાં ૧૯
 કાવિજ્ઞાને નિજ ઘરને તપાસી,
 જ્ઞાનથી લીધું પ્રકાશી. અન્તરમાં;
 કષ્ટક ઓળિએ મહેલે ચડતા,
 કાવિજ્ઞ જાણિ વરતા. અન્તરમાં ૨૦
 રાજા બાજા ઘટ અન્તર જાગી,
 મુખ વિજન નહાતી, અન્તરમાં;
 પુરુષને જાણ નિવરી સ્વધર્મે,
 ગમવ કષ્ટ શુદ્ધ પામે. અન્તરમાં ૨૧
 જ્ઞાનન નળની લમણ તથોમ,
 ભેદને શરણ ભેદ. અન્તરમાં;
 મળિયે ગમવ જાણે એમજ આવે,
 બુદ્ધિધન શિવ હવે. અન્તરમાં ૨૨

(પદાપર.)

“ જૈનન અનુમત મૂળ રમીજે. ”-પદ.

(૫૧)

જૈનન અનુમત મૂળ રમીજે, જ્ઞાનમ દોહન અનુમત અમૃત
 યોગી અનુમત રીજે;
 અનુમત અમૃત વહિ મરૂં, અનુમત દેવડ બરૂં;
 અનુમત શરણ મુખ મહેલ, જ્ઞાન ગુણ મુખદરૂં. જૈનન ૧

“જ્ઞાની વિરલા કોઈ જગત્માં.”-પદ.

(૫૭)

જ્ઞાની વિરલા કોઈ જગત્માં, જ્ઞાની વિરલા કોઈ,
 વદુ વિચારી ભેદ—જગત્માં-જ્ઞાની
 કોઈ ભાષા જ્ઞાનથીરે, ધરતા મન અહંકાર;
 ભાષા કારણ જ્ઞાનનુરે, નાવે ભાષા પાર. જગત્માં ૧
 વાદવિવાદે માનતારે, કોઈકે સાચું જ્ઞાન;
 પરપરિણતિ પોખ્યાયકીરે, વાધે ઉત્તરું માન. જગત્માં ૨
 રાગ દ્રેષ્યનો છૂલ કરીરે, અર્પે આતમ જ્ઞાન;
 પૂરણ જ્ઞાન્તિ ભેદથીરે, ભણે સત્ય તે જ્ઞાન. જગત્માં ૩
 આતમ અનુભવ જ્ઞાનથીરે, નામે ભવમય દેહ;
 બુદ્ધિસાગર પામનેરે, જ્ઞાની પૂર્ણાનન્દ. જગત્માં ૪
 (અમરવાદ.)

“જ્ઞાન્તિ મદા સુલકાર જગત્માં.”-પદ.

(૫૮)

જ્ઞાન્તિ મદા મુખકાર જગત્માં, જ્ઞાન્તિ મદા મુખકાર,
 સેવા ચિત્તમજાર-જગત્માં-જ્ઞાન્તિ
 ભવ જ જામે ખટકતાં, જ્ઞાન્તિ હોય ન લેય;
 મન અન્યત્રના બદુ વધે, ઉત્તરે વાંધે કલેશ. જગત્માં ૧
 સમ્યક ધન વૃદ્ધિથીરે, હોય ઉપાધિ ભેર;
 ચિત્ત નિચરના નદિ બહેરે, પ્રગટે વિજિમા તોર. જગત્માં ૨
 દુનિયાની ખટપટથીરે, ખટપટિયું મન યાય;
 મનદું બટકે ભાગ્યમારે, બદિતામન પદ પાય. જગત્માં ૩
 હેશ વિરમ્ય ન ઉપજેરે, અન્નરૂ વર્તે ધ્યાન;
 ઉપાધિ અગતી ધનારે, દોષે જ્ઞાન્તિ જ્ઞાન. જગત્માં ૪
 ખાસ જ જનઃ પાનથીરે, કદિ ન તૃપ્તિ યાય;
 મુખ્ય ભયક બરેરે, દાઃ કશું નદિ અય. જગત્માં ૫
 મયા મમતા યેજથીરે, કદિ ન જ્ઞાન્તિ હોય;

સજ્જિક વિષયાનન્દભારે, રાગ્યા મૂરખ લોક;
 જડમાં આનન્દ કડપીનેરે, જન્મ ગમ્યાવે દેહક. ચતુર૦ ૨
 બાલપણે અજ્ઞાનથીરે, રમવામાં આનન્દ;
 સજ્જિક આનન્દ તે સહિરે, રાગે ત્યાં મતિમન્દ. ચતુર૦ ૩
 અજ્ઞાને જે સજ્જિકારે, માન્યો મન આનન્દ;
 આનન્દ સાચો તે નહીંરે, મૂર્ખ મતિનો કન્દ. ચતુર૦ ૪
 ભેદજ્ઞાન દષ્ટિ જગેરે, જાણે આત્મ રૂપ;
 આત્મમાં આનન્દ છેરે, ટાળે ભવમય ધૂપ. ચતુર૦ ૫
 જ્ઞાની જ્ઞાનથી લહેરે, શાશ્વત સત્યાનન્દ;
 મોગી આત્મસમાધિમારે, પાવે આનન્દ કન્દ. ચતુર૦ ૬
 આનન્દ, અનુભવયોગથીરે, પ્રગટે ઘડમાં ભાઈ;
 સદ્ગુરુ સદ્ગુરુ આપયોરે, જ્ઞાનાનન્દ વધાઈ. ચતુર૦ ૭
 સદ્ગુરુ હાટે પામયોરે, આનન્દ અમૃત મેવ;
 ભુલિસાગર કીજીએરે, પ્રેમે સાચી સેવ. ચતુર૦ ૮
 (અ. ૬. બ. ૫૦)

“અમર પદ પાર્શ્વી લેજોરે.”-પદ.

(૧૧)

અમર પદ પાર્શ્વી લેજોરે, પરજ્યાથી નુખ યાવ. અમર૦ ૧
 કોઈક રાગ્યા મનમારે, કોઈક રાગ્યા રામ,
 પરજવ જાણ્યા યાજીનેરે, કોઈ ન આવે કામ. અમર૦ ૨
 માટી વાટી વાટીમારે, જીવે મૂંઝા જાન.
 વિજ્ઞાન ક્ષેત્ર પહેરે, પરજરુ નુવત્તાન. અમર૦ ૩
 દુઃખનિવૃત્તિદાનવેરે, કહી ન શકિય યાવ,
 નિજપદ જાણે જે નહરે, જીવી શકિય તે પાવ. અમર૦ ૪
 મન વચ કાયા યોગીનેરે, નિરુત્તિ જગ યાવ,
 અધ્યાત્મ નુખ મરખોરે, જન્મ મરણ દુઃખ જાવ. અમર૦ ૫
 અમર સ્થિતિ નરખોરે, અનુભવ જાણે જ્યોત;
 જરે નિજવર નિજવરે, યાવ જીવન યોગ. અમર૦ ૬

નિદ્રાને આહાર વધાર્યા, વધતાં ચેતન બાણોરે;
 તેહને નાશ કરીને ચેતન, ધર્મ હૃદયમાં આણોરે. ઉકો ૩
 શું સંસારમાં સાર વિચારી, માઝું માઝું કરતોરે;
 મૃત્યુતણે ભય માયે જાજે, છાયા મીચે ફરતોરે. ઉકો ૪
 કર્મ કાઠીયા આતમ ધનને, નિશદિન લૂંટે પ્રાણીરે;
 ભગ ભગ આતમ નિજ ભાવે, એવી જિનવર વાણીરે. ઉકો ૫
 ઉઠી પ્રભાતે પાપારંભના, કામ નિવારણ કરજોરે;
 ચોવીસ જિનવર સકલતીર્થને, ઘટમાંદિ ભવિ ધરજોરે. ઉકો ૬
 શ્રી સંજેશ્વર સાહિબ મોરા, નામ જપું હું તોરારે;
 સકલ મઝુંલ કર્તો દુઃખ હતો, નાસે કર્મ કડોરારે. ઉકો ૭
 દાન શીયલ તથા ભાવના લેરે, ધર્મ સેવન જે કરશેરે;
 બુદ્ધિસાગર શાશ્વત શિવપદ, ભવસાગર અટ તરશેરે. ઉકો ૮
 (પાદરા.)

“ શ્રી અભિનન્દન સ્તવન. ”

(૧૪)

અભિનન્દન જિન વંદીએ, સમતા રસ ભણડારે;
 દોષ અહારે ક્ષય ગયા, ઉપન્યા ગુણ સુખકારે. અભિ ૧
 સુરધટ સુરતરૂ ઉપમા, પ્રભુને કહો કેમ છાજેરે;
 આતમક સુખની આગળે, ચિન્તામણિ પણ લાજેરે. અભિ ૨
 લોકાલોક પ્રકાશતા, મહિમા અપરંપારેરે;
 તારક વારક ચઉગતિ, સત્ય સ્વરૂપાધારે. અભિ ૩
 શુદ્ધ શુદ્ધ અવિનાશી તું, અવિચલ નયનાનન્દરે;
 પામી સુરતરૂ પુણ્યથી, સેવે જાઉલ ઠાણ મન્દરે. અભિ ૪
 અનુપમ પ્રભુ ગુણ ધ્યાનથી, નિશદિન મનમાં રાચુરે;
 બુદ્ધિસાગર જિન આવતાં, લાગ્યું સ્વરૂપ શુદ્ધ સાચુરે. અભિ ૫
 (પાદરા.)

ઘડી ન કીધું ધ્યાન મેં, ઇચ્છ્યાં પૂજમાન;	
કદિ ન ગાયા જ્ઞાનીને, ગાયાં કૂડાં ગાન.	૧૪
નગ્યો ન સદ્ગુરુ દેવને, ધરી ન આણી શીસ;	
શિક્ષા દેતાં સન્તપર, કીધી મનમાં રીસ.	૧૫
જનમનરજન હેતુથી, કીધાં ધાર્મિક કર્મ;	
આત્મિક શુદ્ધ સ્વભાવનો, ભૂંડ્યો સત્યજ ધર્મ.	૧૬
ક્યાં પ્રભુની નિઃસર્ગતા, ક્યાં પ્રભુનો દદ રક્ત;	
ત્રિશક્તિનંદન જગધણી, સત્યજ તારો સર્ગ.	૧૭
સગારિજ્યથી થયો, રતનત્રયી ગુણધામ;	
સગારિ વશમાં પડ્યો, સર્વ હોપનું ધામ.	૧૮
તુજ ઘટમાં જુદિ સહુ, પ્રગટી આવિભાવ;	
તિરોભાવ બુજમાં સહિ, પાગ્યો હજી ન દાવ.	૧૯
નિજપદ ભોગી તું સહિ, કડું હું પદગલ ભોગ;	
રોગી શોગી હું સહિ, ઘટે ન તુજમાં ભોગ.	૨૦
અજસમર નિર્મલ તુંહિ, શાશ્વત સુખ લલડાર;	
અદ્ભુત શક્તિ તાલ્યરી, કોઇ ન પામે પાર.	૨૧
શરણુ શરણુ તારૂં મહુ, રાખી નિજ ઉપયોગ;	
શુદ્ધ સ્વરૂપાકારના, ધ્યાને શિવ સુખ ભોગ.	૨૨
આતમ વ્યક્તિ સમારવા, તુજ સેવા સુખકાર;	
આતમ તે પરમાતમા, ઘટમાં નિશ્ચય ધાર.	૨૩
જાગ જાગ અબ આતમા, પ્રભુ પદ પદુંજ સેવ;	
સિદ્ધ સમોવડ તું સહિ, ભાગે તો તું દેવ.	૨૪
સ્તુતિ પચ્ચિશી ગાઇ મેં, હૃદય ધરી વિવેક;	
બુદ્ધિસાગર આત્મના, ધર્મે સાચી ટેક.	૨૫

(વળાદ.)

“શ્રી સદ્ગુરુ સ્તુતિ:”

(૬૬)

નમો નમો શ્રી સદ્ગુરુ, સમક્તિ હાયક દેવ;
પ્રભુમું પદ પદુંજ સુદા, સેવન કરૂં સદૈવ.

૧

ગુરૂ પરીક્ષા દોહીલી, દુર્લભ ગુરૂ વિશ્વાસ;	
વિરલા ગુરૂ પ્રેમીજના, વિરલા ગુરૂના દાસ.	૧૬
વિરલા જ્ઞાની ભૂતલે, આત્માર્થી જન કોઇ;	
અધુના પરચમ કાળમાં, વડુ વિચારી ભેઈ.	૧૭
બાદક્રિયાબ્યવહારમાં, નિરપેક્ષાએ ધર્મ;	
માની મોઢા માનવી, ટાળે નહિ તે કર્મ.	૧૮
સદ્ગુરૂ શિક્ષા યોગથી, સમજે સમજુ ભવ;	
ગુરૂ આજ્ઞાને ધારતો, થાવે ભવનો શિવ.	૧૯
અનુભવ જ્ઞાની આત્મના, ગુરૂ ભટ્ટા કૃપાલ;	
ભાવ દાન દાતા સદા, જિન આજ્ઞા પ્રતિપાલ.	૨૦
કર્તા ભાવોદોતના, હર્તા કર્મ કલકું;	
સત્ય ધર્મ દાતા ગુરૂ, આજ્ઞા મન નિઃશકું.	૨૧
ભાવ ઝાઝ ધી સદ્ગુરૂ, ભાવદીપ જ્યકાર;	
ભાવરત્ન ચિન્તામણિ, કલ્પવલ્લિ સુખકાર.	૨૨
પરોપકારિગુરૂતણો, પ્રત્યુપકાર ન થાય;	
અદ્ભુત મહિમા ગુરૂતણો, વિરલાને સમભાય.	૨૩
શ્રદ્ધા ભક્તિ યોગ્યતા, દુર્લભ આ સંસાર;	
ધર્મ તત્ત્વ આસપતો, ભવ્ય મુક્તિ વરનાર.	૨૪
સદ્ગુરૂ પવિત્રશી કહી, ગુરૂથી સહુ તરનાર;	
બુદ્ધિસાગર વન્દના, હોળે વારંવાર.	૨૫

(નરોડા.)

“હમારો દેશ છે ન્યારો.”—પદ.

(૧૭)

અમારો દેશ છે ન્યારો, પ્રભુ પ્રેમે જણાવાનો;	
અમારા દેશમાં શાન્તિ, અલ્પ નામે ગણાવાનો.	૧
અમારો તે તમારો છે, તમારો તે અમારો છે;	
સમજતાં સહુ સુખી થાવે, જઈ દેશે ફરી નાવે.	૨

“ફૂલ્યો શું ફરે છે ફૂલીરે મૂરખ પ્રાણી.”—પદ.

(૬૯)

ચેતે તો ચેતાતું તનેરે, પામર પ્રાણી—એ રામ.

ફૂલ્યો શું ફરે છે ફૂલીરે, મૂરખ પ્રાણી;
કાયા માયા બૂડી કેવી, ઝાંઝવાના નીર જેવી;
તેને તુલ્ય કરી દેવીરે. મૂરખ-ફૂલ્યો ૧

આડખું બાવે છે ખૂટી, કરે શું તું માયાફૂટી;
ખૂટી તેની નહીં ખૂટીરે. મૂરખ-ફૂલ્યો ૨

પાણીમાંહિ પરપોટો, ખેલ સદુ એમ ખોટો;
માન નહીં મન ખોટોરે. મૂરખ-ફૂલ્યો ૩

કુદુબ્બ કપીલો સારો, માન નહીં મન મારો;
એક દિન થશે ન્યારોરે. મૂરખ-ફૂલ્યો ૪

આંખે જે જે દેખે મારું, તે તે બાઈ નહીં તારું;
માને કેમ મારું મારૂરે. મૂરખ-ફૂલ્યો ૫

ચેતી લેને બાપ આલી, કરી માયાફૂટ ખાલી;
માયામા શું રહ્યા બહાલીરે. મૂરખ-ફૂલ્યો ૬

કાયા માયાથી રે ન્યારો, અરૂપી અલખ ધારો;
સુદિનાનર મન ન્યારોરે. મૂરખ ફૂલ્યો ૭

(આગેત.)

“કોઈક વિરલા પાવેહો જગમાં.”—પદ.

(૭૦)

કોઈક વિરલા પાવેહો જગમાં, અધ્યાત્મ રસ પાવે;
કોઈક માવે કોઈક ધ્યાવે, વિરલા કોઈ પચાવેહો. જગમાં ૧

નિંદણકેટું દુન્ય પાત્ર, સોનાનામાં ઠરશે;
અવ્ય નિલાયી ખીરનું ભોજન, વખત તેવારે કરશેહો. જગમાં ૨

વિશ કેટું ભોજન સમજ, પેટ ભરીને ચરશે;
આકર સ્નાદે તે શુ નમજે, પ્રાણ પત્રકમાં દરશેહો. જગમાં ૩

ધ્યાન ધારણા આતમ પદની, કરતાં શ્રમણા મિટ બાવે;
 આતમ તત્ત્વની શ્રદ્ધા હોવે, અનહદ આનન્દ મન થાવે. અત્ર ૨
 વિષયારસ વિષ સરખો લાગે, એન પડે નહિ સંસારે;
 શુભન મરણ પણ સરખું લાગે, આતમ પદ ચિન્હ ત્યારે. અત્ર ૩
 હલકો નહિ બારે એ આતમ, કેવલજ્ઞાનતણે દરિયો;
 શુદ્ધિસાગર પામતાં તે, ભવ સાગર ક્ષણમાં તરિયો. અત્ર ૪
 (મહેસાણા)

“જ્ઞાન કહો કેમ યાય મૂર્ખને.”-પદ.

(૭૩)

(જે કોઈ પ્રેમીઅંશ અવનરે, પ્રેમરસ તેના ઉરમાં ઠરે-એ રાગ.)
 જ્ઞાન કહો કેમ યાય મૂર્ખને, જ્ઞાન કહો કેમ યાય;
 કોટી કરો ઉપાય-મૂર્ખને

ભાર મેષ જો સાથ ચડીને, વરસે મુશવધાર;
 પણ મગચોલીયો પાપાણ ન જાણે, જલ મધ્યે નિર્ધાર. મૂર્ખને ૧
 ધ્યાન પૂછડી વાંછી ટાળી, નિહિ નર્દા કરાય;
 ગર્જનાજલમા ન્હાય કાગડો, કાગપણું નહિ બાય. મૂર્ખને ૨
 સાણુએ ચોળીને કોયલા, ધૂવે જલમાં કોય;
 પણ રંગ ગેરંગ ન હુવે, મર્દમ ગાય ન હોય. મૂર્ખને ૩
 દારૂ ઘટમાં દૂધ ભરે પણ, મટે ન દારૂ વાન;
 ઝાંઝવાના જલધકી કહિ, મટે ન જલની ધ્યાસ. મૂર્ખને ૪
 માથાટૂટ મૂર્ખની આગત, રણમાંહિ જેમ પોક;
 અન્ધા આગત આરણી જેમ, બાવે વાણી ફોક. મૂર્ખને ૫
 ભાગવત ભેંસની આગલેરે, માંડા આગત માન;
 કપિ ન કરશે રતન પારખું, એ યુક્તિ દિલ બાન. મૂર્ખને ૬
 મૂર્ખ આગત બેધ કરે તે, બારે ખત્તા ખાય;
 મુગરી વાનરને ઉપદેશે, માણે નિજ વિખરાય. મૂર્ખને ૭
 ભગત મમજે દૂધ પાનમાં, બાવે શું તે વેદ.
 અન્ધાસ અજગાસ વચ્ચે, રોય અન્ધકને ભેદ. મૂર્ખને ૮

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

સર્વ ગુણો જાણો જિનવરમાં, બાકી દોષી હોય;
 નિજમાં અવગુણ પોડ ભરી છે, જુવે ન તેને કોયરે. નિન્દા ૯
 કર્મવશે યો દોષે ભરિયા, કરો ન નિન્દા ભાધ;
 બુદ્ધિસાગર ગુણને ગાતાં, જગમાં હોવે વડાધરે. નિન્દા ૧૦
 (મેહસાણા)

“જીવહા ફૂલી ફરે શું ફોક.”—પદ. (૭૮)

(રામજિવાની પાઘડી—એ રાગ)

જીવહા ફૂલી ફરે શું ફોક, તારું જગ કો નહીં;	
તારી કાયા મુકોભગ કેજ કે, તે પણ અહીં રહી;	
ધર હાટો ને ચોપડારે, કુટુંબને પરિવાર;	
આંખ મિંચાએ સાથમાંડે, કોઈ ન આવે લગાર.	તારું ૧
હસતો ખાતો પહેરતોરે, ફરતો મારે ફહેર;	
કાળ કોળીઆ આગળેરે, લાગે રી ત્યાં ફેર	તારું ૨
પુણ્ય પાપને નહિ ગણેરે, અભિમાનનો તોર;	
એક દિન એકવો આવશેરે, ચાલે નહિ કંઈ જોર.	તારું ૩
કૂડ કપડને કેજવેરે, કજીયા ને કંકાસ;	
માંડોમાંડે લડાવનોરે, મરી નરકમાં વાસ	તારું ૪
રાત્ર રંક ને બાદશાહરે, હકીમ હોદ્દાદાર,	
કાળે સદુ ભક્ષણ કર્યારે, તારો ત્યાં શેઠ બાર.	તારું ૫
મરી મરી સદુ ચાલિવારે, પરમટ ચાલે પેખ;	
પૃથ્વી યદ નહિ કોઈનીરે, ચેતન નજરે દેખ.	તારું ૬
આજ કાલ કરતાં યકારે, હઠાડા વીટી જાય;	
કરવું દોય તે કીજીએરે, પસ્તાવો પછી યાય.	તારું ૮
મરત્રી મૂછો મ્હાવતારે, જમ વર્ણવે આણ;	
ધાગાવિત્તુ નાગા મયારે, જોને નજરે મચાણ.	તારું ૮
વંશ કોઈને નહિ રજોરે, નામ જાત ને જાત;	
અધુણ જુટે ચાલવુંરે, પગપ લેવી વાટ.	તારું ૯

“તારું નામ ન રૂપ લક્ષાય.”-પદ.

(૮૦)

(રાગ ઉપરનો.)

તારું નામ ન રૂપ લખાય, અલખ પરમાત્મા;

તારી શક્તિ અનન્ત કહાય-અલખ

જ્ઞાનાદિક તુજ સમ્પદારે, કર્મોચ્છાદિત થાય;

પરભાવ રંગી ચેતનારે, કર્મ મહુલ્લે ઉપાય.

અલખ ૧

ધૂમાકા બાચક ભરેરે, હાથ કરું નહિ આય;

પર પોતાનું માનનારે, જન્મ મરણ દુઃખ પાપ.

અલખ ૨

દેખે તે તારું નહિરે, તારું તારી પાસ;

પોતાને રૂઢ માનીનેરે, ક્યા કર નુ પર આશ.

અલખ ૩

કાલ અનનો ઝાંધ્યોરે મિથ્યા સાચા મજાર;

મહુલ્લે ઉઠાયોરે, નરેલ થયો અવતાર.

અલખ ૪

વિનય ભક્તિ ડાળા નહાં ભાવ અપૂર મહાય,

ચિદમન સં, મિત્રતારે નમ કહું કટાય

અલખ ૫

નુહ સ્વરૂપી ચેતનારે, દો બેરે વતાય.

કેહાનીન થઈ આતમરે, જ્યોત જ્યોત મિલાય.

અલખ ૬

નુહ સ્વરૂપે આતમરે, તત્ત્વે તત્ત્વ હાય;

બુદ્ધિમાન ધ્યાનવાદ, આપ સ્વરૂપે જાય.

અલખ ૭

(મહેસાણા.)

“જુવો આ કાચી કાચારે.”-પદ.

(૮૧)

(ચાતુર ચેતી સેરે-અ રાગ.)

નુવો આ કાચી કાચારે, જેવા પાણીના પરપોટા;

જે જે કાચો નિર્મલ નયણે, જરૂર જાણુ મન ખોટા. જુવો ૧

હૃદ માન રૂઢિ ને ધાનુ, ઉપર ચામડી આછી,

વિદ્યા મન કાલ કોથળી વચે નુ તેમા વાસી.

જુવો ૨

નિર્મલ આત્મ પ્રદેશ નિહાળી, વર ચિન્મયપદ સુખકારી;
 નહિ તું ન્યારા તેથી ન્યારા, વીતરાગ પદમય ભારી. યાદ૦ ૪
 સત્ય નિરગ્નન નિર્ભય દેશી, પાવે તો હે હુશિયારી;
 બુદ્ધિસાગર અનુભવ પામી, સત્તા ધ્યાવું નિર્ધારી. યાદ૦ ૫
 (પ્રેમાપુર.)

“જીવડા જાગીનેરે જોગી સજ્જ.”—પદ.

(૯૩)

જીવડા જાગીનેરે જોગી સજ્જે, ચાલજે નિજ દેશમાં;
 પઢત પુસ્તક પહિંતો પણ, ઘટ વહેછે કલેશમાં. જીવડા૦ ૧
 તિરછા નાડી મધ્ય ગાડી, બેલ બેથી શોભતી;
 ગગન મણ્ડલ ચાલતી તે, સ્થાનકે સ્થિર થોભતી. જીવડા૦ ૨
 પ્રેમી પરદેશી જના ત્યાં, લોભથી લલચાવશે;
 મનહર મોહી માનિનીઓ, હાવભાવ દર્શાવશે. જીવડા૦ ૩
 સ્વસ્થ ચિત્તે ચાલવું ત્યાં, મોહધાટી લેદવી;
 ઘાટ અવઘટ ઉતરીને, આત્મસત્તા વેદવી. જીવડા૦ ૪
 ચિત્તનિજ ઉપયોગમાંહિ, રાત્રી દિવસ ચાલજે;
 પાપી પ્રેમે દેશ તારો, નિજસ્વરૂપે મહાલજે. જીવડા૦ ૫
 સારી આલમ દેખજે તું, જ્યોતિજ્યોત મિલાવજે;
 ભૂલી જગતું ભાન વાલ્કમ, તારી ધ્રુવની પાવજે. જીવડા૦ ૬
 અનન્ત અક્ષર આતમા તું, જોડીલાને જગાડજે;
 બુદ્ધિસાગર તરણા પાછળ, ભાતુને તું ભાળજે. જીવડા૦ ૭
 (દેવરાસણ.)

“જીવડા જગમગેછે જ્યોતિ તારી.”—પદ.

(૯૪)

જીવડા જગમગેછે જ્યોતિ તારી, અસંખ્ય પરદેશે કરી;
 શુદ્ધશ્રદ્ધા સદ્ગુરૂની, વાણીએ વર્તી ખરી; જીવડા૦ ૧

“પ્રભુ મજીતું પ્રભુ મજીતું સફલ કર નર દેહરે.”-પદ.

(૯૬)

પ્રભુ ભજીતું પ્રભુ ભજીતું, સફલ કર નર દેહરે;
 મુખના માગ્યા વરશિયા છે, માનવ ભવના મેહરે. પ્રભુ ૧
 આ દેહવ્યાપી આતમાની, અળકે રૂડી જ્યોતરે;
 જ્ઞાન ગુણતે હંસનો છે, કરે સ્વરૂપ ઉદ્યોતરે. પ્રભુ ૨
 બાહિર ભટકે જીવડા શું, કરી લે ઘરમાં ખોજરે;
 રત્ન અમુલ્ય માંહિ ભરીયાં, દેખતાં સુખ મોંજરે. પ્રભુ ૩
 આતમ તે પરમાતમા છે, પ્રભુ વિભુ જગદીશરે;
 લિપ્તપણું ત્યાં કર્મથી છે, કહું છું વિશ્વાવીશરે. પ્રભુ ૪
 અનન્ત આતમ વ્યક્તિથી છે, સિદ્ધ સરખા ભાઈરે;
 ધુલ્લિસાગર આતમધ્યાને, ભજન રકુરણા આઈરે. પ્રભુ ૫

(ભાણસા.)

“ભજન કર મન ભજન કર મન.”-પદ.

(૯૭)

ભજન કર મન ભજન કર મન, ભજન કર ભગવન્તરે;
 મૃત્યુ માથે ગાજતું તુજ, મનમાં શું હરખન્તરે. ભજન ૧
 મૂછ મરડી મહાલતાને, ગરવે દેતા ગાળરે;
 રાવણ જેવા રાજવી પણ, કોળિયા થઈ ગયા કાળરે. ભજન ૨
 દેતા હસીહસી તાળીયોને, માયામાં શુદ્ધતાનરે;
 પરભવ વાટે ચાલીયા તે, ભૂલી ભમે નાદાનરે. ભજન ૩
 રજની થોડી વેષ ઝાઝા, આયુ એળે ન ગમાવરે;
 ફરીફરીને નહિ મળે જીવ, ધર્મકરણનો દાવરે. ભજન ૪
 જરૂર જન્મી જાવું એક દિન, કોઈ ન જગ ઉગરંતરે;
 ધુલ્લિસાગર શરણ કરીલ્યો, દેવ શ્રી અરિહન્તરે. ભજન ૫

(ભાણસા.)

ચાલ્યા અનન્તા ચાલશે જગ, વૃદ્ધ યુવા નર નારદે;
બુદ્ધિસાગર ચલત પન્થે, ધર્મતણે આધારદે.

બુઓ ૦ ૫

(ભાણુસા.)

“પ્રીતમ મુજ શુદ્ધબુદ્ધ અવિનાશી.”—પદ.

(૧૦૦)

પ્રીતમ મુજ શુદ્ધ બુદ્ધ અવિનાશી, અલખ અગોચર—

અજરામર છે, પરમાનન્દ વિલાસી.

પ્રીતમ ૦ ૧

નિર્મલ નિઃસ્નેહી નિઃસંગી, લોકાલોકપ્રકાશી;

નર વા નારી નહીં નપુંસક, શાશ્વત શિવપુરવાસી.

પ્રીતમ ૦ ૨

કાયા માયા વચનાતીત છે, નહિ ગર્જા અને કાશી;

બુદ્ધિસાગર ચેતન ચિદ્ધન, સમજે તો સુખરાશિ.

પ્રીતમ ૦ ૩

(ભાણુસા.)

“ચેતન તારી ગતિ ન્યારી.”—પદ.

(૧૦૧)

ગઝલ.

ચેતન તારી ગતિ ન્યારી, સમજ લે ચિત્તમાં ધારી. ચેતન ૦

પ્રકાશી તું અવિનાશી, ત્યજ દે આશ સુખવાસી;

મોહાદિકથી રહો ન્યારા, લહો નિજ રૂપ નિર્ધારા.

ચેતન ૦ ૧

નહીં તું દેહ નહિ વાણી, ગ્રહી લે સત્ય હિત જાણી;

અનુભવ સત્ય લ્યો સાચો, સદા ત્યાં સ્થિર થઈ રાચો.

ચેતન ૦ ૨

નહીં જ્યાં દુઃખની છાયા, નહીં જ્યાં રાગ પકછાયા;

સદા શુદ્ધ બુદ્ધ એકીતો, ગ્રહીને લબ્ય સુખ ઝીલો.

ચેતન ૦ ૩

મુનીન્દ્રે બ્રહ્મને ગાયો, યોગીન્દ્રે યોગથી ધ્યાયો;

બુદ્ધચન્દ્રિય ધ્યાન તસ સાચું, અવર તો જાણવું કાચું.

ચેતન ૦ ૪

(ભાણુસા.)

મત મતાન્તર પડ્ દર્શન સહુ, તાકી વાત જણાવે;
હંસ ચંચુ વિવેક ધરે જળ, તળ સોડહં પદ પાવે. ભલાં ૨
નિરાકાર નિઃસર્જી નિર્મલ, નામ ન કોઈ ધરાવે;
મન વાણીથી ન્યારો વર્તે, નિજ નિજને પરખાવે. ભલાં ૩
અસ્તિ નાસ્તિ સ્યાદ્વાદ સ્વરૂપી, ઘટભિંતર વહી સાચો;
સુખ અનંતુ ક્ષણમાં વિલસે, શોધે બાહિર કાચો. ભલાં ૪
વર્તે ન્યારો જડથી ચેતન, આપ સ્વરૂપે અલેદી;
બુદ્ધિસાગર નિર્વેદીને, જાણે કયુંકર વેદી. ભલાં ૫

(ભાણસા.)

“આતમ અપનો સ્વરૂપ નિહારો.”—પદ.

(૧૦૫)

આતમ અપનો સ્વરૂપ નિહારો, બાહિર દૃષ્ટિ ભટકત ભવમાં;
અન્તર્ દૃષ્ટિ તું તારો. આતમં ૧
શુદ્ધ નિરંગન ચિદ્ધન સ્વામી, સ્વરૂપ રમણ અવિનાશી;
ક્ષાયિક ભાવે નિજ ગુણ ભોગી, જ્ઞાનાનન્દ વિલાસી. આતમં ૨
કાયા માયાથી છે ન્યારો, બ્રહ્મ સ્વરૂપ નિર્ધારો;
ઉત્પતિ સ્થિતિ વ્યયનો વિલાસી, ગુણગણનો નહિ પારો. આતમં ૩
પૂર્વ કોડી વર્ષનું સ્વપ્નું, જગતાં દૂર થાવે;
શુદ્ધ સ્વભાવે જગતાં ઝટ, પર પરિણતિ દૂર જાવે. આતમં ૪
એ હું એનો એછે માડું, દિવસે પણ અન્ધારું;
બુદ્ધિસાગર જોતાં જાગી, શું માડું ને તારું. આતમં ૫

(વિજયપુર.)

“મનવા એંસી રમે કયું વાજી.”—પદ.

(૧૦૬)

મનવા એંસી રમે કયું બાજી, કિત ન પ્રભુ તુમ રાજી. મનવાં ૧
રાણી બાજીથી નારાજી, રમતાં વારન કાજી;
રમન જનન આનંદનાં પ્યારા, નિર્મલ કિંકર પાજી. મનવાં ૨

“ચિદ્ધન સર્જી ગુણગણ રજી.”—પદ.

(૧૦૯)

(સોવે સોવે સારી રેન ગુમાધ-એ રાગ.)

ચિદ્ધન સર્જી ગુણગણ રજી, આતમ અનુભવ સમરો પ્યારે;
આત્મા અસંખ્યપ્રદેશી સોહિ, આપ તરે ઓર પરને તારે. ચિદ્ધન૦ ૧
ત્યાગ લેવનકું પૂતળી લુણકી, સાગરમાંહિ પ્રવેશે જ્યારે;
જલરૂપ હોકર કળહું ન આવે, પરમાતમ પદ પરખે ત્યારે. ચિદ્ધન૦ ૨
ગુરુગમશ્રદ્ધા પાકર પ્રાણી, અન્તર્ લક્ષ્ય વિચારે સારે;
બુદ્ધિસાગર અજરામર થઈ, ભવ ભય ભ્રમણા વારે ત્યારે. ચિદ્ધન૦ ૩
(ભાણસા.)

“આતમ અનુભવ કોઈક પાવે.”—પદ.

(૧૧૦)

આતમ અનુભવ કોઈક પાવે, પાવે સો પરધર નહિ જાવે. આતમ૦
પરધર નાચ નચાવત કુલટા, અન્તર્ ધન સળ ફેલી ખાવે. આતમ૦ ૧
સ્વરૂપ પ્રકાશી તિરોજાવે, હોવત જળ સોહિ આવિભાવે;
પરમાતમ પદ સોહિ પિછાને, અન્તર્ જ્યોતિ શુદ્ધ જગાવે. આતમ૦ ૨
હોવત નહિ જે કળહું ન પ્રગટે, પ્રગટે સો સત્યરૂપ કહાવે;
સદ્ વસ્તુ ત્રીન કાલમાં હોવે, સત્ય નિત્ય ચેતન પરજાવે. આતમ૦ ૩
આતમ ભૂલે ભવમાં ભટકે, સમરે તો નિજરૂપ લખાવે;
બુદ્ધિસાગર શોધો ઘટમાં, સન્ત મુનીશ્વર જાકું ધ્યાવે. આતમ૦ ૧
(ભાણસા.)

“સમજી લે શાળા મન મેરા”—પદ.

(૧૧૧)

સમજી લે શાળા મન મેરા, આ સંસાર ન કળહું તેરા;
તેરા તેરી પાસે જાઈ, શોધ્યા વિગ્ન અન્તર્ અન્ધેરા. સમજી૦ ૧
કોટિયતન કરો કળહું ન જવતરો, આતમજ્ઞાન વિના નહિ પ્યારા;
અનેકાન્ત આતમકીચિત્તા, ધ્યાનાં પાવત મુખ અપારા. સમજી૦ ૨

સગાં સંજીવની લાડી ગાડી, વાડીને વિસ્તાર;
 મરતાં કોઈ સાથ ન આવે, મિત્ર્યા સખ સંસાર. જરા અટ૦ ૩
 મારું મારું કરતો મ્હાલે, થશે ન તારું કોય;
 તારું તારી પાસે જાણે, તો સુખ સહેજે હોય. જરા અટ૦ ૪
 સુખ હુઃખ વાદળ છાયાપેરે, કાણમાં આવે જાય;
 પરને પોતાનું માને પણ, પોતાનું નહિ થાય. જરા અટ૦ ૫
 ચેતીલેને પામર પ્રાણી, પામી અવસર બેશ;
 બુદ્ધિસાગર સુખમાં મ્હાલે, દેખી નિર્ભય દેશ. જરા અટ૦ ૬
 (માણસા.)

“મહાવીર પ્રભુ સુખકારી સદા.”—સ્તવન.

(૧૧૪)

(વિમલાચલના વાસી મારા વહાલા—એ રાગ.)

મહાવીર પ્રભુ સુખકારી સદા, તુજ પાય નમું પાય નમું;
 પ્રભુ આણુ ધરૂ શીર ધ્યાન ધરૂ, નિજલાવે રમું લાવે રમું;
 ઘાતી કર્મનો નાશ કરીને, પામ્યા કેવલ જ્ઞાન;
 આતમ તે પરમાતમ જાણી, ધ્યાયું શુકલ ધ્યાન. સદા મહાં ૧
 રત્નત્રયિની સ્થિરતા પામ્યા, વામ્યા ભવ જંજાલ;
 પરમાતમ પરમેશ્વર પરગટ, કરતા મરૂંલમાલ. સદા મહાં ૨
 સમવાયી પગ-ચે તુજ મળીયાં, ગળિયાં કર્મો આઠ;
 કારણ પગ-ચે વિના નહિ કારજ, શ્રી સિદ્ધાન્તે પાઠ. સદા મહાં ૩
 સમપ્રતિ શાસન ત્હારું પામી, ઉદમનો સમવાય;
 કરતાં કારણ પગ-ચે પામી, પરમાતમ પદ થાય. સદા મહાં ૪
 આતમતો પરમાતમ સાચો, નિર્મલ સિદ્ધ સમાન;
 બુદ્ધિસાગર ઘટમાં શોધો, ત્રણ્ય ભુવનનો લાણુ. સદા મહાં ૫
 (માણસા.)

પ્યારા નેમ પ્રભુ મુજ મન મન્દિરિયે પધારજોરે.—સ્તવન.

(૧૧૭)

પ્યારા નેમ પ્રભુ મુજ મન મન્દિરિયે પધારજોરે;
કર્મોચ્છેદ કોષાદિક સત્તુ, ધ્યાનગી હર નિવારજોરે.   પ્યારાં ૧
જન્મ મરણના ફેરા ટાળી, પામ્યા મુક્તિ સ્ત્રી સદકાળી;
બ્રહ્મા ડીન રાખ્યું સેવાકને સંતાપજોરે.   પ્યારાં ૨
કર્મ ન સાગે પ્રભુજી તનને, સમય સમય સાગે પ્રભુ અમને;
લેમે દુઃખનાં વાક્ય મુજથી હરે ટાળજોરે.   પ્યારાં ૩
શીમળિ પારો એા !!! પ્રભુ ગારો, ગારમળિ નરકયો દુઃખગારો;
લેમે તુજ પદ પદ્મજી ચરણ મધાને ઉગારજોરે.   પ્યારાં ૪
સરનામના પન્થડે વપત જન, બકડમળિ નું દેવનિરન્જન;
પ્રેમે બુદ્ધિસાગર મારજી પાવ ઉગારજોરે.   પ્યારાં ૫

(વિગતપૂરે)

“ મોંચળી મહિજિન—સ્તવન.”

(૧૧૮)

મહિજિન મન્દિરે તારા પદ પદ, મુજ મન મુજ મન મુજ મનો. મહી ૧
મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ, મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ,   મહી ૨
અતઃ મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ, મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ,   મહી ૩
મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ, મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ,   મહી ૪
મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ, મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ,   મહી ૫
મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ, મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ,   મહી ૬
મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ, મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ,   મહી ૭
મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ, મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ,   મહી ૮
મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ, મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ,   મહી ૯
મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ, મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ મનુ,   મહી ૧૦

રમતો રહી હું પડું નહિ ભવકૂપળે;
 સમતા સડું કર્મ કલકું વિદ્યારતો,
 થાવું હું શિવશાશ્વત સુખ ચિદ્વરૂપને. એવો ૫
 કુમિત્રોની સોળત ત્યાગી જ્ઞાનથી,
 સદ્ગુરુ સડુંતિ કરતો રહું નિશદ્દિનને. એવો ૬
 બુદ્ધિસાગર જન્મ જરા નિવારીને,
 આત્મસ્વભાવે પરમાત્મપદલીનને. એવો ૭
 (વિભાપુર.)

ત્રિધા આત્માની સજ્ઞાય.

(૧૨૦)

નમો નમો અરિહંતને, સિદ્ધ બળે ચિત્તધ્યાયી;
 આચારજ ઉત્તમને, સાધુ સકલ સુખદાયી. ૧
 આત્મ ત્રણ પ્રકાર છે, બાહિર્ અન્તર્ તેમ;
 પરમતેજ ત્રીજો કયો, અક્ષય સુખ લહો જેમ. ૨

(નિંદી વેરનું લુપ્ત રહી, એ રાગ.)

બહિરાત્મ પદેકો કયો, તેનું લક્ષણ હો કલું શાસ્ત્ર મંતરકે,
 પુદ્ગલ ગમના ચિત્તવદ્ધી, જાને તેને હો આત્મરૂપ સારકે,
 જિનવાણી ચિત્ત ધારીએ. ૧
 આંધન બ્રહ્મ બગિચીને, પુત્ર પુત્રીદો કુટુંબ પરિવારકે;
 તેકના સદ્ગુ અસીમે, ભોલો ધેર્યોદો તંદિ હુખ અપારકે. જિન ૨
 દેહને આત્મ જાનતો, તિત્ત તમજેલો નહિ તેડ અન્તણકે;
 બહિરાત્મ પદેકો કયો, જોડ આત્મતો કંટોજ સુખણકે. જિન ૩
 અટ કર્મની નડુંનિ, પાગી આત્મતો નાના અપારકે;
 સાર મનિર્મા નાચે, મદા ગરવ હો દુઃખનો નહિ પારકે. જિન ૪
 આત્મ કર્મ સમ્પન્ન છે, અભાદિદો રજદગદ દુષ્ટાન્ત કે;
 બ્રહ્મદેવ નહિ આત્મતો, અનન્યનેદો કરું મુત્રો યમ શાન્તકે. જિન ૫

કોટિ યત્ન કરે મમતાએ કરી, પર પોતાનું ન થાયરે; તું ૦
 નિજ રૂપ જૂલી પરમાં દૂલે, જન્મમરણ દુઃખ પાયરે. તું ૦ ૨
 ઉપયોગ આત્મસ્વરૂપે ન લાવે, આદ્યિક લાવે મુંગતરે; તું ૦
 અશુદ્ધપરિણતિપરપરિણામે, ભવમાંહિ ભટકાયરે. તું ૦ ૩
 જલ ખાસથી તૃપ્તિ ન હોવે, સમજ સમજ દિલ લાયરે; તું ૦
 બુદ્ધિસાગર અવસર પામી, ચિદ્ધન ચેતન થાયરે. તું તો ૦ ૪
 (વિગ્નપુર.)

“ચેતન ચતુરાઈથી શિવપુર મારગ ચાલજેરે.”-પદ

(૧૨૩)

ચેતન ચતુરાઈથી શિવપુર મારગ ચાલજેરે;
 છોડી વિષય વિકારો, મનડું નિજ ઘર વાળજેરે.
 દુનિયાદારી દૂર વિસારી, ઉપયોગે આતમગુણધારી;
 ક્ષાયોપશમિક ધ્યાને કર્મ કલટું વિદારજેરે. ચેતન ૦ ૧
 ઘનઘાતી ચઉકર્મ ખવાવી, આત્મિક શુદ્ધસ્વભાવે આવી;
 વેગે પોતાને તું પરપરિણતિથી વારજેરે. ચેતન ૦ ૨
 સ્થિરતા આપસ્વરૂપે આવે, પરમાનન્દ પ્રેમે ત્યાં પાવે;
 ભાવે બુદ્ધિસાગર ધ્યાન ધરી નિજ તારજેરે. ચેતન ૦ ૩
 (અમદાવાદ.)

શાન્તિજિન સ્તવન.

(૧૨૪)

જય જય શાન્તિ જિનન્દ, જગત્માં જય જય શાન્તિ જિનન્દ;
 આપ તર્યાને પરને તારો, સેવે ચોસઠ ઇન્દ્ર. જગત્માં ૦ ૧
 પૂરણ શાન્તિ પ્રેમે લીધી, દોષ કરી સહુ દૂર; જગત્માં ૦
 જન્મજરા મરણાદિક વારી, સુખ પામ્યા ભરપૂર. જગત્માં ૦ ૨
 સમવસરણમાં દેશના દેઈ, તાર્યા પ્રાણી અનેક; જગત્માં ૦
 સેવક તારો કૃપા કરીને, આપો સત્ય વિવેક. જગત્માં ૦ ૩

ગદ્દાં ખાખમાંહિ આજોટે, તે પણ સાચાં ખાખી;
 નિર્વચ્ચાં પથુ પંખી ફરે છે, મમતા દિલમાં રાખી. સહું ૫
 યાવત્ અન્તર્ તત્ત્વ ન ખૂલે, તાવત્ ભવમાં ખૂલે;
 બુદ્ધિસાગર આતમ ધર્મે, બ્રાન્તિ ભ્રમણા ભૂલે. સહું ૬
 (મેહેસાણા.)

“ સોડહં સોડહં સોડહં સોડહં.”—પદ.

(૧૨૭)

સોડહં સોડહં સોડહં સોડહં,
 સોડહં સોડહં દિલમાં વસ્યોરી;
 હું તું લેદ ભાવ ફર નાઠો,
 ક્ષાયિક ભાવે કદિ ન ખસ્યોરી. સોડહં ૦ ૧
 દિલ સાગરમાં અમર દીવો તું,
 મન મન્દિરમાં દીપ જિશ્યોરી;
 જ્યાં ત્યાં દેખું ત્યાંહિ તુંહિ તુંહિ,
 પ્રાણુપ્રતિ વણુ પ્રેમ કિસ્યોરી. સોડહં ૦ ૨
 તું તારામાં સમાયો સહેજે,
 પરને કહો કેમ જાય કહ્યોરી;
 સખ ઋદ્ધિ તુજ અન્તર પ્રગટી,
 જ્યોતિમાં જ્યોતિ જગાય રહ્યોરી. સોડહં ૦ ૩
 જાણું ન આણું લેણું ન દેણું,
 અન્તર્ પડદો ખલ ગયોરી;
 સુખસાગરની લહેરો ઉછળે,
 આતમ હંસ ત્યાં ઝીલી રહ્યોરી. સોડહં ૦ ૪
 હરણું ફરણું ખરણું ન મરણું,
 દુઃખ દાવાનલ શાન્ત થયોરી;
 બુદ્ધિસાગર સોડહં ધ્યાને,
 પરમ પ્રભુતા ચિત્ત લહ્યોરી. સોડહં ૦ ૫
 (સમૌ.)

"મૂનની મનિ મૂન જાણેરે."—વદ.

(૧૨૮)

મૂનની મનિ મૂન જાણેરે, ત્યારે કાલ વાવવા કાલે
 કાલ ગુલાબી બહુ કહે, કાલ કાલ કાલે કાલે;
 ૧૨૮૧૭ કાલે કાલે કાલે, તરીકે કાલે કાલે કાલે. મૂનની ૧
 કાલ જાણ મનિ કાલે કાલે, કાલે કાલે કાલે કાલે;
 ૧૨૮૧૮ કાલે કાલે કાલે, કાલે કાલે કાલે કાલે. મૂનની ૨
 કાલ મનિ કાલે કાલે, કાલે કાલે કાલે કાલે;
 ૧૨૮૧૯ કાલે કાલે કાલે, કાલે કાલે કાલે કાલે. મૂનની ૩
 (અન્યથા)

"રહુ લાગે મુનિજન વ્યાર."—વદ.

(૧૨૯)

મહુ કાલે મુનિજન વ્યાર, મહુ ના કાલે કાલે મહુ કાલે કાલે.
 મહુ કાલે મહુ કાલે મહુ કાલે. મહુ કાલે કાલે.
 ૧૨૯૦ કાલે કાલે કાલે, કાલે કાલે કાલે કાલે;
 ૧૨૯૧ કાલે કાલે કાલે, કાલે કાલે કાલે કાલે. મહુ ૧
 ૧૨૯૨ કાલે કાલે કાલે, કાલે કાલે કાલે કાલે;
 ૧૨૯૩ કાલે કાલે કાલે, કાલે કાલે કાલે કાલે. મહુ ૨
 ૧૨૯૪ કાલે કાલે કાલે, કાલે કાલે કાલે કાલે;
 ૧૨૯૫ કાલે કાલે કાલે, કાલે કાલે કાલે કાલે. મહુ ૩
 ૧૨૯૬ કાલે કાલે કાલે, કાલે કાલે કાલે કાલે;
 ૧૨૯૭ કાલે કાલે કાલે, કાલે કાલે કાલે કાલે. મહુ ૪
 ૧૨૯૮ કાલે કાલે કાલે, કાલે કાલે કાલે કાલે;
 ૧૨૯૯ કાલે કાલે કાલે, કાલે કાલે કાલે કાલે. મહુ ૫
 ૧૩૦૦ કાલે કાલે કાલે, કાલે કાલે કાલે કાલે. મહુ ૬

ક્ષણિક સંયોગો નિર્ધારી, કર તું શુદ્ધાતમથી ચારી;
 ઝટ ભૂલી દુનિયાદારી. ચતુર ૭
 એક દિન અણુધાર્યું છે જાવું, નાહક માયામાં હરખાવું;
 શું પણિડતને પરખાવું. ચતુર ૮
 અમૃદ્ય અવસર રૂડો પામી, થા તું અન્તર્ ગુણ વિશ્રામી;
 બન ચિદ્ધન ચેતન રામી. ચતુર ૯
 જાગી લે તું અન્તર્ ભાવે, રમજો આતમ શુદ્ધ સ્વભાવે;
 ઝટ જન્મ મરણ દુઃખ જાવે. ચતુર ૧૦
 નામ રૂપથી ન્યારો ધારી, પરમાતમપદ થા અધિકારી;
 બુદ્ધિસાગર સુખકારી. ચતુર ૧૧
 (અમદાવાદ.)

“ધ્યાન સદા સુખકાર.”—પદ.

રાગ (ધન્યાશ્રી.)

(૧૩૦)

ધ્યાન સદા સુખકાર, જગત્માં ધ્યાન
 સદગુરૂ પાસે શિખીએરે, જીવાજીવ સ્વરૂપ;
 પદ દ્રવ્યાદિક ધારીનેરે, ટાળો જાવજાય ધૂપ. જગત્માં ૧
 ચિત્ત અંચળા વારીનેરે, નિર્જન દેશે વાસ;
 કીજો રામગુણ પામવારે, ત્યાગી પુદ્ગલ આસ. જગત્માં ૨
 નિરાસા શુદ્ધ ધર્મનીરે, આતમ ધર્મે પ્રેમ;
 અન્તર્ સ્થિરતા જાનથીરે, ચિત્ત ગુણ મદ્ગત ક્ષેમ. જગત્માં ૩
 તપ નિત્ય પ્રમાણથીરે, આતે આતમરામ;
 સકલરે જોડાનેદથીરે, નિઃકલ્પ અકિંચ ચામ. જગત્માં ૪
 અદમગુણિથી ધ્યાનમાંરે, કિંચે મન વિચ્છાન;
 અનુભવ ત્યારે અનંતરે, આનન્દ કદાચે પ્રાપ્ત. જગત્માં ૫
 કીરે પ્રભુએ ધ્યાનથીરે, પાંચું દેવત જાન;
 આતે કલ્પ તપ દુરેરે, સ્તેમ તર્કે સમવાન. જગત્માં ૬

જળ જીવતર આલ્યું જાય, ગયો વખત પાછો નહિ આય;
જેજે અન્તર્માં તું ધર્મ, જેથી નાસે સઘળાં કર્મ;
જેતાં દિલમાં સહુ જણાય.

જળાં ૯

ઝઝા ઝડપે કાલ કરાલ, વાટ જ મોક્ષ નગરની ઝાલ;
ધર્મ ઝાઝ ઝાલો નરનાર, ક્ષેમે પામે ભવનો પાર;
શું સુંઝે તું માયા ઝાલ.

ઝઝાં ૯

ગંગના નિરંગનને સેવ, ત્યાગી નિન્દાદિક સહુ ટેવ;
નશુરાનો કીજે નહિ સર્જી, પ્રભુ ભજનમાં પાડે ભર્જી;
આતમ પરમાતમ છે દેવ.

ગંગનાં ૧૦

ટટ્ટા ટેંટેં કરી શું હસે, જોયું સઘળું આલ્યું જશે;
જેના દિલમાં આતમ નાદ, ટળિયા તેને વાદવિવાદ;
છાને મોહ માયામાં વસે.

ટટ્ટાં ૧૧

ઠઠ્ઠા ઠાલી શું ફૂલાય, ભલા ભલા પણ આલ્યા જાય;
ઠઠ્ઠામાં ખોયું સર્વ, ગાફલ થઈને કીધો ગર્જ;
ઠરવું નિર્ભયતા ઘટપાય.

ઠઠ્ઠાં ૧૨

ડડા ડંકો દે નિજ દેશ, રાગાદિક સેવો નહિ લેશ;
કર્મ વૈરીને દેધ દંડ, વર્તાવો નિજ આણુ અખંડ;
અનુભવ રજીં રમિયે બેશ.

ડડાં ૧૩

ઢઢા ઢમઢમ વાગે ઢોલ, શું તાડું છે જગમાં બોલ;
ધરજે ધર્મતણી કર ડાલ, કરજે આતમની સંભાલ;
સત્યાસત્યનો કરજે તોલ.

ઢઢાં ૧૪

ણુણુ ન્યાયી થા દિનરાત, કરજે સત્ય ધર્મની વાત;
ન્યાય નીતિથી સુખડાં વરે, ભવસાગરને સહેજે તરે;
કોધે કદિ ન કરજે ઘાત;

ણુણુાં ૧૫

તત્તા તીર્થકરને સેવ, સર્વ દેવમાં મોટા દેવ;
ત્રિવિધ તાપો હરતા આપ, મનમાં કર જિનવરનો જાપ;
કર્મ મર્મ નાસે તતખેવ.

તત્તાં ૧૬

આ સ્થિતિ મનમાં રાખ, અનુભવ અમૃત રસને આપ;
 જે મેરૂ પક્ષ નહિ ચિત્ત, આત્મધ્યાનની જેવી રીત;
 યથા ૧૭

વાલી વચને નહિ જાણ.
 આ ઘન દયા આદરે, રીતવા વાલી નહિ ઉચ્ચરે;
 નવા ઘડિદર દુઃખઘસ, જે સદુ ઘને હોવે નાય;
 ૧૮

ધારે દોડી જ્યાં ત્યાં કરે.
 મદા પર્મે પ્રીતિ ધરે, ધ્યાવા ધ્યેય દ્યાને વરે;
 મેરુ તેરુ દુષ ન હોય, સર્વ મતેમાં પર્મ ન જોય;
 ૧૯

સર્વ ધૂતોની નહીં કરે.
 નવા પોતાને કર ન્યાય, યાચી તું ભવમાં ભટકાય;
 તરિયે નહિ પરને વરણર, નિર્ધવાને દર નિવાર;
 ૨૦

કે સર્વ સન્ત સદાય
 પાપ પરિહરિજે તદુ પાપ, તમે જેથી તદુ સન્તાપ;
 પ્રેમે પ્રભુ પૂજન કરે, દેવ કંઠે ઈર્ષ્યા પરિહરે;
 ૨૧

યથે દિલમાં પ્રભુની ઇ.પ.
 દેશ દેશ ન્યા. દે, દથી રહે તેમાં મનિમન્દ.
 મન સત્યાથી દે.કે. ઉકળી મનથી દેશ દેશ;
 ૨૨

તે દે મિથ્યામનિને. પન્
 ભજન ભજીયે ય. ૩ દિવ મેહ વને સભમ. પીર
 સર્વ સર્વને કર પનિય ન અન્ન-ન દુપદે.એ જન
 ૨૩

નવ વિષ તુમિ પામે રીત
 ભજન ભજન ભવે ભજે. પ. ન ભવને રાને નાં;
 ભજીયે ય.૩. ભવન અન્ન-ન જે મન ભન
 ૨૪

અન્ન-ન. રતુને હરે
 મન્ન મન્ન ભવ નન્ન. દે. ને દુન પ.
 મુદ્રે મેહ મનને નન્ન ને ભવન નન્ન
 ૨૫

મનિયું દા.કે. કુ. ન હ.
 મન્ન દિ.ત. મન્ન નિવ. દે. મન્ન નન્ન મન્ન ઉન્ન
 યાચી હે ૩ દા.કે. તુમ દે. મન્ન નન્ન નન્ન દુ.પ
 ૨૬

પન્ન મન્ન મન્ન મન્ન

ਜਨਮ ਹਰ ਜੰ ਆਤਮਾ ਰਾਮ, ਆਖੇ ਕੁਲੀਨੇ ਮਨੀ ਨ ਆਮ;
ਜਨਮ ਨਨਾਗੀ ਦੇਖੇ ਹਰ, ਜੇਕੋ ਜੇਕਰ ਰੂਪ ਮਰਪੁਰ;
ਜਨਮੀਐ ਹਰੇ ਹਰ ਆਮ.

੨੨੭

ਮਨੁ ਜਿਨੇ ਮਨੁ ਮਾਨ, ਮਨਾਈ ਹੁੰ ਆਮ ਨ ਆਮ;
ਮਨੁ ਜਿਨੇ ਮਨੁ ਮਾਨ, ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ;
ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ.

੨੨੮

ਮਨੁ ਜਿਨੇ ਮਨੁ ਮਾਨ, ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ;
ਮਨੁ ਜਿਨੇ ਮਨੁ ਮਾਨ, ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ;
ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ.

੨੨੯

ਮਨੁ ਜਿਨੇ ਮਨੁ ਮਾਨ, ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ;
ਮਨੁ ਜਿਨੇ ਮਨੁ ਮਾਨ, ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ;
ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ.

੨੩੦

ਮਨੁ ਜਿਨੇ ਮਨੁ ਮਾਨ, ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ;
ਮਨੁ ਜਿਨੇ ਮਨੁ ਮਾਨ, ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ;
ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ.

੨੩੧

ਮਨੁ ਜਿਨੇ ਮਨੁ ਮਾਨ, ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ;
ਮਨੁ ਜਿਨੇ ਮਨੁ ਮਾਨ, ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ;
ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ.

੨੩੨

ਮਨੁ ਜਿਨੇ ਮਨੁ ਮਾਨ, ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ;
ਮਨੁ ਜਿਨੇ ਮਨੁ ਮਾਨ, ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ;
ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ.

੨੩੩

ਮਨੁ ਜਿਨੇ ਮਨੁ ਮਾਨ, ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ;
ਮਨੁ ਜਿਨੇ ਮਨੁ ਮਾਨ, ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ;
ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ.

੨੩੪

ਮਨੁ ਜਿਨੇ ਮਨੁ ਮਾਨ, ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ;
ਮਨੁ ਜਿਨੇ ਮਨੁ ਮਾਨ, ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ;
ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ.

੨੩੫

ਮਨੁ ਜਿਨੇ ਮਨੁ ਮਾਨ, ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ;
ਮਨੁ ਜਿਨੇ ਮਨੁ ਮਾਨ, ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ;
ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ ਮਨੁ.

੨੩੬

“हंसा कोरे जणांचे जोगीदोजी.”-पद.

(۱۳۳)

(૧૩૨)

દંડા રોપે જમ્બુવે ભેગીયેલ, આ રેક રંજમા રહેનરે,
 દંડા મધાના મુલામે મંદુકેલ, વિશા મેધ ભંડી રાનરે દં. ૧
 દંડા જામે દીપ રોપે પાપુલ, રહે તાવ ન મુદ ન મખારે,
 દંડા પિંડમે પદ્માપે માટે પેશાંયેલ, રંગિયેલોને કોમ જગરે દં. ૨
 દંડા ભવમ પ્રંયે મકરુલ, દંડા પદમા રવચી ભાનરે,
 દંડા નિનંદ કપેલિ અમમનેલ, દંડા દિગે જમુન પનરે. દં. ૩
 દંડા ભેગીયે જમ્બુવે ભેગ્યાનથીલ, દંડા અથ નકિ રહે મખારે,
 દંડા ભનકર ભાનન ભેગથીલ, દંડા વિગે દુષ્ક ભખારે દં. ૪
 દંડા હ્રી મંજે રાવન ભલચેલ, ભાપે મંદુ જમ્બુવે ભેગરે,
 દંડા ભુદિકાના સાથા અન્તથીલ, પ્રમિ રામે અધી ભેગરે દં. ૫
 (સામુદ.)

“ प्रेमादो वनलावेः कोद माये. ”-पद.

(33)

[illegible]

• आ प्रभु भजननु शृणु -पद.

(734)

১. জগৎ কল্যাণের জন্য আমাদের সকলেরই দায়িত্ব।
 ২. জগৎ কল্যাণের জন্য আমাদের সকলেরই দায়িত্ব।

કયાંથી આંચો ને કયાં જાઇશ, ભૂલાણુ શું ભૂલાણું. આ૦ ૨

ફંદે ફસિયો ફેગટ પુલી, મનહું શું મુંઝાણું. આ૦ ૩

ચિત્તમાં ચેતી લેને ચેતન, પડતું રહેશે લાણું. આ૦ ૪

બુદ્ધિસાગર અવસર પામી, મુક્તિનું કર આણું. આ૦ ૫

(સાણુંદ.)

“ હંસા હરદમ તત્ત્વ વિચારો ”—પદ.

(૧૩૫)

(અખધુ એસો જ્ઞાન વિચારી—એ રાગ.)

હંસા હરદમ તત્ત્વ વિચારો, આપહિ બાંધે આપહિ છોડે;

નિશ્ચયથી તું ન્યારો. હંસા૦ ૧

નય વ્યવહાર અનેક કહાવે, સદ્ગુરુ એમ સમજાવે;

નિશ્ચયનયથી એક રૂપ તું, જિન વચનામૃત ગાવે. હંસા૦ ૨

વ્યવહાર અને નિશ્ચય દોનયના, લેદ કહ્યા છે ગ્રન્થે;

સાતનયો ઉપનય છે સાતસે, ભાખ્યા જિન નિર્ગ્રન્થે. હંસા૦ ૩

સહુ સાપેક્ષે વર્તે સાચા, નિરપેક્ષે સહુ કાચા;

કથતા વસ્તુ સ્વરૂપ તે સર્વે, ઉપદેશે જીન વાચા. હંસા૦ ૪

દુર્ગમ ગંભીર નયનું સ્વરૂપ છે, જ્ઞાની ગીતારથ જાણે;

નયઉદધિમાં તારૂ વિના મૂઠ, બુઝંતો દુઃખ માણે. હંસા૦ ૫

અનેકાન્ત વસ્તુ સહુ સાચી, કથન કરે જિન વાણી;

બુદ્ધિસાગર સત્ય વિચારી, તત્ત્વાર્થ લ્યો તાણી. હંસા૦ ૬

(સાણુંદ.)

“ સૌથી વીર પ્રભુ મુજ બહાલા ”—સ્તવન.

(૧૩૬)

(અખહમ અમર ભયે નમરંગે—એ રાગ)

સૌથી વીર પ્રભુ મુજ બહાલા, વીર, સૌથી.

વીર વીર નિત્ય રટન કરે હું, પીવા પ્રભુ ગુણ ખ્યાલા, સૌથી૦ ૧

રીરની સેવા મીઠામેવા, વીર રતન ઘટ સાચું;
 ધીર વચનામૃત પીપું જેણે, લાગે સહુ તસ કાચું. સાથી ૨
 રીરની ભક્તિમાં સહુ ચકિત, ભકિત વિના સહુ મોથું;
 વીરનામે સય સમજા નાસે, મનહું હોવે ધોથું. સાથી ૩
 પ્રેમે પ્રમુની ભક્તિ કડ નિત્ય, ભક્તિ મુખર સાચી;
 જુદિસાગર હું તે વીરના, નામે રહિયો સચી. સાથી ૪
 (સાજુંદ.)

“ જીવદા મૂલી સત્ય સ્વરૂપ ”-પદ.

(૧૩૭)

(કાવુયે ન બાળે મેરી પ્રીત-એ રાગ.)

જીવદા મૂલી સત્ય સ્વરૂપ, ફોગટ જન્મ ગુમાવેરે. જીવદા ૦
 બાણી ન જિનની વાણી, ખટપટમાં ખૂચો પ્રાણી;
 લક્ષ્મી લાલચમાં લલચાઈ, દિલમાંહિ કયું ન ભેયું રે. જીવદા ૧
 નિરખ્યો ન આતમ ન્યાય, પુદ્ગલથી રાને પ્યારી;
 જૂઠી વંબળે જકડાય, ઘઘે ડમરો ચડનેરે. જીવદા ૨
 પરની પંચાતે ઘઘે, ગપ્પાં ગાતીને ગાયો;
 સમજી સાચે આ સંસાર, મૂન કસ્તૂરી પેઠેરે. જીવદા ૩
 મનમાં મોટાઈ માની, પાયે પડિયો નહિ રાની;
 ફરતો ચાર બતિના ફેર, સમજી સમજી લેનેરે. જીવદા ૪
 ચિહ્ન સમજીને સારી, બહિષ્કારમવૃત્તિ વારી;
 જુદિસાગર સમજે સત્ય, ગુરૂથી જ્ઞાન ગહીનેરે. જીવદા ૬
 (સાજુંદ.)

“ ચેતન સ્વારથિયો સંસાર. ”-પદ.

(૧૩૮)

(કાવુયે ન બાળે મેરી પ્રીત-એ રાગ.)

ચેતન સ્વારથિયો સંસાર, સમપણ સર્વે મોટારે. ચેતન ૦
 જૂઠી છે કાપા ચણી, ન્યારી છે ગાડી લાડી;
 ફોગટ રાને મન ફૂલાય, અંતે સર્વે બાયેરે. ચેતન ૧

હાકે ધરણી જાવે; ભય તો દિલમાં નહિ લાવે;
 ચાલ્યા રાવણુ સરખા રાય, પાંડવ કૌરવ ચોદ્ધારે. ચેતન૦ ૨
 સ્વારથથી જૂઠાં બોલે, સ્વારથથી જૂઠાં તોલે;
 સ્વારથ માટે યુદ્ધો થાય, લડતા રઝૂંને રાણારે. ચેતન૦ ૩
 સ્વારથથી નીતિ ત્યાગે, સ્વારથથી પાપે લાગે;
 સ્વારથ કપટ કળાનું મૂળ, પાપ અનેક કરાવેરે. ચેતન૦ ૪
 સ્વારથમાં સર્વે હૂંડ્યા, ભણતર ભણીને ભૂંડ્યા;
 સ્વારથ આગળ સત્ય હણાય, અન્ધા નરને નારીરે. ચેતન૦ ૫
 સ્વારથથી મસ્તક કાપે, સ્વારથથી પદવી આપે;
 સ્વારથ આગળ શાનો ન્યાય, બહેરા આગળ ગાણુરે. ચેતન૦ ૬
 સ્વારથથી વિરલા છૂટ્યા, સ્વારથમાં સર્વે ખૂંચ્યા;
 જગમાં સ્વાર્થતણો પરપચ, ન્યાય ચુકાદા લેજોરે. ચેતન૦ ૭
 ધર્મી સ્વારથને ત્યાગે, દિલમાં આતમના રાગે;
 તમ રવિકિરણે સ્વારથ નાશ, હોવે આતમ જ્ઞાનેરે. ચેતન૦ ૮
 પરમારથ પ્રીતિ ધારી, સેવો શુર ઉપકારી;
 બુદ્ધિસાગર ધરજો ધર્મ, દુનિયા સર્વ વિસારીરે. ચેતન૦ ૯

(સાણંદ.)

“કર તું શ્વાસોચ્છ્વાસે જાપ ”—પદ.

(૧૩૯)

(કાનુડો ન જાણે મોરી પ્રીત—એ રાગ.)

કર તું શ્વાસોચ્છ્વાસે જાપ, સત્ત્વ સ્વરૂપનો હંસારે. કર તું ૦
 લક્ષ્યે વૃત્તિયો ઠારી, સ્થિરતા ઉપયોગે ધારી;
 રમજો રઝૂં સુખ ભરપૂર, સાચો આતમદેવારે. કર તું ૦ ૧
 જેજે માગે તે આપે, દુઃખડાં ક્ષણમાંહિ કાપે;
 શક્તિ અનન્તિનો દાતાર, હરિહર પ્રહ્લા પોનેરે. કર તું ૦ ૨
 શુભે શાતાનો ભોગી, અશુભે અશાતા યોગી;
 શુદ્ધ સ્વભાવે નિજશુભ ભોગ, ક્યાં તું પરમાં ગોતેરે. કર તું ૦ ૩

મહિ પ્રીતિથી સેવે, પરમાત્મ પદને દેવે;
ધ્યાતા ઈયેવ સ્વરૂપે આપ, ધ્યાને હૃદયે ધારીરે. ૩૨ ગું ૪
અન્તર આત્મ આત્મી, કારણથી કારણ સમી;
બુદ્ધિઆગર શિવમુખ દોર, પ્રગટે દિવમાં ભારીરે. ૩૨ગું ૫
(સાજું ૬)

“ આત્મ નિજધરમાં તું આવ. ”—પદ.

(૧૪૦)

(કાવ્યે ન બાજે મારી પ્રીત)—એ સગ

આત્મ નિજધરમાં તું આવ, સમજણ સત્ય વિચારીરે. આત્મ ૦
પરધર રમવાં તું દુઃખી, કબલુ ન થઈયે સુખી;
રેડમાં દુઃખમાં ચારંચાર, મુમતિ સંજે ભારીરે. આત્મ ૦ ૧
બદિષત્તમ યોગે ભારી, અન્તર જદિને હારી;
કર્મ પિંજરમાં પડિયે પેખ, મુરત્ય સર્વ વિચારીરે. આત્મ ૦ ૨
પરમુહે ભમવાં બીખારી, ઉત્તમ ડૂંગલ હારી;
થઈયે આશાને તું ઘલ, ચઢીને તૃષ્ણા ખારીરે. આત્મ ૦ ૩
નિજ ધરમાં આત્મ મુખસાથિ, નેતન તેને વિચારી,
આત્મ અગુભવ ભમુતમેવ, સેવા પ્રીતે ચારીરે. આત્મ ૦ ૪
નિજ ધરમાં પ્રભુતા છે વરી, માની દિવ ચિન્મ ભારી;
ભક્ષ્ય પ્રદેયે દક્ષિણ, અન્તર મુરત્ય પારીરે. આત્મ ૦ ૫
મુમતિ વચને વિચારી, દિવમાં સત્ય અવધારી;
આત્મ અંબે નિજધર દોર, મુમતિ સંજે વિહારીરે. આત્મ ૦ ૬
નિજધરમાં અનંટે વલિયે, સમતા સંજે થઈ રલિયે;
બુદ્ધિઆગર મુખમાં પચ, કર્મ કંઈ વિહારીરે. આત્મ ૦ ૭
(સાજું ૬)

“જીવડા હજી અવસર છે વેશ”-પદ.

(૧૪૧)

(કાનુડો ન જાણે મોરી પ્રીત-એ રાગ.)

જીવડા હજી અવસર છે વેશ, ભજી લે પ્રભુને ભાવેરે. જીવડાં ૦
 કુમતા કુટિલતા સડે, રમતો તું નિશદિન રડે;
 લોભે લક્ષણ સઘળાં જોઈ, મોહ મદિરા પીનેરે. જીવડાં ૧
 સમતાનો સડે ન કીધો, મુક્તિ મારગ નવિ લીધો;
 યોગ્યાયોગ્ય ન જોયું કાંઈ, મોહે અન્ધ બનીનેરે. જીવડાં ૨
 સાધુની સડે ત નહિ કીધી, દુર્ગતિ વાટજ તેં લીધી;
 મૂરખ મનમાં શું મકલાય, પડતું રહેશે ભાણુંરે. જીવડાં ૩
 આડો અવજો અથડાયો, લક્ષ્મીમાટે તું ધાયો;
 તાંડે કદિ ન તેહ થનાર, સમજી સમજી લેનેરે. જીવડાં ૪
 શાને માટે તું રસિયો, થઈને માયામાં રસિયો;
 સુખ નહિ પુદ્ગલમાં તલભાર, જડમાં જડતા ભાસેરે. જીવડાં ૫
 અતુલવ અન્તર્માં ધારો, જલદી આતમને તારો;
 પામી પ્રેમે શુદ્ધગમ જ્ઞાન, ધ્યાને મનડું ઠારીરે. જીવડાં ૬
 કરજો પરમાત્મ પ્રીતિ, ધારી અન્તર્માં રીતિ;
 બુદ્ધિસાગર શિવપદ પાય, ચિદ્ધન ચેતન રાગેરે. જીવડાં ૭
 (સાશુંદ)

“જીવડા હજી જરા તો ચેત.”-પદ.

(૧૪૨)

(કાનુડો ન જાણે મોરી પ્રીત-એ રાગ.)

જીવડા હજી જરા તો ચેત, બાજી આ છે છેલ્લીરે. જીવડાં ૦
 નિન્દા કરવામાં શૂરો, પાપ પાપણડે પૂરો;
 લોભી સ્વારથમાં તૈયાર, પરમાં માની માડેરે. જીવડાં ૧
 મોજ મજા મન લાગી મીઠી, પરનારી પ્રેમે લીઠી;
 મનમાં તૃષ્ણાનો નહિ પાર, માની માડે માડેરે. જીવડાં ૨

- વિદ્યાની વતો ખાસી, ઘીધી તેં ચારી ભરી;
પરંવિવૃત્તિમાં રહી મરણુડ, આખી ઉમર હારીરે. અવધાં ૩
- લશ્મીની લાગવ લાગી, બહિષ્કૃતમપદને ચાગી;
મૂરખ લજવી જાનની દૂખ, ફોગટ ભરે મારીરે. અવધાં ૪
- મળીયું છે ઉત્તમ દાણું, પરખોલે નયને નાણું;
નવે સાથે ફોંટ વડભાર, યાને મેઠ ધરેછેરે. અવધાં ૫
- અર્ધવૃંમાં આડુલાં લેવાં, વન પન જોખન ઠી લેવાં;
બાલ્યારની બાલ ફોંટ, અન્તે વિવૃથી ભયેરે. અવધાં ૬
- નરનારી મૂરખ જન દહા, ઝાઝી માનીને મયા;
લવમાં ભટકયા વરંવાર, જામજામ દુઃખ પામીરે. અવધાં ૭
- સાચી શિખામણ માની, યા તું આપમને પ્યાની;
બુદ્ધિસાગર સાંચી લેવ, પ્રભુની અન્તર પારીરે. અવધાં ૮
- (સાજુંદ.)

“મનહા આતમમાં લયલાવ.”—પદ.

(૧૪૩)

(કાવ્યે શું બલે મારી પ્રીત—એ રાગ)

- મનહા આતમમાં લયલાવ, ફોગટ યાને ફરેછેરે. મનધાં ૦
- મનુષ્ય ભવની પહેલાં, જ્યાં ત્યાં ભટકતું ભરે;
હંભુ ન છેડે એક સ્વભાવ, મયામાં મસ્ત જાનીનેરે. મનધાં ૧
- મન તું છે મર્કટ લેવું, ધમ કરી ન રહેવું;
જલસી ત્યાન કરે પરજાવ, સારી શિખા ચહીનેરે. મનધાં ૨
- વધ વધિયા મુનિવર જે બેઠા, જગમા નહિ જેના બેઠા;
હાથી તુજથી રડુંને રાવ, હણ ચંચડવા લહીનેરે. મનધાં ૩
- સ્વામી સંજ્યાસી ત્યાંની, ખાખી બાવા પેસાગી;
પ્યાન પગથીએ પાડે પાવ, જામજામ જૂઝ કરાવીરે. મનધાં ૪
- મહારથી જે વીર કહાયા, ચરણે વાસ તે અયા;
દુર્જય લડવા રણમાં દાવ, કરમાં ચાલ ધરીનેરે. મનધાં ૫

સાનુકૂળ થાને ંહાલા, સમતાના પીને ખ્યાલા;
 આનન્દામૃતમાં ગરકાવ, શુદ્ધ સ્વરૂપ વરીનેરે, મનડા૦ ૬
 મનડું ઉપયોગે લાગે, ઝટમાં જય ડંકો વાગે;
 બુદ્ધિસાગર આતમ ભાવ, શાશ્વત સુખડાં પાવેરે. મનડા૦ ૭
 (સાણુંદ૦)

“ કર ચેતન શિવપુર તૈયારી. ”—પદ.

(૧૪૪)

કર ચેતન શિવપુર તૈયારી, પરપુદ્ગલની છોડી ચારી;
 ચિદ્ધન નિત્યાનિત્ય વિચારી, છોડી દે તું દુનિયાદારી. કર૦ ૧
 જ્ઞાનથી વ્યાપક દ્રવ્યે અવ્યાપક, એકાનેકથી ધર્મ પ્રસાધક;
 ભિન્નાભિન્ન સ્વરૂપી સાચો, ત્યજી તેને ક્યાં જડમાં રાચો. કર૦ ૨
 દો ઉપયોગી નિજગુણ લોગી, નહિ પુદ્ગલનો લોગી રોગી;
 બહુ નામીપણ જેહ અનામી, શક્તિ અનન્તનો જે સ્વામી. કર૦ ૩
 તિરોભાવ જે જીવ કહાય, વ્યક્તિભાવે શિવ લહાય;
 સમકિતથી અન્તર્ આતમ જે, ક્ષાયિકભાવે પરમાતમ તે. કર૦ ૪
 ધ્યાને આતમને આરાધે, અનુભવ અન્તરમાં બહુ વાધે;
 આનન્દ મર્ડાલમાલા પ્રગટે, રાગાદિક દોષો સહુ વિધટે. કર૦ ૫
 સુખની શ્રદ્ધા અન્તરવાસે, ભય ચંચલતા દૂરે નાસે;
 બુદ્ધિસાગર ધ્યાનાવ્યાસે, ધ્યાતાં તત્ત્વ સ્વરૂપ પ્રકાશે. કર૦ ૬
 (સાણુંદ૦)

“ મોહ માયામાં જે જકડાણા. ”—પદ.

(૧૪૫)

મોહ માયામાં જે જકડાણા, કર્મ પાસમાં તે પકડાણા;
 જેણે માયાની કીધી ચારી, પામે દુઃખડાં તે બહુ ભારી. મોહ૦ ૧
 વિષના ખ્યાલા પીધા તેણે, કરી માયાની સંગત જેણે;
 ભય ચંચલતા હર્ષ વિવાદે, મનડું ફરતું વાદ વિવાદે. મોહ૦ ૨
 પ્રભુ ભજન પલવાર ન થાવે, ચાર દિશામાં મનડું ધાવે;
 હૃદયે ધર્મની કાંઈ ન પ્રીતિ, રાખે નહિ સતજનની રીતિ. મોહ૦ ૩

૪ કપટ નિન્દામાં પૂરા, હિંસા ચોરીમાં તે યુગ;
 નય વિવેક વિચાર ન લાલે, ચતુરિવચ વહેતા અભિમાને. મોહ૦ ૪
 પૂઠી વાટે જન ભરમાવે, દુર્લભ યાગમાં તે કાવે;
 ન દયાની રીત ન યજે, સુકૃતનાં મુખ તે નહિ ચાજે. મોહ૦ ૫
 મનની જોલે દુનિયા મહાલે, નથી મરણ લલે કોઈ કાલે;
 કલ અપટમાં પકડી પાડે, નાજે દુર્નિતિ દુઃખના ખાડે. મોહ૦ ૬
 ચિન્તામણિ નરભવને હારી, જન્મ મરણ પામે સંસારી;
 બુદ્ધિસાગર આવમશયી, ધાવે મોહ માયાને ત્યાગી. મોહ૦ ૭
 (સાજ૦૬)

“અદ્ભુત તમાસા નયને દીઠા.”—પદ. (૧૪૬)

અદ્ભુત તમાસા નયને દીઠા, જ્ઞાનિજન મન મીઠારે.
 આ અજબ તમાસા૦
 ક્ષીડી કુંજર મળવી દેખી, હંસી મનમાં ચેવેરે. આ૦ ૧
 માખી ચાલે પર્વત હાલે, અંધે આરથી દેખેરે. આ૦ ૨
 વાદળ વરસ્યું ચાલકે વરસ્યું, લૂલે હવે દોડેરે. આ૦ ૩
 મુઝા ચાલે હુંદ બલલે, ચીતલ જાનિ ચાલેરે. આ૦ ૪
 સિંહ યથાના ભવથી હાલે, વાનર નાતું પરખેરે. આ૦ ૫
 ક્ષીડીએ જલધિ આખે પીધે, મૂષક સર્પને મળતોરે. આ૦ ૬
 બુદ્ધિસાગર ઘટમાં યોધે, રત્ને રવિ અઢતોરે. આ૦ ૭
 (સાજ૦૬)

“સુખો સત્યોપાય શિવપન્થનોરે.”—પદ. (૧૪૭)

સુખે સત્યોપાય શિવપન્થનોરે, જિનવાણી કલે મુખકાર. મુ. ૧
 અસ્તિનસ્તિ મુદ્રાકૃત દ્રવ્ય છેરે; સદુ સાધેશ્વર નિર્ધાર. મુ. ૧
 સ્વાદ્યાસ વચન છે ધર્મગુરે, ઉત્સર્ગ અને અપવાદ; મુ. ૨
 અપહાર નિશ્ચયનય સાધનારે, એકાન્તે નહીં જ્યાં વાદ. મુ. ૨

નયસપ્તપ્રરૂપિત આતમારે, નપસપ્ત ગ્રહીત જ્યાં ધર્મ; સુ૦
 જ્ઞાનદર્શન ચારિત્રની સેવનારે, જેથી નાસે અનાદિનાં કર્મ. સુ૦ ૩
 નવતરવોપદેશ જ્યાં ભાખિયોરે, કહ્યા સત્ય નિક્ષેપાચાર; સુ૦
 ભંગીસપ્ત સંક્ષેપમાં સમાયછેરે, જ્યાં સર્વ વચનનો સાર. સુ૦ ૪
 દ્રવ્યક્ષેત્રને કાલભાવ વસ્તુમારે, જ્યાં સમ્યગ્ લહે અવતાર; સુ૦
 જ્ઞાનક્રિયા સાધનથી સાધીએરે, સાધ્ય સિદ્ધિ લહો સુખકાર. સુ૦ ૫
 ઉપાદાન નિમિત્તથી સાધનારે, પંચહેતુથી કાર્ય સધાય; સુ૦
 હોવે કાલાનુસારે સાધનારે, યતિ શ્રાદ્ધ માર્ગ વર્તાય. સુ૦ ૬
 શુદ્ધ સુખથી ઉપદેશ સુણો ધર્મનોરે, દ્રવ્યભાવે દ્વિધા જ્યાં ધર્મ. સુ૦
 લહો બુદ્ધિસાગર શુદ્ધ ધ્યાનથીરે, સત્ય શાશ્વતસિદ્ધનાં શર્મ. સુ૦ ૭

(સાચુંદ.)

“ ચેતન ચેતો હવે પ્યારા.”—પદ.

(૧૪૮)

પદ. હુઃખી તું દીકરી મારી—એ રાગ.

ચેતન ચેતો હવે પ્યારા, વચન માનો જરૂર મારા; ૧
 મુસાફર તું જગતમાં છે, સમજીલે સત્ય શામાં છે.
 દેખાતું તે નહીં તારૂં, થશે દિન એક તે ન્યારૂં; ૨
 પુલી ફોગટ હરખાયા, છુડી માયા અને કાયા.
 ફોગટ મानी શું કુલે છે, મોહાબિધમાં શું હુલે છે; ૩
 બાજીલે સત્ય જિન દેવા, ખરા તે શાન્તિના મેવા.
 રૂના એક દિન સહુ હોયે, અરે તું આંખથી જોયે; ૪
 સદા તું ધ્યાનમાં મગી, અન્તરનો યા બહુ રાગી.
 સજી લે માય શિવ બાવા, ગ્રહીલે ધર્મની નાવા; ૫
 બુદ્ધિમુખ શાન્તિનો બેઠી, ચેતીલે બાજી છે છેલી.

(સાચુંદ.)

દેવદત્ત પાપન મું માર્યો, બરજો પદે ઉચાર્યો,
બજરે જગમાં જાગ્યો.

માયામાં ૭

આવમ પ્રાપ્તિ જાયો, રોજો સાદ ત્યાં માયો,
બુદ્ધિમાનદ સાર્યો.

માયામાં ૪

"સાનો અન્નર સ્વામી આતમદિલમાં ધ્યાવજેરે"—પદ.

(૧૫૧)

કાનેઃ અન્નર સ્વામી આતમદિલમાં ધ્યાવજેરે,
મેનદઃ અતન જગતી નિવગપર ૧૨ પાવજેરે. સાનો ૧
મુનમે, મર્યો મુનુવર તરિયો, મેનવી આવમ આગે તરિયો.
અન્નર મિતલ મિ ૧૨ પાવતી પાવતજેરે. સાનો ૨
તરિય ૩૨જે મુનવી મારો, મિન્નમુક રમે આવ રમ્યો,
અંદે પદ પાવતે ૧૨ પાવતિતરો નમરજેરે. સાનો ૩
પદ ૧૨ જગતી પાવત, વાવ તવતી વા ૧૨ સમી,
મરો મુનુદેવર અન્નર આતમ પાવજેરે. સાનો ૪

"દુર્ગામામાં કોમર કુમ્યોરે."—પદ.

(૧૫૨)

દુર્ગામામાં કોમર કુમ્યોરે, અન્નર મેન વી,
દુર્ગામામાં કોમર કુમ્યોરે, અન્નર મેન વી,
દુર્ગામામાં કોમર કુમ્યોરે, અન્નર મેન વી.

દુર્ગામામાં કોમર કુમ્યોરે.

અન્નર ૧

દુર્ગામામાં કોમર કુમ્યોરે, અન્નર મેન વી,

દુર્ગામામાં કોમર કુમ્યોરે.

અન્નર ૨

દુર્ગામામાં કોમર કુમ્યોરે, અન્નર મેન વી,

દુર્ગામામાં કોમર કુમ્યોરે.

અન્નર ૩

દુર્ગામામાં કોમર કુમ્યોરે, અન્નર મેન વી,

દુર્ગામામાં કોમર કુમ્યોરે.

અન્નર ૪

પશુ પક્ષીનાં જલમાં વિવેકને વિચાર્યો, ધર્મે ન દુરથે પાપોદર.	અવગણ ૩
ઘરથી મળતાં લોખી પાખંડનો પૂજારી, જેતનના જૂથો તારીરે.	અવગણ ૪
હિંસા શુદ્ધ મારી અંદાશમાં અધણ્યો, આવામાં પડાયોદર.	અવગણ ૫
અદેખાદેખી નિંદા કરી જનોની પાપી, મનુ જાણી ઉપાધીરે.	અવગણ ૬
સમજીને સાચ વાણી, કરો ન પાણી પાની, બુદ્ધિસાગરની વધીરે.	અવગણ ૭ (સાધક.)

“ અનુભવ વૃત્તિશી. ”—દુહા.

(૧૫૩)

સદ્ગુણપદ પડેજ નથી પાપ રગુણ દિગ્દર્શ	૧
અનુભવન પ્રમદાવજ નિત નહ. અવગણ	૨
સ્વપર વિવેચન વરુણ, અણી રેરે વિવેક	૩
ઉપાદેય મુદ્દાભંગ ખરે. પાન છે અંક	૪
અવગણ અનુભવજ તે અવજ સર પદાથ	૫
અનુભવ તાવજ ગાળથી અન્ય નહીં પરમથ	૬
સદ્ગુણજાન જે અનુભવ ૩ ૫ અનુભવ	૭
જાન અણે તે રૂ થયુ અવે નામે અવગણ	૮
અવગણ કરણ તપજ પ નહ. અનુભવ પ વિણે દેહ	૯
અનુભવજ પરમાથને વિવેક સત્ય જે	૧૦
અનુભવજાનથી લોકમાં અનુભવ તે યાચ	૧૧
અવગણ વજા અનુભવ અવગણ દેહ પાપ	૧૨
પરમાથ જાતિ દાણજ છે સત્યજ અનુભવ જાન.	૧૩
અનુભવ દેહ અવગણ, દેહ અનુભવ જાન	૧૪

- અન્તર્ દૃષ્ટિ ચેતના, ત્યાગે પુદ્ગલ સર્જી;
આત્મસ્વરૂપે રમણુતા, સમતાગર્જીતરર્જી. ૮
- આત્માનુભવ યોગથી, ઝળકે આત્મજ્યોત;
સ્થિરોપયોગે ધ્યાનથી, અન્તર્માં ઉદ્યોત. ૯
- આત્મયોગી જે સુખ લહે, હોય ન તે સુખ ક્યાંય;
ઇન્દ્રાદિક પદવી લહે, તોપણ દુઃખની છાંય. ૧૦
- જે પામ્યા તે ત્યાં રમ્યા, ભૂલ્યા પુદ્ગલ ભાન;
સુખ સર્જે રર્જે રમે, પ્રાપ્તિ શિવકર સ્થાન. ૧૧
- મન ચગચલતા ત્યાં મટે, દર્શન સ્પર્શન યોગ;
ભોગી થઈ ત્યાં ભોગવે, અનન્ત સુખનો ભોગ. ૧૨
- જડ પુદ્ગલના ભોગને, જાણ્યા મનમાં રોગ;
શાતશાતાવેદની, ટળિયા તેના શોગ. ૧૩
- વિનાશિક પુદ્ગલ સહુ, તનધન મન્દિર પેખ;
અવિનાશી છે આત્મનો, ધર્મજ્ઞ જ્ઞાને લેખ. ૧૪
- પુદ્ગલ પ્રપચ્ચ કારમા, ત્યાં શું સુખની આશ;
પર આશાથી પ્રાણિયા, થાવે જગના દાસ. ૧૫
- અન્તરાત્મા ધ્યાનથી, સેવો સત્ય સદાય;
શક્તિ અનન્તિ જેહની, રમરતાં શિવસુખ થાય. ૧૬
- રમતાં આત્મસ્વરૂપમાં, પામે યોગી સુખ;
પર પુદ્ગલમાં જે રમે, પામે તે મન દુઃખ. ૧૭
- મન વચ કાયા જિન્ન છે, આત્મતત્ત્વ સુખકાર;
રત્યત્રયીનું ધામ છે, શુદ્ધરૂપ નિર્ધાર. ૧૮
- શુદ્ધરૂપ પરમાત્મા, સત્તાથી પરખાય;
સેવો ધ્યાવો આત્મા, વ્યક્તિભાવે થાય. ૧૯
- પ્રેમ જક્તિ વિદ્યાસથી, સેવો આત્મ દેવ;
આત્મ તે પરમાત્મા, શીજે તેની સેવ. ૨૦
- શુદ્ધરૂપમાં ચેતના, રમતી રહે નિરાદિન,
તો પ્રગટે સુખ સન્તતિ, પરપુદ્ગલથી જિન. ૨૧

આત્મસ્વભાવે રમણતા, સત્ય ચરણ અવધાર;	૨૨
શુભ સ્થાનકે આરોહણ, પરપરિણતિ નિવાર.	
પરપરિણતિના નાશથી, સ્થિરતા ઘટમાં યાય;	૨૩
અખણે ચિન્મય ચેતના, શુદ્ધરૂપતા પાય.	
આરસાર સહુ મન્યનું, સમ્યક્ ચેતન જ્ઞાન;	૨૪
ચેત્યા તેમાં જે રમ્યા, પામ્યા શાશ્વત સ્થાન.	
અનુભવજ્ઞાને ઝોળખે, જ્ઞાની શિવપુર પન્થ;	૨૫
નિશ્ચય ચરણે તે રમ્યા; સત્ય યયા નિર્મન્ય.	
ભોમ પદ્મમાં લેપતા, જ્ઞાની કદા ન પાવ;	૨૬
જડપદ્મજવત્ સિદ્ધ તે, અન્તર્માંહિ સદાય.	
અન્તર્વૃત્તિ આત્મમાં, ઔદયિક ભાવે ભોમ;	૨૭
ભોમવતાં પણ યોગી જે, ટાળે ભવભય રોમ.	
બાહ્યચરણ ચારિત્રમાં, એકાન્તે નહિ ધર્મ;	૨૮
આત્મજ્ઞાન વિના કદિ, ટાળે ન આડે કર્મ.	
અન્તર્નું ચારિત્ર તે, ચક્રુષ્ઠી ન જણાય;	૨૯
સ્વ વરણ પુદ્ગલ સદા, ચેતો આત્મભરાય.	
અદ્ય સમયમાં સાધિયે, આત્મતત્ત્વ મુખાર;	૩૦
લહે ભવ્ય શુદ્ધાત્મને, પરમ તત્ત્વ અવધાર.	
સિદ્ધા સિદ્ધે સિદ્ધયે. કરી કર્મનો અન્ત;	૩૧
તે સહુ આત્મ બાણીને, ઈન ભાષે ભગવન્ત.	
અતિમકે શુદ્ધ સ્વભાવના, ઉપયોગે છે ધર્મ;	૩૨
બુદ્ધયણિ મુખ ચાન્તિથી, પામે શાશ્વતરામ.	
અનુભવ બચ્ચી કદી, યામ પોર દિન એક;	૩૩
વિચરી આત્મ દેશમાં, પામી સાચી ટેક.	

“વેતો લે તું પ્રાણિયા.”-પદ.

(૧૫૫)

(પૈરશોયનમાં પઝવણે—એ રામ.)

વેતો લે તું પ્રાણિયા, આખો અવસર આપ;	
સ્વપિયા સંચારમાં, હેતે તું હરખલ.	વેતો ૧
જન્મ જલ મરણઃકિં, સાચો નહિ સ્થિરજલ;	
આપિ આપિ ઉપપિધો, ભવમાં નહિ મુખજલ;	વેતો ૨
હમ્મ રૂપમાં સંધીને, એયું નહિ નિઝરૂપ;	
દેનદ દુનીઆ દેનમાં, સહેતો વિરમી મુખ.	વેતો ૩
અવ પિતા ભાઈ દોઝ દહાડિ પરિવાર,	
મરણ સમ ન આવરે, નિઝલ નહુ નાનર.	વેતો ૪
ચિન્તામણિવમ દેહાદે પાડે, મનુ અવગત	
અવસર આખો જાન મનુ નાનર નાનર	વેતો ૫
એવી તમ્મ લાગ, કાલ ન વિચરે અવ	
અંચુલ પ્રથ. કાલ દેવ ન પ્રાનવ	વેતો ૬
આમ મનલ પારિદર્, જાલે કે નાનર ન	
કરુ દેવ ને પ્રાનવ નાનર નાનર દાન	વેતો ૭
કેંકે આમ દેવ નાનર નાનર નાનર	
આમ નાનર નાનર નાનર નાનર નાનર	વેતો ૮
વેતો નાનર નાનર નાનર નાનર નાનર	
સુદિસેન નાનર નાનર નાનર નાનર	વેતો ૯

(સામંદ.)

શ્રી મહાવીર મ્તવન.

(૧૬૬)

(પૈરશોયનમાં પઝવણે એ રામ.)

વીર હનેશ્વર વાનવ, હાલે વાનવ

નાનર મનુ વિગુ પ્રાણી નાનર નાનર વીર હનેશ્વર ૧

ભટકયો ભવમાં ભૂલથી, વેઠ્યાં દુઃખ અપાર;	વીર૦ ૨
જન્મ જરા મરણાદિકે, સ્થિરતા નહીં લગાર.	
પુણ્યે મનુભવ પામિયો, મળ્યા ત્રિભુવન નાથ;	વીર૦ ૩
શરણુ શરણુ સાચું ગ્રહું, ઝાલો સેવક હાથ.	
સાચી સેવા સ્વામિની, બીજું આળખંપાળ;	વીર૦ ૪
તુજ દર્શન રાચી રહું, મેઘ આતક બાળ.	
બાળકના બહુ દોષને, ટાળે તાત કૃપાળ;	વીર૦ ૫
ત્રાતા મારા છે સદા, દોષો ટાળો દયાળ.	
બાળક માની આગળે, બોલે મનની વાત;	વીર૦ ૬
તુમ આગળ મુજ વીનતિ, માનો એ અવદાત.	
તારો બાપજી બાળને, સરશે સઘળાં કાજ;	વીર૦ ૭
સેવકને નહિ તારતાં, જાશે આપની લાજ.	
અન્દન બાળા બાકુલે, લીધું શિવપુર રાજ;	વીર૦ ૮
અપરાધી કેઈ તારીઆ, કરજો સેવક સાજ.	
શરણાગત મુજ સાહિબા, સાચો તુજ વિશ્વાસ;	વીર૦ ૯
ચરણુ કમળની સેવના, પૂરે સઘળી આશ.	
વીર વીર હૃદયે વસો, શરણું સાચું એક;	વીર૦ ૧૦
બુદ્ધિસાગર બાળને, વીર ભકિતની ટેક.	

(સાણુંદ.)

શ્રી વીર સ્તવન.

(૧૫૭)

(આધવજી સંદેશો કહેશો સ્યામને. એ રાગ.)

પરમ કૃપાળુ પુરૂષોત્તમ પરમાત્મા,	
વીર જીનેશ્વર ત્રિશલાનન્દન દેવજી;	
સિદ્ધ બુદ્ધ ત્રાતા જ્ઞાતા સહુ વસ્તુના,	
પરમ ભકિતથી પ્રેમે કરૂં હું સેવ જો.	પરમ કૃપાળુ ૧
ક્ષાયિકલાવે પામ્યા સિદ્ધિ સ્થાનને,	
સેવક ભમતો દુઃખદાયી સંસારજી;	

- ખાખી ખાખી શું કહો છો, સહુની થાશે ખાખ;
સાચા ખાખી અન્તરના જે, જાણે માયા રાખ. સુણુજો ૨
- ગાંડો ગાંડો શું કહો છો, ગાંડા સહુ કહેવાય;
ભેદ છેદ આતમના જ્ઞાને, સમજી તેહ ગણાય. સુણુજો ૩
- ધારી ધારી શું કહો છો, ધારી સમતા લેખ;
સમતા સ્વાદે સુખિયા સન્તો, અન્તરમાં તે પેખ. સુણુજો ૪
- ચાકર ચાકર શું કહો છો, ચાકર નર ને નાર;
કરે ચાકરી પરમાતમની, સાચો ચાકર ધાર. સુણુજો ૫
- છાનું છાનું શું કહો છો, છાનું સત્ય ન ક્યાંય
માયાથી છાનો છે આતમ, જ્ઞાને મન હરખાય. સુણુજો ૬
- જાતિ જાતિ શું કહો છો, જાત ન જાત ન કોય;
જન્મીને જન્મે નહીં જે જન, જાતિ તેની જોય. સુણુજો ૭
- ઝાઝ ઝાઝ એમ શું કહો છો, સાચું નહીં છે ઝાઝ;
દેહ જાઝ પરગટ પેખો આ, પામો શિવપુર રાજ. સુણુજો ૮
- ટે' ટે' ટે' ટે' શું કરો છો, ટળવળતા સહુ જાય;
સ્થિરતા આતમમાં જેની છે, ટે'ટે' તસ નહિ થાય. સુણુજો ૯
- ઠોઠ ઠોઠ એમ શું કહો છો, સહુને એછે છાપ;
અન્તરમાં પરમાતમ પરખે, નહિ તે ઠોઠ અપાપ. સુણુજો ૧૦
- ડાહ્યા ડાહ્યા શું કહો છો, ડાહ્યા ગાંડા સર્વ;
નિર્લેખી નિર્મોહી ડાહ્યા, કદિ ન કરતા ગર્વ. સુણુજો ૧૧
- ઢઢો ઢઢો શું કહો છો, સહુ ઢઢા શિરદાર;
બૂઢ્યા મોહ માયામાં જે જન, સાચા ઢઢા ધાર. સુણુજો ૧૨
- ઢોલ ઢોલ એમ શું કહો છો, સહુ છે ફૂટયા ઢોલ;
ઢમ ઢમ વાગી ઢોલ કહે છે, સહુની વર્તે પોલ. સુણુજો ૧૩
- અભિમાનના તોરે ફૂલે, છે તે સાચા ઢોલ;
જેના દિલમાં વાત ન ટકતી, બોલે નિન્દા બોલ, સુણુજો ૧૪
- ઢમ ઢમ વાગી ઢોલ કહે છે, અન્તર દષ્ટિ પોલ;
ઢોલ પોલના જેવી દુનિયા, કરજે તેનો તોલ. સુણુજો ૧૫

- દુલ્હી દુલ્હી દુલ્હી સમગ્ર દુલ્હી રેલ ને દુલ્હી
 અન્ધારે અજવાળું પેડું છે અન્ધારું પેડું   ટુકડો ૧૬
 તરું તરું મુ કદે છે રેલનાં ૩ અજવાળું
 મહિ છે તરું પેડાનું પેડું, પેડાને ૭ તરું.   ટુકડો ૧૭
 રાહર રાહર મુ કદે છે, અજવાળું છે રિયું,
 રિયું તરું નેવે સાંધો સમગ્ર રાહર અજવાળું તરું.   ટુકડો ૧૮
 દાન દાન મુ કદે છે રાહ અજવાળું દાન,
 દાન કદે અજવાળું અજવાળું રાહર અજવાળું અજવાળું   ટુકડો ૧૯
 અજવાળું અજવાળું અજવાળું અજવાળું અજવાળું
 અજવાળું અજવાળું અજવાળું અજવાળું અજવાળું   ટુકડો ૨૦
 અજવાળું અજવાળું અજવાળું અજવાળું અજવાળું
 અજવાળું અજવાળું અજવાળું અજવાળું અજવાળું   ટુકડો ૨૧
 અજવાળું અજવાળું અજવાળું અજવાળું અજવાળું

પાણી પાણી શું કહો છો, પાણી પોતે પેખ;
 અન્તર ગુણનું દાન કરે નહીં, સાચો પાણી લેખ. સુણીને ૦ ૩૦
 ફૂલણુ ફૂલણુ શું કહો છો, મન ફૂલે ફૂલાય;
 ફૂલે નહિ જેનું મન ફેંદે, ફૂલણુ નહીં કહેવાય. સુણીને ૦ ૩૧
 બળીયો બળીયો શું કહો છો, બળીઆ ગયા મશાણુ;
 રાવણુ પાંડવ કૌરવ યોદ્ધા, રહ્યાં નહીં નિશાન. સુણીને ૦ ૩૨
 ભૂંડો ભૂંડો શું કહો છો, ભૂંડ્યા તે તો ભૂણડ;
 પ્રભુ ભજનમાં ભાવ ન વર્તે, તે ભવ જલધિ ઝુણડ. સુણીને ૦ ૩૩
 ભૂંડ્યો ભૂંડ્યો શું કહો છો, ભૂંડ્યા ભણીને વેદ;
 જ્ઞાની ધ્યાની તપી જપીને, માયા આપે ખેદ. સુણીને ૦ ૩૪
 ભટકયા ભટકયા શું કહો છો, ભટકે રણનું રોઝ;
 ભટકયા નહીં તે જગમાં જોગી, કીધી આતમ જોજ. સુણીને ૦ ૩૫
 ભોળા ભોળા શું કહો છો, ભોળા જન ભરમાય;
 પર સ્વભાવે જે જન રમતા, ભોળા તેહ ગણાય. સુણીને ૦ ૩૬
 યાચક યાચક શું કહો છો, યાચક ઈંદ્ર ગણાય;
 પરપુદ્ગલ ભીખની આશામાં, સહુ દુનિયા ભટકાય. સુણીને ૦ ૩૭
 યાચક સાચા આતમ ધનને, યાચે તેહ ગણાય;
 જ્ઞાની ધ્યાની યોગી સાધુ, ધન ધન યાચક રાય. સુણીને ૦ ૩૮
 રામા રામા શું કહો છો, રામા ભવનું મૂળ;
 રામા રાગે રામ ન મળશે, અંતે ધૂલંધૂલ. સુણીને ૦ ૩૯
 રામ રામ જપતાં જે જાગે, હોવે જન તે રામ;
 આતમ તે પરમાતમ રૂપે, સાચા જાણે રામ. સુણીને ૦ ૪૦
 રાગી રાગી શું કહો છો, જાડા જગના રાગ;
 આતમ રાગે જે રક્ષાયા, ધન ધન તે સોભાય. સુણીને ૦ ૪૧
 લાલચ લાલચ શું કરે છો, લાલચનો નહિ અન્ત;
 લાલચ ત્યાગી રાગી જગમાં, શોભે સાચા સન્ત. સુણીને ૦ ૪૨
 વેરી વેરી શું કહો છો, વેરી આપોઆપ;
 વેર સમાવે સમતા આવે, નામે સદુ સન્તાપ. સુણીને ૦ ૪૩

વેશ્યા વેશ્યા શું કરે છે, કુમતિ વેશ્યા દિગ્ધ;
 વિકાર વેશ્યા વેર કરેને, ધણમાં આતમ!!! પીઠ. મુલુએ ૪૪
 યાન્તિ યાન્તિ સહુ કહે છે, યાન્તિ બધે કોય;
 યાન્તિ જનની જાન્તિ હરતી, કયુ ન દુઃખમાં હોય. મુલુએ ૪૫
 સેવા સેવા શું કરે છે, સેવા કરતા સર્વ;
 પરમાત્મ શુદ્ધ જનની સેવા, ટાળે સવળા નર્વ. મુલુએ ૪૬
 સાધુ સાધુ શું કહે છે, સાધુ સાધે ધર્મ;
 પદ્મમહાત્મ પ્રેમે પાળે, ટાળે આડે કર્મ. મુલુએ ૪૭
 સાનું સાનું શું કહે છે, સાનું આતમ મુખ;
 પરમાં મુખની આશા રાખે, પામે ભવમાં દુઃખ. મુલુએ ૪૮
 હાર્યા હાર્યા શું કહે છે, હાર્યા કામે વીર;
 રાગદિકને છૂટ્યા જનમાં, વીર્યકર મહાવીર. મુલુએ ૪૯
 જાની જાની શું કહે છે, જાની ગ્રામાં ખાય;
 રાજદેવને છૂટે જે જન, જાની તેહ ગણાય. મુલુએ ૫૦
 આબ્યા આબ્યા શું કહે છે, આબ્યા ચામ્યા બધ;
 તણુ લોકમાં કીર્તિ જેની, આબ્યા તે મુખદાય. મુલુએ ૫૧
 બેઘ બેઘ શું કહે છે, બેઘ કડે જાત;
 બેઘ દાયિકભાવે સિદ્ધો, ધન તેના અવદાત. મુલુએ ૫૨
 ઉડ્યા ઉડ્યા શું કહે છે, બેને ઉડે છવ;
 ઉડ્યા આતમ ભાવે સન્તો, બહી છવને ધીવ. મુલુએ ૫૩
 ભેગી ભેગી શું કહે છે, ભેગી સાધે ભેગ;
 જાતમ ખડકમાં સન્ધ્યા સમજી, ભોગવતા નહિ ભોગ. મુલુએ ૫૪
 બૂઠું બૂઠું શું કહે છે, બૂઠી જન કંઠગ;
 બૂઠામાં મારું જે માને, તે જન જનમાં ભાગ. મુલુએ ૫૫
 ભજિ ભજિ સેવો સમજન, ભજિ મુખનું મૂગ;
 દેવગુરુની ભજિ વીણુ તે, કિરિયા બધે પૂગ. મુલુએ ૫૬
 મરૂંડ મરૂંડ જિનવર બધે, નણુ સહુ નવકાર;
 ચાંદ પૂર્વમાં મરૂંડ મેહું, ઉતરયો ભવપાર. મુલુએ ૫૭

ગુર્જર દેશે સાણુંદ ગામે, ઓગણિશ ત્રેસઠ સાલ;
 અપાડ સુદિ સાતમ સાંજે, સ્તવના મર્જૂલ માલ. સુણુજે૦ ૫૮
 સમજી ગણુજે શ્રીનવકાર, તેથી ઉતરશે ભવપાર;
 ભણુશે ગણુશે જે જન ભાવે, તેહ લહે સુખસાર. સુણુજે૦ ૫૯
 બુદ્ધિસાગર અવસર પામી, ધર્મ હૃદયમાં ધાર;
 સમજી ગણુજે શ્રીનવકાર, તેથી ઉતરશે ભવપાર. સુણુજે૦ ૬૦
 (સાણુંદ.)

સદ્ગુરુ સ્તુતિ પદ.

(૧૫૯)

સદ્ગુરૂની શિક્ષા સારીરે, વિચારી જોજો,
 તારે નરને નારીરે, વિચારી જોજો;
 ગુરૂ જ્ઞાનિની સેવા, સાચા છે સુખના મેવા,
 ગુરૂ સમજાવે દેવારે, વિચારી જોજો. સદ્ગુરૂ૦ ૧
 ગુરૂની સાચી વાણી, શિવપુરની છે નિશાની;
 તરફયાને જેમ પાણીરે, વિચારી જોજો. સદ્ગુરૂ૦ ૨
 માથે ગુરૂજી ગાજે, તેની શોભાતો છાજે;
 તેથી દુમનિ ડાજેરે, વિચારી જોજો. સદ્ગુરૂ૦ ૩
 ગુરૂની ભક્તિ પ્રીતિ, નાસે છે તેથી બીતિ;
 એ ઉત્તમ જનની રીતિરે, વિચારી જોજો. સદ્ગુરૂ૦ ૪
 ગુરૂગમની બલિદારી, જગમાંડિ ઉપદારી;
 સદ્ગુરૂની વાનો ન્યારીરે, વિચારી જોજો. સદ્ગુરૂ૦ ૫
 બુદ્ધિસાગર દીપ્ત, સદ્ગુરૂ ચિન્મય;
 ગુરૂ વચનામૃત પીવે. સદ્ગુરૂ૦ ૬

(સાણુંદ.)

સમાધિ પદ.

(૧૬૦)

(ઓષનજી સંદેશો કહેલો સ્વામને-એ રાગ.)

અન્તરૂના અવગેહા સાહિજ રીઝયે,
ત્યારે મારાં સપમાં કારજ સિદ્ધલે;
જહ સિદ્ધિ ઘટમાં પ્રગટે છે ધ્યાનથી,
ઘન ગુણેતું પેવાને પરસિદ્ધલે.

અન્તરૂ ૧

યમ નિયમ આસનને પ્રાણાયામથી,
યરીર મુદિ થાયે ચિત્ત પવિત્રલે;
પદ્મસન સિદ્ધાસન વાળી ભેસલે.
મુખમુઃ લેહક આસનની રીતલે.

અન્તરૂ ૨

પ્રત્યાહારે ચિત્તની સ્થિતિ સમપજે.
ધારણાથી ધારે અન્તરૂ દેવલે.
ધ્યાનલેહ સમજીને ધ્યાને ધ્યાનલે.

અન્તરૂ ૩

અન્તરૂ અગમ પરમ-ગના દેવલે.
નિર્વિકલ્પ સમ-ધિરે સમ-ધિરે.

મુખને દોયે. ગુણધ. ભ.યે. પૂંને
અવગ. દેહન. અ.વેચક ન.ન. ૩ ન.ન.

નિમલ નિરખે નવલું અગમ ન.ન.લે
સહજસમ-ધિ નેટી નનન. ન.ન.લે

અન્તરૂ ૪

વગલે એના વડે બેઠ. ધ.ન.લે.

હયે નેટું પલ્લુ ચિત્ત ચ.ન.ન. ૧ ન.ન. હુંને
ધ્યાનદરૂ એવા વાનું રી.ન.લે

અન્તરૂ ૫

અનેકાન્તરૂ.ટયા અ.ન.ન. એ પ

પૂલે ધ્યાન. નાવે ૧ ન.ન. ૨ ન.ન. ૩

નિર્તાની પલ્લુ અનેક ન.ન. એક

૧: ૩.ન.ના સદુ ધ્યાન છે ધ્યાનને

અન્તરૂ ૬

સાતનયોધી સ્વરૂપ સમજે એ ન

સાપેક્ષે પદ્ દર્શન આત્મ સમાયજ્ને;

સ્વાદાદ સત્તાથી પૂરણ પામીએ,

લેલભાવ ઝઘડો ત્યારે દૂર યાયજ્ને.

અન્તરૂ ૭

અન્તરૂ સ્વામી સમજ્યા ત્રિણ શું સેવના,

શ્રદ્ધા ભક્તિ પ્રીતિથી પરખાયજ્ને;

શબ્દ સૃષ્ટિ વિકલ્પ શમ્યા નિજ શુદ્ધિમાં,

બુદ્ધિસાગર અન્તર્યામી ગાયજ્ને.

અન્તરૂ ૮

(સાષ્ટક.)

“સહુ શક્તિના સ્વામી આતમ માહરા.”—પદ.

(૧૬૧)

(આધવથ સંદેશો કહેજ્ને સ્યામને. એ રાગ.)

સહુ શક્તિના સ્વામી આતમ માહરા,

તારો મહિમા દીઠો અપરંપારજ્ને;

કેવલજ્ઞાને નાણે લોકાલોકને,

ધ્યાતા પણ તું ધ્યેય સ્વરૂપી ધારજ્ને.

સહુ૦ ૧

કુમતિસર્જે રમતાં આ સંસારમાં,

પામી દુઃખો ભટકયો વારંવારજ્ને;

શુરૂપતાપે શુદ્ધ સ્વરૂપ નિહાળતાં,

ધન્ય દીવસને ધન્ય ઘડી અવતારજ્ને.

સહુ૦ ૨

અમત્કાર વિદ્યા લબ્ધિનું સ્થાન તું,

શુરૂગમયુક્તિભક્તિ અર્પે સર્વજ્ને;

પૂજા ભક્તિ ધ્યાનાશ્રય છે આતમા,

તત્ત્વજ્ઞાનથી નાસે મિથ્યા ગર્વજ્ને.

સહુ૦ ૩

ચેતન શક્તિ ચેતન ભાવે દેખીએ,

જડની શક્તિ જડ સ્વભાવે જાણજ્ને;

અનન્ત સુખનું સ્થાનક આતમ જાણીએ,

અનુભવયોગે પ્રગટે તેનું ભાનજ્ને.

સહુ૦ ૪

અખણ ઉપયોગે તું ઘટમાં અગત્ય;
 દુઃખનય બહી સમગ્રો આ સંસારનો;
 વકતા ધ્યાતા ધ્યેય તત્ત્વની એકતા,
 દ્રવ્યાર્થિકનયથી મનમાં નિર્ધારનો. સહુ ૦ ૫

આતમ કર્તો કર્મ કરણ પણ આતમા,
 સંપ્રદાનને અપાદાન પણ એહનો;
 અધિકરણ પણ આતમને અવહોદીને,
 પર્યાયાર્થિકનયથી હોવે તેહનો, સહુ ૦ ૬

સમજ સાતનયોથી અત્મસ્વરૂપને,
 યોગ મિથ્યા વિષય વાસના રાગનો;
 બુદ્ધિસાગર અવસર પામી ચેતનો,
 અન્તરથી કરનો સહુ માયા ત્યાગનો. સહુ ૦ ૭

(સાધર્મ)

“જ્ઞાનાનન્દી તત્ત્વ સ્વરૂપી આતમા.”—આત્મપદ.

(૧૨૨)

(ઓધવજી સન્દેશો સ્તોત્રે વ્યાખ્યાને—અ રાગ)

જ્ઞાનાનન્દી તત્ત્વસ્વરૂપી આતમા,
 અન્તર્યામી પુરુષોત્તમ જીવનને
 પ્રજ્ઞા વિપ્લવ ગંગા ને ગે.પ.સુ.
 અનેક નામે શેલે તુ ગુણવત્તો. ગ.જ્ઞાન-પીઠ ૧

અન્તર હૃદિ દગ્ધા દ્રવ્યે અ.મ.ન.
 નામે તેથી જીવનય જી.નિ જીનને.
 સગુણ નિર્ગુણ આતમા ત ન પેદાથી
 અનેકાન્ત સ્વરૂપી ત ને. ધનને. ગ.જ્ઞાન-પીઠ ૨

તહારી ભક્તિ સ્થિતિ રા.નિ અ.પ.પી
 સ્વપ્ન પ્રકાશક નિ.પ. નિર્ધા.ને
 મંથમ પુષ્પ પૂજે અ.મ.ન.યને,
 તેથી પામે જીવસાગરને પારને. ગ.જ્ઞાન-પીઠ ૩

રાગદ્વેષથી બહિરાતપદ બાણીને,
 કરજો તેનો જ્ઞાનદષ્ટિથી નાશજો;
 સ્થિરોપયોગે જાગો તત્ત્વ સ્વરૂપમાં,
 અસંખ્યપ્રદેશે ક્ષાયિકભાવે વાસજો. જ્ઞાનાનન્દી૦ ૪
 સામગ્રી પામીને આત્મ ચેતજો,
 મોહમાયાનો કરજો નહિ વિશ્વાસજો;
 વિષયવિકારો વિધની પેઠે જાણજો,
 પરપુદ્ગલની છોડી દેજો આશજો. જ્ઞાનાનન્દી૦ ૫
 અખણ અવિનાશીની વાટે ચાલજો,
 પડ્દર્શનમાં સહુજન તુજને ગાયજો;
 બુદ્ધિસાગર આવિર્ભાવ જગાવવા,
 સત્સર્જીમ ઉદય કરજો હિત લાયજો. જ્ઞાનાનન્દી૦ ૬
 (સાણુંદ.)

“ ચિદાનન્દ ચેતનજી વહેલો જાગજે. ”—પદ.

(૧૬૩)

(યોધવજી સન્દેશો કહેજો શ્યામને.—એ રાગ.)

ચિદાનન્દ ચેતનજી વહેલો જાગજો,
 ભરનિદ્રામાં આયુ નિષ્કળ જાયજો;
 ઉઘે ઉઘણ ચોરો હૂંટે ચેતજો,
 વૈરણ નિદ્રાવશથી દુઃખડાં થાયજો. ચિદાનન્દ૦ ૧
 કાલ અનાદિ ઉદયો મિથ્યારાત્રીમાં,
 પરસ્વભાવે લેતો શ્વાસોર્ચ્છાસજો;
 સર્વવિદ્યાતક નિદ્રા દુઃખની ખાણ છે,
 શું કરવો ત્યાં મુખબુદ્ધિ વિશ્વાસજો. ચિદાનન્દ૦ ૨
 ભવિતવ્યતાયોગે સદ્ગુરૂ સર્જીથી,
 જાગતાં ઘટ દેખ્યો અનુભવ જાણજો;
 સ્વતઃ પ્રકાશી ઝગડી ત્યોતિ આત્મની,
 ઉડ્યો ચેતન આગમ છાંડી જાયજો. ચિદાનન્દ૦ ૩

મુખની ધારા પ્રમદી સહજસન્નાધિથી,
શમ્યા વિક્રપો પામી સિંધરતા બેધભે;
વિષય વાસના આશા તૃષ્ણા પૂજના,
નાથ દેવો મોહમાયાને કોધભે. ચિદાનન્દ૦ ૪

અનુભવ્યોએ તાગી લાગી ધ્યાનની,
બાદભાવનું ભૂલાયું સહુ જ્ઞાનભે;
આતમ રાગે રંગાણી છે ચેતના,
સેવે ધટમાં શુદ્ધ શુદ્ધ ભમવાનભે. ચિદાનન્દ૦ ૫

આસોઝાસો સમરો શાન્ત કૃપાગુને,
કર્યો કરૂણા ખ્યારો આપો આપભે;
હરતાં હરતાં આતાં પીતાં પહેરતાં,
ધંધો કરતાં મુરવાની છે ડાપભે. ચિદાનન્દ૦ ૬

દેહી પણ વિદેહી પોતે એકકો,
ન્યારો અન્તરૂથી કરતો સહુ કામભે;
સુયોપશમ ઉપશમ ભાવે છે સાધના,
દેશે દર્યાન દીન દયાગુ સમભે. ચિદાનન્દ૦ ૭

સેવો ધ્યાવો જુએ આતમરામને,
એનાથી સમજે છે જીવે સર્વભે;
જીવ ચિવનો સેદભાવ અપો દળ્યો,
જુદિસાગર નાદો મિથ્યા નર્વભે. ચિદાનન્દ૦ ૮

(સારાંજી.)

" સ્વામીને સેવક તું પ્યારા આતમા. "—પદ.

(૧૧૪)

(એકપણ સંદેશ કહેલો સ્વામને—એ રાગ)

સ્વામીને સેવક તું પ્યારા આતમા,
અન્યાપક પણ જ્ઞાને વ્યાપક સર્વભે;
અવિનાશી પણ અનિત્ય તું પર્યાયથી,
તુજને વ્હણાં નદો મિથ્યા નર્વભે. સ્વામીને૦ ૧

આતમ જાવે માયા અસલી તણીએ,
 જડ સ્વભાવે છતી માયાને પેખજો;
 સંમદની ચત્તાથી એકજ આતમા,
 અનેક વ્યક્તિ જાવે આતમ દેખજો.
 નાક વિના યોગે નદિ મુખ સંસારમાં,
 વર વિના યોગે નદી જેવી જાનજો;
 મીઠા પીણ બોજનની યોગા જેવલી,
 જાન વિના આતમનું જીવં જાણજો.
 જાન વિના માર્ગે જું આતમ તાપના,
 આતમજાને દુઃખે દન વિહરજો,
 શુદ્ધિતાવર અપાવર પાત્રી નેત્રીએ,
 તદ્વચનજો તા તદ્વચન આપવરજો.

સ્વામીને ૨

સ્વામીને ૩

સ્વામીને ૪

(સાચુંક.)

“જીવિ આઘ્યો અવગ આ જાગ છે.”—પદ.

(૧૧૧)

૩ પાત્રને

૭૧૩૦ ૧

૭૧૧

૭૧૩૦ ૨

૭૧૧

મીડી વાણી બોલતાં ન આવડીરે,
બેઠે કડવી વાણી લેવી ફાવડીરે.
ઘણા ધંટીમાં ઘણા દેખતાંરે,
કાળ ધંટી પીઠાર્ધ પેખતાંરે.
કર પ્રભુની ભક્તિ જ્ઞાન ધ્યાનથીરે,
ચિત્તવાળી બૂઝ અભિમાનથીરે.
ચેત! કોઈ ન કહેવા આવશેરે,
માફ માફ કરી દુઃખ પાવશેરે.
કર પ્રભુ ભજન શ્રાવણ-શ્રવણથીરે,
વદે બુદ્ધિસાગર વિશ્વાસથીરે.

જીવણ ૩

જીવ ૦

જીવણ ૪

જીવ ૦

જીવણ ૫
(સાંજે.)

“જગતના લેલ છે મોટા.”-પદ.

(૧૬૬)

(પદપ્રભુ પ્રાણને પાગ-એ રાગ)

જગતના લેલ છે મોટા, કદિ નહીં ધાવ મનમોટા. જગ ૧
સદ છે દુઃખ માયામા, સદ. મુખ ધ્યાન ડાયામા; જગ ૨
પ્રભુનું નામ મુખ આપે, પ્રભુનું નામ દુખ કાપે જગ ૨
પ્રભુ ભક્તિ ન ભે ય.દે, તદ. દિન દિન દુખ યાશે. જગ ૩
જીભડી ગા જીનેશ્વરને, હૃદય તું દેવને ધરને જગ ૩
મુખ જે મોજમાં માતા, તયા જે દેવને ન.ત. જગ ૪
જગતમાં જન્મ ધાવે તે. જન્મ વિષ્ણુ જન્મ હાવે તે જગ ૪
કેવટની આંખ મિંચાશે. તદ. ૧ ૧૫ પરત્રયે જગ ૫
હજી છે હાથના બાજી કરી કે આમને ર.જી જગ ૫
ચાહી યોગ મમત નાહ. નુદર ય.વ. જનં ૩.પ્રી જગ ૬
મજેલા લોગ બે લાશે. ૫ ૩૫ થા કોઈ તે ખાશે જગ ૬
ગણી તું દેહ દુનિયાને પ્રગત. જન્મ મુખ માને. જગ ૭
બુદ્ધિમંદ સતનો વડી મદ તે તુ ન મુજી ર.૧. જગ ૭
(આધારી.)

“શાને તું કરે છે માયારે.”—પદ.

(૧૬૭)

(ચેતતો ચેતાયું તનેરે પામર પ્રાણી—એ રાગ.)

શાને તું કરે છે માયારે, નાહક પ્રાણી;
 મરડી મૂછોને ચાલે, મગરૂરીમાંહિ મૂઢાલે;
 જલું પડે હાથ ઠાલેરે. નાહક ૧

પ્રભુ નામ નહિ લીધું, સન્તને ન હાન લીધું;
 કપટવિષ પ્રેમે પીધુંરે. નાહક ૨

બ્રાન્તિમાં બૂલી ભારી, આખી ઉમ્મર હારી;
 યાશે કોણ ગતિ તારીરે. નાહક ૩

જોદે તે પડે છે પડેલો, પરના પુરામાં ઘેલો;
 મનમાં રહીને મેલોરે. નાહક ૪

ખીજનું દેખીને સાડું, મનમાં લાગે નકાડું,
 ભલું યાશે કેમ તાડું રે. નાહક ૫

કપટથી કાળું યાશે, ધાર મન વિશ્વાસે;
 પોતે તું તો છેતરાશેરે. નાહક ૬

કપટ કળાને ત્યાગી, સરંશુરૂ શીખ માગી;
 બુદ્ધિસાગર ઘટ જાગીરે. નાહક ૭

(ગાંધાવી.)

“જીવડા પ્રભુ મજીલેરે.”—પદ.

(૧૬૮)

(ચેતાયું ચેતી લેતેરે—એ રાગ.)

જીવડા પ્રભુ મજીલેરે, અવનર આગ્યો એળે જાયો;
 પ્રભુ ભવંતાં હામ ન બેસે, કોટી કને કપાશે. જીવડા ૧

દુગ્ધ દાસનળ જામમાં જામતાં, મુખ નીપજે નદી સાડું;
 મોહ માયા કોયે સપગતાં, જાગ્ય બગડ્યો તાડું. જીવડા ૨

કલંક પડ્યાં છે મહાસતીઓને, નામે મર્જીત કરે;
 શ્રીવીર પ્રભુના કાને ખીલા, ઠોક્યા ગોષે અરે. ભોગવ્યાં ૩
 જરાકુમારને હાથે મરણું, થયું કૃષ્ણતું અરે;
 દુઃખ આંખ્યાં જ્યારે વીરપ્રભુને, સાહસ્ય કોઈ નહિ કરે. ભોગ ૪
 કર્યાં કર્મ ભોગવવાં સહુને, કોઈનું કાંઈ ન વળે;
 સુખ દુઃખમાં સમભાવ કરે તે, મુક્તિપુરીમાં ભળે. ભોગવ્યાં ૫
 ચંદ્ર સૂર્ય જેવા પણ જગમાં, દેખો નજરે ફરે;
 ભુદ્ધિસાગર સમતા સેવે, રાગ દ્વેષ નહીં છળે;
 જ્ઞાનિને સુખડાં, ઇશુ વિધિ મળે. ભોગવ્યાં ૬

(સાંજુંદ.)

“અમોને તમો સમા જાતિ.”—પદ.

(૧૭૧)

(પદમ પ્રભુ પ્રાણસે પ્યારા—એ રાગ.)

અમોને તમો સમા જાતિ, અમોને તમો સમા જાતિ;
 પશુ પંખી અમારાં છે, અમારાં તે તમારાં છે; અમોને ૧
 નદિ કો કોઈનું વેરી, નદિ કો કોઈનું જેરી;
 સહુ જીવ મિત્ર મારા છે, મમત્ત્વ જાવ વિચાર્યા છે. અમોને ૨
 જીવોને પ્રેમથી ભેટું, અમારે કાંઈ નદિ છેટું;
 અમારે સર્વથી મળવું, અમારે સર્વથી મળવું. અમોને ૩
 દયા મળ્યાં મદ્ય બેટી, અમોને પ્રેમથી કહેલી;
 અમારામાં નહીં જીવે, અનન્તાં મુખ તમા લીવે. અમોને ૪
 અમારી આંખમાં વેદ, અમારા નેત્રમાં જલ;
 જનન આ જાવનું મોટું, જનન આ જાવનું મોટું. અમોને ૫
 અમોના જીવની નાચી, અમાને તમા છે કાચી;
 બુદ્ધવન્ધિ જીવની મેવા, અમારે મુદ્ધ એ મેવા. અમોને ૬

(સાંજુંદ.)

“વેપારી ઉપર.”—પદ.

(૧૬૨)

(ઝાપવણ સંદેશ કહેલે સ્થામને—એ રાગ)

બ્યાપારી બ્યાપારે મનડું વાળજે,
કરજે ઉત્તમ સદ્વસ્તુ બ્યાપારભે;
કપટ કરીને છેવરજે સદુ કર્મને,
છેવરવા નહિ છુપોને તડભારભે. બ્યાપારી૦ ૧

વિવેકદૃષ્ટિ સદુ વસ્તુ દેખજે,
મુખકર સારી વસ્તુને કર ખ્યારભે;
દાન દયા સંયમ સીધડને સત્યતા,
સમતા આદિ વસ્તુને સ્વીકારભે. બ્યાપારી૦ ૨

સોદામર સદ્ગુણ સાચા માનજે,
લેભાદિક ચોરોનો કરજે ખ્યાલભે;
લાભ મળે તે સાચવજે ઉપયોગથી,
અન્તરૂદ્ધિને કરજે રખવાળભે. બ્યાપારી૦ ૩

સ્વાદ્વાદ્ધિના કરજે ગાજવા,
સહનશીલતા કરજે સારી રાખજે
અજ રાખો બ્યાપારી આતન ગાનને,
સ્થિરતા મારી જોરો સદુ જાનભે. બ્યાપારી૦ ૪

પ્રતિક્રમણ ને જાહેરથી દેખજે
દિવસમાં શુ મળિયે તબક્કાનભે
બાદાવહમીની સંવત્સરને વાંચે
જડનું બિન્દુ પડિતુ જેવું જાનભે. બ્યાપારી૦ ૫

દુખને પણ મુખ મળી દેનના ધારજે
પરપરિણામિ વેગને ન નેવનભે
દાયિકલાવે દાનદેશ મુજબ નાચા
જામ જરાના દુખ નાને નિવનભે. બ્યાપારી૦ ૬

માયાના બ્યાપારે નાચી રાગ

અન્તરના વ્યાપારે ધરજે ધ્યાનજો;
 બુદ્ધિસાગર અનન્ત સુખડાં સમ્પજો;
 આતમ થાવે સિદ્ધ બુદ્ધ ભગવાનજો. વ્યાપારી૦ ૭
 (સાણંદ.)

“જીલવડા જરૂર જાવુંરે.”—પદ.

(૧૭૩)

(ચેતાવું ચેતી લેજેરે—એ રાગ.)

જીલવડા જરૂર જાવુંરે, ફેગટ માયામાં શું ફશિયો,
 મરણતણો ભય મોટો માથે, કોઈ ન આવે સાથે;
 હસતાં હરશે કાળ અપટમાં, કહ્યું ત્રિભુવન નાથે. જીવ૦ ૧
 વૈદું કરજો સૈદું કરજો, કરજો લટપટ ચાળા;
 આડી અવળી બાથભરો પણ, ભરવા પડે ઉચાળા. જીવ૦ ૨
 હાથા હમરા પરપંચાતે, કરજો કજીયા વાતે;
 કાળ કાળીઓ હરશે લાતે, જાશે ખાણું ખાતે. જીવ૦ ૩
 ચોરી ચુગલી નિંદા કીધી, પરને ગાળો દીધી;
 મનમાં પાપ કરીને ભારી, નરકવાટ ઝટ લીધી. જીવ૦ ૪
 પ્રભુ ભજનને ભૂલી ભોળા, દુનિયામાં ક્યાં દોડે;
 બુદ્ધિસાગર માયા પથરે, સીદને માથું ફેડે. જીવ૦ ૫
 (સાણંદ.)

મહાવીર સ્તવન.

(૧૭૪)

(દ્વારકાંના વાસીરે અવસરીએ વહેલા આવજોરેજી—એ રાગ)

ત્રિશલાના જાચારે મહાવીર સ્થાયે આવજોજી,
 નહિ આવો તો થાશે સેવકના બેહાલ. ત્રિશલાના૦ ૧
 દૈત્ય મહામોહરે બહાલા લાગ્યો પીડવાજી,
 દીધાં દુઃખ કહેતાં ના આવે પાર. ત્રિશલાના૦ ૨

કામને અણનેરે સત્તા નિજ વાપરીછ,	ત્રિયણનાં ૩
બધે કોષ ધડી ધડી ઘણમાંછિ.	
પન્થ પામવડ બધેરે વિંટાયોનું વેચયોછ,	ત્રિયણનાં ૪
વિહાર વિપદરની લાગીરે ચોટ.	
પંચમકામ પૂરેરે જમ જેવો બેસિયોછ,	ત્રિયણનાં ૫
સુઝે નહીં ધર્મ માર્ગનીરે સીત.	
મોટે પેલે ત્હારેરે સેવક બંધાતા મારીનેછ,	ત્રિયણનાં ૬
વારે વારે ભવસાગરનીરે તીર.	
દગવગતો તારે બંધારે સેવક હાય અલીનેછ,	ત્રિયણનાં ૭
નહિ વારે તે બધે વખતીરે લાજ.	
તુંદિ તુંદિ સમરૂંરે દુઃખીનો બેડી આવજેછ,	ત્રિયણનાં ૮
શત્રુ એક બુદ્ધિસાગરને છે પુજ.	(સાજાં.)

“મૂલી ભવ ત્રમણા સંજ્ઞાઢે.”—પદ.

(૧૭૫)

(ગામ મરાઠી સાખી.)

મૂલી ભવ જમણુ મજ્જે, દે મટ અણુ આવે.	
માને ધર મહેલેને મારા, પણુ ભરદે. ઉચાળો.	
અરે કયાથીઃ અછત ડીધી મુઝી, કહી વળ્યા માય ન દુઝી. ૧	
ક્યાં કણ્યા કડામે કરતા, આટ અવગા કરતા;	
જન્મ્યા તેને મરણુ માથે, મરણુ જેવા ખરતા	અરે ૨
કુટુંબ કબીલો મારો મની, સ્વરથમા સપડાયો;	
નીતિ ત્યાગી અવસુણુ તગી, તકમીથી ઉતર્યાયો.	અરે ૩
લેલે લણુ સપડા ખે.યા. અભિનન બીજ બેયાં;	
ધર્મવાત તરબાર રૂચે ન.હે. કયાં કને નહિ બેયાં.	અરે ૪
સાધુ દેખી છટકી બલે. પ.પીથી હરખાતો,	
નિન્દા લપરી વેર ઝેરની, કરતો નિયાદિન વતો.	અરે ૫

ચેતી લેને પામર પ્રાણી, સદ્ગુરુ શરણું તારે;
 બુદ્ધિસાગર સત્સંગમથી, ઉતરો પેલી પારે;
 લેજો લહાવોરે માનવલવનો પ્રાણી.

અરે૦ ૬

(સાણંદ.)

“મારું મારું તમે શું કરોરે”-પદ.

(૧૭૬)

મારૂં મારૂં તમે શું કરોરે, સ્વપ્ન જેવો સંસારરે,
 ઝાંઝવાના જલ જેહવો, સુખ નથી તલભારરે;
 પ્રેમે પ્રભુ ગુણ ગાઈએ, કર્યું સાથે થનારરે,
 ચેત્યા ચેતનને પામીયા, થયો જયજયકારરે. પ્રેમે પ્રભુ૦ ૧
 ફૂલ્યો ફેગટ શું ફન્દમાંરે, ફૂલે તેટલાં ફેકરે;
 ઠાઠમાંઠે ળંધાણી ઠાઠડી, પડે પાછળ પોકરે. પ્રેમે૦ ૨
 માયામાં મુંજી શું મરોરે, બાળ મોટા મરનારરે;
 મરનારાને રૂવે માનવી, રેનારાં જનારરે. પ્રેમે૦ ૩
 સાઈં સાઈં જીવ શું કરેરે, નથી માયામાં સારરે;
 જેવા ધૂમાડાના બાયકા, જેવો વેશ્યાનો પ્યારરે. પ્રેમે૦ ૪
 રોફ રોબડ શું મારતોરે, લેને કસાઈનાં ઢારરે;
 જેવું જળોતું ફૂલવું, પૂંઠ જેવી છે મોરરે. પ્રેમે૦ ૫
 લાખચોરાશિમાં લમ્બોરે, વેઠ્યાં હુઃખ અપારરે;
 પુણ્યે માનવલવ પામિયો, હજી હાથે ન હારરે. પ્રેમે૦ ૬
 કેઈક ઘલાણા ઘોરમાંરે, કેઈ બાળ્યા મસાણુરે;
 લેનારાની ગતિ એહવી, જીવ જૂઠું ન જાણુરે. પ્રેમે૦ ૭
 સદ્ગુરુ સેવા સાધનારે, ધરો ધર્મથી પ્યારરે;
 બુદ્ધિસાગર ગુરૂદેવનો, ખરો મોટો આધારરે. પ્રેમે૦ ૮

(સાણંદ.)

“મનિ કરો મગવન્નનીરે.”—પદ.

(૧૭૭)

મનિ કરો મગવન્નનીરે, મન તારાને પચારે,	
કેમે પ્રભુપદ પાંખે, તુજ વિરુધ વિહારે;	
મનિ જનનમાં કંઠિથી, સદુ કામનું ચારે,	મનિ ૦ ૧
કેટી કેટી જામની કલપના, તુજ ચન્તિનું દારે.	
સુખમાં પડ્યો હોય પેનથીરે, કેટી પ.છા ન પચારે;	મનિ ૦ ૨
કુલપાથી કલપતાં રાંધે તે, જ્યેષ્ઠ મનિનો ન્યારે.	
મનિ જાને આવીરે, કાઠી હોય દરખાપરે;	મનિ ૦ ૩
પટે તે એમાં પ્રમથી, તુજ તેજ મન્યારે.	
પરેષ પિયુ પિયુ હોયતેરે, કોય પ્રમથું નેહરે;	મનિ ૦ ૪
મન્ય પાછી નહિ આજરે, પટે તોપણ દેહરે.	
વન પન બહુ બાણીનેરે, દિગ્ધાઓને હમરે;	મનિ ૦ ૫
કાલા કાલિયને આહરે, પરી કદા વેરાનરે	
કાલ વર્ષ નહિ કંપીએરે, વડો કમની સમરે,	મનિ ૦ ૬
કરી કેટરીયાં છલીએ, કલે મનિનો દાપરે.	
રહેડ કાપપેથ કાપરેરે, પજુ મનિત તુરકેવરે;	મનિ ૦ ૭
સુદિલાનર તુરકેવથી, એવાં લામે છે રહેડરે	(સાચું.)

“પરમપદ પરમાત્મ ગુણ ગાવું.”—પદ.

(૧૭૮)

(કીડાલી-નાથકેસ નચકો બંધ લાગ્યો—એ રાગ.)

પરમપદ પરમાત્મ ગુણ ગાવું, પ્રેમે નિચલિન પ્યાવું.	પરમ ૦ ૧
સર મુદ્ધ વિદાંત સકળતુ, આત્મ તત્ત્વ પ્રકાશવું;	
પદ્મ પ્યેય પ્યાન એકત્વે, વિદ સત્તુ મુખ આશવું.	પરમ ૦ ૨
આત્મ પરમાત્મ વિવેચન, કુઃખ મમતા હરનારું;	
અન્તર્યામી સાખ પૂરે છે, લાગું તે મન પ્યાવું.	પરમ ૦ ૩

ભક્તિ ધ્યાન ઉપાસન યોગે, સાચો સાહિબ સેવું;
 પૂર્ણ તત્ત્વ સ્વરૂપે ખેલું, નિજશક્તિ નિજ દેવું. પરમ૦ ૪
 શુદ્ધ જ્ઞાનથી કાજ ન સિદ્ધે, રહેણીથી ઘટ રીઝું;
 અન્તર્યામિસેવા સાધુ, ખળથી કાંઈ ન ખીઝું. પરમ૦ ૫
 દયોપશમથી બાહ્યરમણતા, ભવમાંહિ ભટકાવે;
 દયોપશમથી અન્તર્ રમતાં, સમભાવે શિવ થાવે, પરમ૦ ૬
 ભૂતું ભાન જગતનું જ્યારે, જાગે અનુભવ ત્યારે;
 દાયિકભાવે સર્વ પ્રકાશક, ઉતરે પેટી પારે. પરમ૦ ૭
 અવિહારાગે મન રંગાણું, અવિહાર રટના લાગી;
 યુદ્ધિસાગર ધ્યાનઢશાથી, અન્તઃપ્રાપ્તિજાગી. પરમ૦ ૮
 (સાષ્ટક)

“જાગીને જો તું જીવડા.”—પદ.

(૧૭૮)

(વૈદરભી વનમાં વસવસે—એ રાગ.)

જાગીને જો તું જીવડા, કોણ છે તું શું કર્મ;
 ક્યાંથી આવ્યો ક્યાં જાયો, મૂર્ખ સમજ્યો ન મર્મ. જાગીને૦ ૧
 મિત્રકતમાં શું મોલિયો, મનું જગનેરે માણ;
 દેદી પલ નહિ દેહ છે, પરજો દેહ પ્રમાણ. જાગીને૦ ૨
 કદ કપડમાં કાઢતાં, જંગ અવતર જાઈ;
 અન્તે એકીકો આનખા, સાચી ધર્મ તમાઈ. જાગીને૦ ૩
 મુઝયો મું માયા માનનાં, કદી મૂકે ન કાળ;
 કાળ કાળેપણે કાળમાં, બન્યા અન્તે એકાલ. જાગીને૦ ૪
 અવદરો મું આશમાં, અર્થે આશ ન અન્ધ;
 ચતુર વિચીત્રે ચેલીને, જેવ ચાલુડ ચન્દ. જાગીને૦ ૫
 કાલ કુલે કાલ કરની, કાલી નૃતી કે કાલ;
 નજુ કે પ્રમુદે ભવથી, બરે પડેર નું આલ. જાગીને૦ ૬

૧૧૧૧ માં ૧૧૧૧ છે. જે ૧૧૧૧ નીચે ૧૧૧૧ નીચે
 ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧, ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧
 ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧, ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧
 ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧, ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧
 (સામંત.)

“પામર પ્રાણી ન પારસે.”—પદ.

(૧૮૦)

(રામ ઉપરનો)

(જુદાં મન બમણાં ૧૧૧૧ બમણાં—જે રામ.)

પામર પ્રાણી ન પારસે ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧	પામર ૧
૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧	પામર ૨
૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧	પામર ૩
૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧	પામર ૪
૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧	પામર ૫
૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧	પામર ૬
૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧	પામર ૭
૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧ ૧૧૧૧	પામર ૮
- (સામંત.)

“સેવો સદ્ગુરુ પ્રાણિયા.”—પદ.

(૧૮૧)

(વૈદરણી વનમાં વસવણે—એ રાગ.)

સેવો સદ્ગુરુ પ્રાણિયા, સન્ત સેવ્યાથી સુખ;	
કોટી જન્મની કલ્પના, ટળે કર્મનાં હુઝા.	સેવો ૦ ૧
આદિત્યવાર ઉપાસીએ, રૂઝ આતમરામ;	
સોમે સમતા શાન્તિથી, કરિએ ધર્મનાં કામ.	સેવો ૦ ૨
શુદ્ધ બુદ્ધ પરમાત્મા, બુધવારે સેવ;	
શુરવારે શુભ ગાઇએ, જય જય શુરહેવ.	સેવો ૦ ૩
શુકવાર સોદામણો, સુવો સૂન સિદ્ધાન્ત;	
જાગે જ્યોતિ જ્ઞાનની, ટળે જલની જ્ઞાન્ત.	સેવો ૦ ૪
શુશ થઇએ જ્ઞાનમાં, કીજે સન્તનો સાથ;	
સનિવારે શૂન આતમા, કીજે કીશે ગ્ધાય.	સેવો ૦ ૫
કંઠિણી રંઠિણી રાણીએ, રટો આનમસાય;	
બુદ્ધિસાગર બાગી, સામે સરગુરુ પાય.	સેવો ૦ ૬

(સામુંડ)

“સન્ત ઉપાગ.”—પદ.

(૧૮૨)

(વૈદરણી વનમાં વસવણે—એ રાગ.)

સન્ત નમનમ કોટીયા, કોમે સદુ કરનાર;	
સુન્દરે સુનમાં આનમ, પામે જાજત પાર.	સન્ત ૦ ૧
નમ્યા અગ્નિમા કાકરા, પુરુષ સદમ સગાર;	
સન્ત નમનમ અગ્નિથી, જામે કને વિહાર.	સન્ત ૦ ૨
જામદગ્ય કોટી વરણી, જાનના તે જાય;	
જેન જાગથી નિમજા, સદ્ગુરુએ ન્યાય.	સન્ત ૦ ૩
જાલમનિન સવળેથી, કોટુ પેલે જાય;	
રહિ કોમે જલમ નુજા, સાર જલુપ.	સન્ત ૦ ૪
કેવલ નમરી સદ્ગુણી, જમરી પડપડ;	
બુદ્ધિસાગર સરગુરુ, સદ્ગુણ મહેકાર.	સન્ત ૦ ૫

(સામુંડ)

ચંદને ચાહે ચાતક પક્ષી, બાળ ચાહે જેમ માય;
 તેમ પ્રભુ તુમ દર્શન ચાહું, બુદ્ધિ કહે જીનરાય;
 બાળ ઉગારો, બાળ ઉગારો, ખારા ખારા ખારા ખારા ખારા.
 નમિ જીનરાય. નમિ૦ ૪
 (વિજયપુર.)

“સિદ્ધાચલ સ્તવન.”—પદ.

(૧૮૫)

(અળ તો પાર ભયે હમ સાધુ.)

શ્રી સિદ્ધાચલ નયણે નિરળી, સિદ્ધાચલ મુજરૂપ લહુરી;
 ભવ ભય ભ્રમણા બ્રાન્તિ ભાગી, શત્રુગ્નયગિરિ નામ ગ્રહુરી.

શ્રી સિદ્ધાચલ૦ ૧

કર્માટક શત્રુ ભય ભગ્નન, વિમલાચલ મનમાંહિ વસ્યોરી;
 હું તું ભેદ ભાવ દૂર જતાં, ધ્યાતાથી નહિ દૂર ગસ્યોરી.

શ્રી સિદ્ધાચલ૦ ૨

સ્થિરપણે તું હૃદયે ભાસ્યો, તુજ દર્શનથી હર્ષ ભયોરી;
 અજરામર દુઃખ વારક દર્શન, કરતાં મોહ તે દૂર ગયોરી.

શ્રી સિદ્ધાચલ૦ ૩

સર્વ તીર્થનો નાયક તારક, કર્મ નિવારક સિદ્ધ ખરોરી;
 આજ અવિનાશી શુદ્ધ શિવંકર, વિશ્વાનન્દ શુભ નામ ધર્યોરી.

શ્રી સિદ્ધાચલ૦ ૪

અનહદ આનંદ દાયક નિર્મલ, તુજ પરદેશો શાસ્ત્ર કહ્યારી;
 જે દેખે તે તુજથી ન જૂદો, આપો આપ સ્વભાવ રહ્યારી.

શ્રી સિદ્ધાચલ૦ ૫

સ્થાવર તીરથ નિશ્ચય તું છે, વસં પ્રાણી તુજ દર્શ કરેરી;
 સ્થાવર તીરથ પોતે કોતુક, સંજ્ઞિત તેહવું રૂપ ધરેરી.

શ્રી સિદ્ધાચલ૦ ૬

જનમ વીરય ચુરુ મુખ વાણી, મુષુતાં મહાતમ ચિત્ત મહોરી;
નિયતિનું તુંહિ તુંહિ રટણ કરું હું, મન મન્દિરમાં તુંહિ રહોરી.

શ્રી સિદ્ધાચલ ૭

વીરય વીરય કરતો ભટકયો, પણ નહિ આવતમ યાન્ત ધયોરી;
મુક્તિરાજ આરવત તિરિ દેખો, ભવદાવાનજ દૂર મયોરી.

શ્રી સિદ્ધાચલ ૮

પાપી મલવી દૂરલવી આણી, દર્યન રપર્યન કહિ ન કરેરી;
સદ્બનનંદ વીરય એ ફરશી, ભવપાયોધિ ભવ્ય તરેરી.

શ્રી સિદ્ધાચલ ૯

દ્રવ્ય ભાવથી વીરય સમજ, મેવો ભાવો ધ્યાન ધરીરી;
સિદ્ધાચલ આદીશ્વર પૂજ, બુદ્ધિસાગર યાન્તિ વરીરી.

શ્રી સિદ્ધાચલ ૧૦

(મેહેસાણા.)

ગુંહલી.

(૧૮૬)

હરે પરવ પશુસલ્લ આવીયા, તમે ધન કં. ન-ન-ર,
ચુરુવાણી મુલો એકચિત્તથી. જેથી પ.મે. ભવ જડપ. હરે ૧
દેવ દર્યન ટંક દો કીજીએ, પ્રભુ રૂપ કં એ સં.ર.
પાપારંભનાં કામો ટાળીએ, કં. ધનતણે બ્યાપ. હરે ૨
આઠ દિવસ પુરયે પામના. કં. શક્તિપણે ઉપવાસ.
શીલ પાળીએ મૂલ ભાવથી. કદી બહુ ન જે.કાએ ખાત હરે ૩
પશ્ચિમલુ દો ટકનુ કરે. નહીં રત્નીએ પ.પી જુન.ર.
વારંવાર પશુસલ્લ નહિ મજે. લહી માનવનો અવતાર હરે ૪
એવું કર્યોજ તેવું પામયો. લાલો આ સત.ર અસ.ર,
હવ એકલો આંચો એકલો, જયે પરભવના નિર્ધાર હરે ૫
પાપકર્મ કરી ધન મેળવ્યું તે તો સ.ય ન આવે ભગ.ર,
ચેત ચેત ચેતવું હવથ, તને જ્ઞાન ન આવે ભગ.ર હરે ૬

ધર્મી સાથે ટકાની વધી જશે, નહિ મળશે ટાણું ગમાર;
 રૂડું પરમ પશુસણુ સેવતાં, શુદ્ધિનાગર જય જયકાર;
 સદુ સર્વમાં દર્શ અપાર.

છંદો ૭

(મેલિસાણા.)

“ દેસો દેહદેસસરમાંહિ પરમદેવ આતમા.”—પદ.

(૧૯૭)

(સામળીવાની પાવટી—ઝા રાગ.)

દેખો દેહદેસસરમાંહિ પરમદેવ આતમા,
 વન્દો વન્દોરે જનિક મુજના, ઝડી પરમાત્મામાં;
 દેહદેસનાર કોપ ફેરે, લીનગો પેદા મનના,
 કાકાકામની પોં વેળે, તોં કે અપાર. પરમ ૧
 મનિવના કે આપે કરારે, કેળા નમકિયકાર
 પેતેના વેળા નકારે, કોપ દેહ જયકાર. પરમ ૨
 એ કર જોડી નાંખે, સર્વોપના વધના;
 અટ પ્રકારે પુજનારે, કીજે મન એકના. પરમ ૩
 કામમજાત કરમે મનરે, પમે કનક પનાર;
 અકેનનાત કમનાર, પુત્રે પન્ન કલાર. પરમ ૪
 કીલ્લનાત કુલકારે, મુખી નામ વધાર,
 કેલમ કલ કનકકારે, અટ અરુણે કીલાર. પરમ ૫
 કામકેવલ કનકકારે, કીલ અટ કેલાર,
 નામનાત કુલકારે, અરુણે કીલાર. પરમ ૬
 અનનાતનાત કીલારે, અરુણે કીલાર.

નિમિત્ત કારણ એવનારે. ઉપદાન મુદ્ધ યાચ;

નવચારેણ મનનારે, કિનચલન જયકાર.

પરમ ૧૦

ઉપદાન સમરે વહારે, આરંભ. ૫ પૂજાય;

શુદ્ધિસાગર મુખ તહે, ચિદાનંદ મુખનાથ.

પરમ ૧૧

(મહેસામુખ)

“ભયા અનુભવ રજ્ઞ મર્જાગરે.”—પદ.

(૧૮૮)

(અથા કહેજે હેઠ મુરોઝારે—અં રાગ.)

ભયા અનુભવ રંજ મહુઝારે, ઉસધી જાત ન જચને યાતી;

ધીરંજને તેા અનુભવ જાને, મર્જિતોધી જાતી.

પતિપુત્રા પતિપુત્રું જાણે, કુલદા લાલો જાતી.

ભયા ૧

રુનિદા લાક્ષિક પિરિત ધારે, તે પજુ વહાં જઈ યાકે;

રુજીતીર પજુ જ્યા નહિ પહોંચે, રુજીતેમીનાં તાકે.

ભયા ૨

અર્જમાંદિ તેા જોડવાને, જહિર જામ તબ મૂચે;

મૂચે જાયા એજ ઉસધી, જાત કળુ ન કડી.

ભયા ૩

જાણે જો તેા કળુ ન કહેવે, પરમારથ તસ સંચા;

શુદ્ધિસાગર સદ્ગુરુ સંજી, પછા રહે નહિ કંચા.

ભયા ૪

(મહેસા.)

“શૂરાની ગતિ શૂરા જાણેરે.”—પદ.

(૧૮૯)

(અથા કહેજે હેઠ મુરોઝારે—અં રાગ.)

શૂરાની જત શૂરા જાણેરે, ત્યાં તેા કાયર થરથર કંપે;

કયા પુરાણી બહુ કરેરે, સમ સમ ધીર હંપે;

પરમારથ પામે જો પૂરા, નહીં વચે કંઈ અંપે.

શૂરાની ૧

અપિદ્ધ પ્રીત પતિથી લાગી, નિદ્રા નહિ અજા લાગી;

જલ વજુ નીન રહે ન વિપુલું, સમ નયો પજુ સમી.

શૂરાની ૨

કાન આંખ બિન મારો વાલ્હમ, સુણતો ને વળી નિરખે;
 રૂપાતીત પણ મહારો સ્વામી, રૂપારૂપીને પરખે. શૂરાની૦ ૩
 સહજસ્વભાવે અનુભવ રસને, પીતાં ચઢે ખુમારી;
 બુદ્ધિસાગર કોટિ પ્રયત્ને, ઉતરે નહીં ઉતારી. શૂરાની૦ ૪
 (માણસા.)

“મિશ્રુક હોકર કરી ભવાઈરે.”—પદ.

(૧૯૦)

(લગા કલેજે છેદ ગુરોડારે—એ રાગ.)

લિશ્રુક હોકર કરી ભવાઈરે, ઠેર ઠેર આશા કીધ સગાઈ;
 ભટકત ભટકત ભૂલો પડિયો, ઠામ સ્થિર નહિ ઠરીયો;
 રાજા પોતે લિશ્રુક ભ્રમણા, બુદ્ધિ દુઃખનો દરિયો. લિશ્રુક૦ ૧
 માગે તેને કહિ ન મળશે, મળશે તે નવી રહેશે;
 આપ આપકા ખોજે ઘટમાં, આનન્દ અનહદ લેશે. લિશ્રુક૦ ૨
 ધ્યાન સમાધિ ઘટમેં લાગે, ક્રુધા પિપાસા લાગે;
 રંગાએ તે કહિ ન રાગે. શ્વાસોર્ધ્વાસે જાગે. લિશ્રુક૦ ૩
 આશા તૃષ્ણા જોર હઠાવી, ચિત્ત નિજપદમાં રાખે;
 બુદ્ધિસાગર લિશ્રુક સમ્યા, અનુભવ અમૃત ચાખે. લિશ્રુક૦ ૪
 (માણસા.)

“ઘટ જોજ્યા બિન પાર ન આવેરે.”—પદ.

(૧૯૧)

(લગા કલેજે છેદ ગુરોડારે—એ રાગ.)

ઘટ જોજ્યા બિન પાર ન આવેરે, દોડત દોડત મનની દોડે;
 પુસ્તક શોધ્યા વાયુ શોધ્યા, પડી ખગર નહિ ઘરડી;
 સદ્ગુરુ સર્જે રહો ઉમંગે, લહો ખગર અન્દરડી. ઘટ૦ ૧
 જ્યાં ત્યાં માયુ મારીનેરે, ભૂલ્યો ભમે પરવેર;
 પરમાં નિજને શોધવોરે, અહો મહા અન્ધેર. ઘટ૦ ૨

મૂરઘે કસ્તુરીની ચંપે, અડે અવનો દોડે;
 જનકે બૂલ છે તે યોદ્ધા, લોકે સો નિજ જોડે. ૪૮૦ ૩
 પાંચે કાંઈ પાંચે હાંધે, નિજગુણ સહેજે ધર્મ;
 અપ સ્વરૂપે અપ પ્રકારે, સમજે સો જન વરવા. ૪૮૦ ૪
 અનમ રૂચિ સુરનમ રૂચી, વહી કહેયો વાણી
 પુદિસ્યાર અવતર પાંચી, નિજ ધરમાં ધનજાણી. ૪૮૦ ૫
 (માણસા.)

“ સુણ નિજ દેશી વચન હમારારે.”—પદ.

(૧૨૨)

(સ્વામી કહેજે છેક ગુરોપારે—એ રામ.)

હેવ નિજ દેશી બચન હમારારે, કાંઈ જમલો તું પરદેશે;
 પારદેશે ચાલે દિન કહેયે, ધરી ન મુખ વિશ્વામય;
 વડે ધાંચે કુપ નહિ ક્યાંચે, કાંઈ નહિ એક ગમ. સુલૃ. ૧
 સયાં સંભળી નિજ ધર બૂલ્યો, પરધર કુઝામાં રૂલ્યો;
 કુઝામાં કુપની અથ પરીને, ફાગલ ફૂલક ફૂલ્યો. સુલૃ. ૨
 નિજ ધર નૂરી કેલી જારી, તેને તે વિચારી;
 કુઝામાં દિવસ ચાલે ચરીબારી, અથ અધક અંધારી. સુલૃ. ૩
 અપ ચેલસિ બલ્લરમાંહિ, જમીય ધાડેવાડે;
 પુદિસ્યાર અવતર પાંચી, વગલે નિજ ધર વાડે. સુલૃ. ૪
 (માણસા.)

“ ગુરુ માહિમા.”—પદ.

(૧૨૩)

(સ્વામી કહેજે છેક ગુરોપારે—એ રામ.)

કુરુ વિના કોઈ જન ન પાવે, વાંચે પુસ્તક ધિયી પાનાં;
 કુરુની જાણ કુરુની જાણી. કુરુ અસા દિવસ રખે;
 કુરુને જનમાંએ જાણે નહિ, સો અનુભવ રસ ચાખે. કુરુ. ૧

નામ અરિહંત અક્ષર સ્થાપનાજી, મૂર્તિ પણ લેખાય;
 પ્રતિમા અરિહંત શબ્દે સામ્યતાજી, ત્યાગ ગ્રહણ કેમ થાય? અનન્ત૦ ૩
 ભાવ જીનેશ્વર ભાવી વન્દીએરે, શ્રી લોગસ મજાર;
 ઋષભાદિક વારે જીન દ્રવ્યથીરે, આરોપણ સુખ સાર. અનન્ત૦ ૪
 કારણ કાર્યપણે અવલોકીએજી, ભાવ નિશ્ચેષા હેત;
 કારણ વિણ કારજ કહો કેમ હુવેજી, વાચક વાચ્ય સર્જેત. અનન્ત૦ ૫
 સદસ્તુ ચઉ નિશ્ચેષે ખરીજી, પુષ્પાલમ્બન હોય;
 ઉપાદાન શુદ્ધિ પ્રતિમાયકીજી, કરો ન સંશય કોય. અનન્ત૦ ૬
 મનોવૃત્તિ જેવી મનની હુવેજી, તેવી ફળની આશ;
 ઉપાદાન શુદ્ધિ ભવિ જીવનીજી, નિમિત્ત કારણ ખાસ. અનન્ત૦ ૭
 નામ નામ શ્રી વીરનું માહરેજી, આલમ્બન સુખકાર;
 શુદ્ધિસાગર જીનવર ભક્તનેજી, જીન પ્રતિમા આધાર. અનન્ત૦ ૮
 (ખેરવા.)

—o—
 અવલી વાળી પદ.

"ઢંગતો ધોઢે દહાડો."-પદ. (૧૯૮)

હાલે પિલે દહાડે, ચાલે જાને ઘણ ખરે,
હાલે છે જાન આંખે, રાખિલો નહીં ચહે;
હાલે હાલે હાલે હાલે, હાલે જાને ઘણ ખરે,
હાલે જાને હાલે હાલે, જાન ને જાન;
હાલે જાની લેખે, પીઠ જોડી દૂર દે.
હાલે પાપલ ઉદર પાપે, હાલે જાને ખાલ,
હાલે પાપલે પુરે પાં, હાલે જાને પાપ;
હાલે જાને જાને, જાલે જાને પાપી જા.
હાલે જાને નિલ જાલે, જાન જાલે જા,
હાલે જાને હાલે પુરે, જાલે જાને જા;
હાલે જાને જાલે, જાલે જાલે જા.

હાલો ૧

હાલો ૨

હાલો ૩

(જોરીયા આલેહ.)

"અજપા જાપે સુતારે ચાલી."-પદ. (૨૦૦)

(અજપા જાપે જાપ દહાડા-જે જાન)
અજપા જાપે સુતારે ચાલી, ચાલી જાન ને હાલે,
અજપા જાપે જાપે જાપે જાપે;
અજપા જાપે જાપે જાપે, ચાલી જાન ને જાપે;
અજપા જાપે જાપે જાપે, જાપે જાપે જાપે;
અજપા જાપે જાપે જાપે, જાપે જાપે જાપે;
અજપા જાપે જાપે જાપે, જાપે જાપે જાપે;
અજપા જાપે જાપે જાપે, જાપે જાપે જાપે;
અજપા જાપે જાપે જાપે, જાપે જાપે જાપે;
અજપા જાપે જાપે જાપે, જાપે જાપે જાપે;

અજપા ૧

અજપા ૨

અજપા ૩

અજપા ૪

અજપા ૫

લોકલોકનો જાનુ અજકયો, નાહું માયા અન્ધારું;
બુદ્ધિસાગર જોતાં જાગી, શું જગ માહું ને તારું. અજપાં ૬
(માણસા.)

“આતમારે મન પ્યારા લાગીરે તારા પ્રીતડી વૈરાગી.”

(૨૦૧)

(વાણીયારે મન માયા લગાડી મત જાગેરે વેપારી—એ રાગ.)

આતમારે મન પ્યારા લાગીરે તારી પ્રીતડી વૈરાગી,
યોગીરે યતિજન તને શોધતારે આતમા;
શુભો અવિનાશી કેરા ગાયરે વૈરાગી. આતમાં ૧
આત નયોનું દુર્ભાન કરીરે આતમારે;
તેથી દેખુંરે શુભ ધામરે વૈરાગી. આતમાં ૨
રત્ન જદેલી પેટી પારખીરે આતમા;
તાજાં ખોડીને ધન દેખિયું વૈરાગી. આતમાં ૩
ઉચ્ચેરે સૂરજ જ્ઞાન દીપતોરે આતમારે;
માયા અન્ધારું નાહું દૂરરે વૈરાગી. આતમાં ૪
જાગેરે યોગીજન મુનિ ચિત્ત ધરીરે આતમારે;
ત્યાગી નંન્યાસી ફરીરે વૈરાગી. આતમાં ૫
માયાના સાગરને જાઓ તર્જરે આતમારે;
બુદ્ધિસાગર પેલ પારરે વૈરાગી. આતમાં ૬
(વિજયપુર-વિમાપુર.)

“આતમ દષ્ટિ નિજગુણ મૃદિ.”—પદ.

(૨૦૨)

આતમ દષ્ટિ નિજગુણ મૃદિ, મનન વિષયી નાપા,
જે પદ વચન સાચું વદે એ, જનસદ વડે રાખા. આતમાં ૧
આતમા જાગેરે વૈરાગી, તને આતમારે નિજગુણ,
શુભ નિજગુણ આતમારે, શું તને વદે. આતમાં ૨

જ્યાં ત્યાં જોતે પરને પોતે, ભવ જમણામાં જૂલી;
 સ્વરૂપ કરૂણા દષ્ટિ થાતાં, અન્તર ચક્ર ખૂલી. આતમ ૩
 પોતાનાથી ભિન્ન ન પોતે, ભિન્ન-ભિન્ન સ્વરૂપી;
 રૂપારૂપી રૂપથી ન્યારો, છે સ્યાદાદ સ્વરૂપી. આતમ ૪
 મદા સત્ત્વસ્વરૂપે ભાસી, નિજને પરપ્રકાશી;
 ધ્યાયિકાએ શિવ મુખદાયક, ઘટમાં મંડાકાશી. આતમ ૫
 નિજ ઉપયોગે ગુણને ભોગી, નહિ સમીને રોગી;
 પરને પોતાનું માનીને, કેમ જનું હું ચોગી. આતમ ૬
 ભતિ ભાવ ન ડિઠું ન વેઠી, ચળવળી હું ન્યારો;
 ભુદિસાગર અવસર પામી, જવી આતમને તારો. આતમ ૭
 (માનુસા)

સિદ્ધાચલ સ્તવન.

(૨૦૩)

(આજ ભારાં નવણાં સદૃશ થયાં—એ રાગ.)

મનના મનોરથ સર્વી દળ્યા, ઈ સિદ્ધાચલ દેખી;
 અનુભવ આનંદ ઉછળ્યો, અન્ધ મદા ઉવેખી. મન ૧
 સહજાનન્દ ઈન્દ્રાયણ, વિશ્વાનન્દ વખાણે;
 યનુચ્છય શાશ્વતગિરિ, ત્રય જુવનને રાણે. મન ૨
 મુક્તિરાજ વિજયીમદ, અગર નર મુખવત્તા;
 વિમલાચલને વન્દતા, મરે સગર ઉદન. મન ૩
 પાપી દુરભવિ પ્રાણિયા, દેખે નહિ શુદ્ધ રથન
 ગુરુ ભક્તિવંદ પ્રાણીજ, પામે અનુત્પાન. મન ૪
 હથ દમ્યપણું વરે, થાય પૂજક પોતે;
 રત્ન ચિન્તામણિ હસ્તમાં, કયા નું પરમા જેતે. મન ૫
 દર્શન દુર્લભ વાહસાં, વિરહ કોઈ પામે;
 ભુદિસાગર ધ્યાવતા, મજિયા નિશ્ચય ડામે. મન ૬
 (આજેડ.)

શ્રી શાન્તિનાથ સ્તવન.

(૨૦૪)

(અનિતજિહ્વંદશું પ્રીતડી—એ રાગ.)

શાન્તિ જિહ્વેસર વંદના, પૂર્ણાનંદીહો સાસય સુહઠાણુ;
અખડિહય શાસણુધરા, શિરે ધરતાહો તિહુઅણુજણુ આણુ. શાન્તિ. ૧
નિયસત્તા પ્રગટી કરી, પરસત્તાહો નિજથી કરી દૂર;
સાધ અણુંત અખખયઠિઈ, શુદ્ધ લછછીહો લોગી ભરપૂર. શાન્તિ. ૨
કમ્મઠયની વગ્ગણા, નાસંતાંહો નિમ્મલ નિંવાણુ;
કેવલનાણુ દિવાયરૂ, જ્યોતિજ્યોતેહો મળીયા ગુણુખાણુ. શાન્તિ. ૩
મનમંદિર મેળાપથી, મુજસત્તાહો તુજ સરખી થાય;
બુદ્ધિસાગર સેવના, સાધ્યસિદ્ધિહો સાધક પરખાય. શાન્તિ. ૪
(માણસા.)

આત્મ પદ.

“ મલા જગ કોઈક મુજકું ધ્યાવે.”

(૨૦૫)

(રાગ—મારૂ જંગલો.)

ભલા જગ કોઈક મુજકું ધ્યાવે. કોઈં ભલાં
કોઈક ગાવે કોઈક ધ્યાવે, મુજધર કોઈક આવે. ભલાં ૧
નાથ નચાવે કોઈક મુજકું, ભિક્ષા કોઈ મગાવે;
કોઈક મ્હારી યાદ ન પાવે, ગમનાગમન કરાવે. ભલાં ૨
બપ જપે કોઈ મ્હારે હેતે, કોઈક ટીલાં તાણે;
મતવાદી મતવાદમાં તાણે, તાણે પણ નહિ બાણે. ભલાં ૩
શાખ્દિક તાર્ક્ષિક પહિડત મોટા, તેપણુ મુજને શોધે;
મત મતાન્તર ઝઘડે પડિયો, વિરલા કોઈક બોધે. ભલાં ૪
નિરપેક્ષાએ વ્યાપક માને, વ્યક્તિથી તે ભૂલે;
અણુસમ આતમ કોઈક માને, તે પણ ભવમાં ઝૂલે. ભલાં ૫
કર્મ સહિત ને કર્મ રહિત એમ, સ્વાદ્રાઢથી લેખે;
અપ્રપક્ષે અસંખ્યપ્રદેશી, જ્ઞાને જ્ઞાની દેખે. ભલાં ૬

અભિષે નહિ અપાક અતમ, દેહ પ્રમાણે જલે;
 અને અપાક ચાહેશે સદુ, સ્ત્રી મનમાં આવે. ૧૩૩૦ ૭
 વાણે દેવથી હમ અપા, પાંચજી નહીં મરત.
 શુદ્ધિસાગર અનર દેવે, મહી ગુરુમ અપાચ ૧૩૩૦ ૮
 (મામુસા)

યોગ પદ.

"હોઈ એક યોગિયાં વિચારેરે આવન અનર ઇંરેગી." ૧

(૨૨૬)

(કોઈ એક જુમીઆને આવેરે અંખો અમર હેલ—એ યમ.)

કોઈ એક યેત્રિયે વિચારેરે, અતમ અમર હેરેલ,
 જલ વિચારી દેહનમરીમાં જુએ ત્યારે,
 અતમ અતમ જાહેરે હેલ,
 અવંચકપ્રદેશી તખને જોડા,
 સનિજન હાથમહિ ચાહેરે ૧
 કાચ મન વાણીધણી જુરે. પડી ધરે. ૫૮,
 આન સદા સુખવતીરે. હેલ.
 મંચા સમુદ્ર લીયં સરસ્વતી. અનર પ્રમો ક.શીરે અતમ ૨
 દિવ દરિયામાં જુરે અનર ધીવે છે જાડ.
 કમલુ ન કામે એકવચેરે હેલ:
 લીનમુલન જલ અનંતનાં તેહિ તુ અતન અત્યારે ૩
 નહિ જામ રૂપ લેના. જ્યે.તે ૦૧ તેરે. વહિ
 નિજમા નિજ પરખયેરે હેલ:
 નિર્લય દેશીમુદ પ્રદેશી, સનિજનસેહિ જાતકયેરે ૪
 ધરી આન એકલન રહ. નિજવા જાન.
 એકિ ગુરુને સેહિ ચેકરે હેલ:
 શુદ્ધિસાગર અહે ધન્ય નગુપતેવ,
 સમજે લેની છે આ પંચારે ૫
 (વિમ્બપુ.)

“અધ્યાત્મ ક્ષેત્રનું પદ.”

“ અસંખ્યપ્રદેશી ક્ષેત્ર તારું.”

(૨૦૭)

અસંખ્યપ્રદેશી ક્ષેત્ર તારું, ઉપદેશ વૃષ્ટિ ધાર, આતમ;	
હારે વીરા આજનો દિન રળિયાત.	હેજી ૧
કિયાની કરી કોદાળી ને વિવેક ણાંધો પાળ.	આતમ ૦
હારે વીરા કુખુદિનાં આંખરાં કાઢ.	હેજી ૨
શુદ્ધ જ્ઞાન ને ધ્યાનનું ત્યાં, રૂડું હળતો જોડ.	આતમ ૦
હારે વીરા અલખનાં ખીજ વવરાવ.	હેજી ૩
વાડ કરો સમકિતની ત્યાં, સદ્ગુરૂ ટોચો મેલ.	આતમ ૦
હારે વીરા નગરાં પંખી ઉડાડ.	હેજી ૪
અનુભવરસની પુષ્ટિ થાનાં, પાત્રી ખેતી પૂર.	આતમ ૦
હારે વીરા સઘળી ફળી તળ આરા.	હેજી ૫
આત્મધર્મની ખેતી પાત્રી, ભાગી ભવની ખૂખ.	આતમ ૦
હારે વીરા ચુકવ્યા દેવાં તેણીવાન.	હેજી ૬
આપસ્વનાંયે ચક્ર ગયો ન્યા, જીવ ને શિવ સ્વરૂપ.	આતમ ૦
હારે વીરા બુદ્ધિનાગર ચુણ ગાય.	હેજી ૭

(પેથાપુર.)

“ અલ્લખ લહેમે લાગીમે ”—યોગપદ.

(૨૦૮)

(ગંગા યોગના પદનો.)

અલ્લખ લહેમે. લાગીમે. અલ્લખ હવે લહેમે.	
આવના તારા. નુચરે અનુવન પરમાત્મા.	અલ્લખ ૧
નમિ કમલનાં તિલની નવખે, તદ્દત્ત તમમન જ્યોત;	
ચક્ર શિવનયન જોત. જોત, ચક્રો મહા કિંતવ;	
અન્ધારે અજવ રે, પ્રદેશ ગુરુ ના અનુચ.	અલ્લખ ૨
દેવના હવે પાણીન પળી, જોત જોતી મુદત;	
ત્યજનુચી નય - અલ્લખ તારા દેવ અનુચ.	
ત્યજનુચી ને - હરકુન ત્યજીની ન - અનુચ.	અલ્લખ ૩

હવે હવે ખરે પીરે, કાનુ ન બૂલે જાન;
અવધરે અવધરતો ધીને, જાન-માં મુગ્ધાન.
અન્ય ન દેખે આંખેરે, બહેનની આમણ બહુ ગાન. અવધ ૪
કાનુને રિવ્યદિ ધણ, રિવ્યદે દેખાય;
કુટુંબ આમણ સત્ય કહે પણ, ગાંડુ તેહ અજાય;
બુદ્ધિસાગર તેણે, માણ તો મન સમજાયું. અવધ ૫

શ્લોક ૫૫.

રિવ્યદે (જાનમાં જાનમાં પાસે).

અનિયમમાં (પાસે).

અવધ અવધ (અવધમાં).

(સંબોધન)

યોગ પદ.

“અવધ ઘાટ ઓંગી દમને”

(૨૮૬)

(અવધ દેશમાં વાસ હમાન—અવધ ૧)

અવધ ઘાટ ઓંગી દમને, જાનમાં ને વત પાસ.
માણ મમતા સળ પરહરકે, દેશ અન્ય જી લીધા. અવધ ૧
ત્રિવેણીના લીરે ગાળ, પાપ પાંડુ વત ને લીધા.
લેલી છૂટકોડા મારન, ધન રત્ન કીધા. અવધ ૨
નૈસ મારન સળ ન્યાસ, પણ શિવ મન નહિ ન્યાસ.
ધીવરનાકા બચન પ્રમાણે, સનને તે જમડ પાસ. અવધ ૩
સનને હમ કહેતેહે જાન, સનને નાની નસના.
મસ્તાનાકા મારન મુજા, શુ બધે તે લીધા. અવધ ૪
લીરેકરની બાણી દેરી, પકડ ચડે મુજામેલે
મારન સનના સાદિબસનના, વિશ્વાસાતું ધર લીધે. અવધ ૫
સત્ય મુજાના જે હમ પાસ. મુજાના લેલે પ્રાણી,
સમકિલી સંકુટ પ્રવાણે, બાત રહે નહિ કો જાની. અવધ ૬
ધન ધન જમમાં એવા સનના, સંકુટ તેની બહુ સારી;
બુદ્ધિસાગર ચલે બાવે, હું બહુ તત્ત બહિસારી. અવધ ૭
(પ્રધાન.)

યોગ પદ.

“ ગગન તરુતપર જગમગ જાગી. ”

(૨૧૦)

ગગન તરુતપર જગમગ જાગી, જ્યોત જરૂર જયકારીરે હેજી.
ઝરમર ઝરમર મેહુલા વરસે, ચમકી વિજળી સારીરે. હેજી
સન્તો મારો અલખ યોગીશ્વર જાપ, જપે જ્યાં;

સોડહું સમોવડ ભારીરે. હેજી ૧

જુગો જુગકી ધૂન લગાઈ, આસન આશા મારીરે; હેજી

કર્મ લાકડાં સર્વ જલાકર, ભસ્મ શરીરપર ડારીરે હેજી. સન્તો ૨

અન્તર આતમ પરમાતમકી, ભાંગ ઘૂટકર પ્યારીરે; હેજી

મન ખ્યાલામેં ભરકર પીતાં, ઘટમાં ચઢી ખુમારીરે. હેજી સન્તો ૩

સખસે ન્યારા સખ હમમાંહિ, માયા હમસેં ન્યારીરે; હેજી

દુનિયાદારી દુઃખ કરનારી, ત્યાગી સખકી ચારીરે; હેજી સન્તો ૪

ધ્યાનશુદ્ધામેં નિશદિન રહેના, કોઈકું કાંઈ ન કહેનારે હેજી

અનુભવ અમૃત ક્ષણ ક્ષણ પીના, કાંઈ ન લેના દેનારે. હેજી સન્તો ૫

નિર્ભયદેશે આવો મારા સન્તો, આનન્દકી તૈયારીરે હેજી.

બુદ્ધિસાગર સન્તો ખેલે, ધ્યાનદશા ગ્રહી સારીરે. હેજી સન્તો ૬

સ્વટિપ્પણ.

ગગનતપ્ત (આત્માના અસંખ્ય પ્રદેશ). જ્યોતિ. (ક્ષયોપશમમાન)

ઝરમર ઝરમર મેહુલા વરસે (આનંદની ધારા).

ચમકી વિજળી—(સ્વસ્વરૂપોપયોગ) અલખ યોગી (આત્મા).

(પેથાપુર.)

શ્રી સીમન્ધર સ્તવન.

(૨૧૧)

શ્રી સીમન્ધર સ્વામી વિનતિ સાંભળો,

ભરતક્ષેત્રમાં ધર્મવૃક્ષ છેદાયજો;

કેવલજ્ઞાનિવિરહે જિનની વાણીમાં,

સંશય પડતાં મત મતાન્તર થાયજો.

શ્રી સીમન્ધર ૧

- નિન્હવ પ્રવટયા હડકદાનહ બેરથી,
કરી કુકુક્તિ યાખ્યા નિજ નિજ પપ્પભે;
અપ્પ બુદ્ધિથી નિર્ણય કો ન કરી ચકે,
નિરપમ્પી વિરલા કોઈ હોવે દમ્પભે.   શ્રી સીમન્ધર૦ ૨
- કેઈક મતિમાં આવે તેવું માનવા,
પન્થાદ્વીને કરવા કેઈક હોપભે;
દિશાનમાં ખમ્યા કેઈક બાપડા,
પન્થ વિવને બ્યાપ્યો મહાકોપભે.   શ્રી સીમન્ધર૦ ૩
- અભિનિવેશિક ભેરે ભૂકુ બોલવા,
ચાપે મેહો બ્યાપ્યા નિજનિજ પન્થભે;
સંધ ચતુર્વિધમાંહિ ભેદ ધણા પડયા,
ઉપાપે કેઈ અપુન્ય નહિ નિર્મળભે.   શ્રી સીમન્ધર૦ ૪
- કેઈક ક્રિયાવાદી જડ લેવા યયા,
કેઈક રાપે અધ્યાત્મીને યોગભે;
મહે ભેગાંતે જ્ઞાન ક્રિયાના પપ્પને,
પાખણે ચલવે કેઈ મેટી પોતભે.   શ્રી સીમન્ધર૦ ૫
- ભદ્રબાહુ સ્વામી આદિ જન કેવલી.
પરપપ્પથી આવે જે ધૃત જ્ઞાનભે;
પરપપ્પ ઉત્થાપક હોપે તેહને,
કરીને વિરૂદ્ધ ભાવણ વિષ્ણુ પાનભે.   શ્રી સીમન્ધર૦ ૬
- કલ્પાદિક બાલો છે જિનજી જ્ઞાનથી.
કર્યે સ્વામી દુઃખમ કાવે સદાચભે.
અપ્પ ભક્તિચક્તિ સમૂર્તિ મતિની યના,
વસ્તવમયેને શિવમ્પરમ પરબ્રહ્મભે.   શ્રી સીમન્ધર૦ ૭
- સહસ્ર એકવિંશ પર્વત વીરના યાસને,
સંધ ચતુર્વિધ અવિચ્છિન્ન વર્તાયભે,
મુનપ્રધાને યારે આત્મચારી ધણા,
કારણયેને કાર્ય સિદ્ધિ મુદાયભે.   શ્રી સીમન્ધર૦ ૮

વાચક યશોવિજયજી વચને ચાલવું,
 ગુરુ પરંપર ધર્મ ક્રિયા આચારજો;
 અનેકાન્ત મારગ શ્રદ્ધા સાચી ગ્રહી,
 બુદ્ધિસાગર આશા શિવ સુખ સારજો. શ્રી સીમન્ધર૦ ૯
 (સાષ્ટક.)

શ્રી વીર સ્તવન.

(૨૧૨)

ચરમ જિનેશ્વર શાસન નાયક વિનવું,
 ચોવીસમા તીર્થેકર ત્રિશક્તિનન્દજો;
 જ્ઞાન પુત્ર મહાવીર પ્રભુજી વન્દના,
 જાવ દયાના સાગર સત્ય ભદ્રન્તજો. ચરમ૦ ૧
 કેવલજ્ઞાનિવાહી સાચી ધારનાં,
 કરી પરીક્ષા મનિ શક્તિ અનુસારજો;
 પ્રગટી શ્રદ્ધા પદ્મદ્રવ્યાદિક વસ્તુની,
 જાણી વાણી પ્રગટયો અન્તરૂ ખ્યારજો. ચરમ૦ ૨
 પરમ્પરાગમ અનુસરીને ચાલવું,
 પદ પરમ્પર મુવિદિતસૂરિ આજ્ઞાયજો;
 જોવી શ્રદ્ધા વાસિવ મન માણું સદા,
 બુદ્ધિસાગર આશા મર્મ કથાયજો. ચરમ૦ ૩
 (સાષ્ટક.)

“ અવગત પક્ષપાત કેમ કીજે.”—પદ.

(૨૧૩)

(આમણે આ જિતી ગુરુ મેરા—એ રાગ.)

અવગત પક્ષપાત કેમ કીજે, જે નાદિન કયુ રીતે અવગત
 પક્ષપાતને જન મેચા ફે. પદુ પિત્રાનું વાલું,
 જ્યારે વહે જઈ જઈ પુત્રીએ લે, અનુભવ એક પ્રત્યક્ષ. અવગત૦ ૧

સ્યાદ્રાઢ મારગ મનમાંહિ, શ્રદ્ધા જીવની સાચી;
 અવલમ્બ્યો મારગ એ મોટો, કલિકાલે પાણી રાચી. હમતો ૦ ૪
 ચિત્ત હમારા જ્યાં રંગાયા, ત્યાં હમ રંગે રહીશું;
 યોગ્ય જીવની આગળ અન્તર્, તત્ત્વની વાતો કહીશું. હમતો ૦ ૫
 વાડામાંહિ બકરાં રહેશે, મૃગપતિ વનમાં ચરશે;
 વિદ્યાભોજન રાસલ મૌક્તિક, ચારો હંસ તે ચરશે. હમતો ૦ ૬
 ચિદ્ધન આતમ અન્તર્ જોળે, સ્થિરદૃષ્ટિ ચિત્ત ધારી;
 બુદ્ધિસાગર શાશ્વત શિવપદ, પામી લહે સુખ ભારી. હમતો ૦ ૭
 (મહેસાણા.)

“હિતશિક્ષા”—પદ. ગુંહલી.

(૨૧૫)

(ઓધવજી સન્દેશો કહેજો શ્યામને—એ રાગ.)

સુખદાયક હિત શિક્ષા સાચી સાંભળો,
 ધરજો મનમાં હેત ધરી નરનારજો;
 પ્રભુ લલિત શ્રદ્ધાથી સુખડાં પામશો,
 હરતાં ફરતાં ગણજો મન નવકારજો. સુખ ૦ ૧
 નિન્દા ચાડી ચુગલી કરવી વારજો,
 દ્વેષ કરો નહિ શત્રુપર તલભારજો;
 આજ ન દેવું પરના ઉપર વૈરથી,
 પેટ ભરીને કરશો નહિ આહારજો. સુખ ૦ ૨
 નિજ શક્તિ અનુસારે લક્ષ્મી ધર્મમાં,
 વાપરવી લહી માનવ ભવ અવતારજો;
 હળી મળી સંપીને ઘરમાં ચાલવું,
 ઘરમાં કરવો નહિ ખટપટથી ખારજો. સુખ ૦ ૩
 દીન દુઃખી અન્ધાપર કરૂણા ડીજીએ,
 પર ઉપકારે પાપ કર્મનો નાશજો;
 મનમાં પણ છુટું નહિ પરનું ચિન્તવો,
 સારામાં સારું છે ધર વિદ્યાસજો. સુખ ૦ ૪

મુખની વેળા ભાગ્યથકી ભે સમ્પન્ને,
ત્યારે મનમાં કરવે નહિ અહંકારભે;
દુઃખની વેળા દિવંગીરીને ત્યાગીએ,
એક અવસ્થા રહે નહીં સંસારભે.

મુખ ૦ ૫

જીવારીની સંજ્ઞા કીજે નહીં કદી,
કુમિત્રોની સોબત દુઃખ દાતારભે;
કંઠી પણ હિતચિન્ત્ય મનમાં ધારવી,
પરનારી વેશ્યાનો ત્યજભે પ્યારભે.

મુખ ૦ ૬

ભાતપિવાની ભક્તિ કરીએ ભાવથી,
સફુંદ પડતાં કરવી પરને આહામ્યભે;
નાવભતના સામા પડીએ નહિ કદિ,
નિત્ય સવારે લાગે ગુફને પાયભે.

મુખ ૦ ૭

વચન વિચારી બોલે બહુ મીઠાથી,
મીઠા જનનું સાચવવું બહુ માનભે.
અમ્બીર મનના થાભે મુખમાં સમ્પન્ને,
સદ્ગુરુ ગુણનું કરવું જનમા માનભે.

મુખ ૦ ૮

સમયસૂચકતા સમતા રાખી આડાએ,
ધર્મશાસ્ત્રનો ધરભે મન અન્વરભે
પ્રુદિસાગર સદ્ગુરુ સંજ્ઞા કીજીએ
પામે તેથી ભવસાગરને પારભે

મુખ ૦ ૯
(સાંજે ૧.)

પતિવ્રતા સ્ત્રી વિષે—ગુહલી.

(૨૧૧)

(આપણા સંસ્કૃત કહેલે રવામને—જ રામ.)

પતિવ્રતા પ્રમદાના ધર્મો સાબલે.

પ્રભાત કહે નેહડાં ડે નરભે

મહામન્ત્ર પરમેષ્ઠિને મનમાં નહ્યે

દિન દુત્તેને કમયા કરે વિનાયભે

પતિવ્રતા ૦ ૧

પ્રતિદિવસ લઘુતાથી વિનયે વર્તતી,
પ્રેમે પડતી સાસુ સસરા પાયજો;
ગૃહનાં કાર્ય કરે ચતનાથી દેખીને,
વૃદ્ધબાલને ખવરાવીને ખાયજો. પતિવૃતા૦ ૨

નણુંદ જેઠાણી જેઠ દીયરને હાસીઓ,
વર્તે સદાયરણ્યથી સહુની સાયજો;
કપડા મહેણાં સકન કરે સહુ પ્રીતથી,
નવરાશે બ્રજતી તે ત્રિભુવન નાયજો. પતિવૃતા૦ ૩

બાલક બચ્ચાંને બાળવતી પ્રેમથી,
કદિ ન કરતી કુટુંબ સાથે ખારજો;
મોટું પેટ કરીને સહુનું સાંભળે,
પરપુરૂષથી કદિ કરે નહિ ખ્યારજો. પતિવૃતા૦ ૪

મીઠા વચને બોલે સહુની સાયમાં,
યુખ દુખ વેળા મન રાખે સમતાવજો;
પરની પત્ની દેવી આગળ નહીં કરે,
વને કર્મને કરવી મનના રક્ષાવજો. પતિવૃતા૦ ૫

નહિ પડેને પતિને હરીતી થઈ કદિ,
સફેદ પડવાં પતિને કરવી રક્ષાવજો,
આદર આપે પતિને પ્રીત્ય આપવાં,
આત્મ નહિ તેમ જવાને નહીં જાવજો. પતિવૃતા૦ ૬

કેવલ ગીતી ગીતીનું નહિ કરે,
કેવલ વિદ્યુત જે નહીં કરે પ્રાનુજો
કેવલ પેન મેકાનિક દુકાન નાવજો,
પદિ આત્મ જે નહિ પુનઃ પ્રાનુજો. પતિવૃતા૦ ૭

દેવ ગુરુને પદવિ કરવા જાવજો,
પદવિ પદવિ કરવા જાવજો,
પદવિ પદવિ કરવા જાવજો,
પદવિ પદવિ કરવા જાવજો. પતિવૃતા૦ ૮

પ્રમંથમાં સર્વ જનને ભેડતી,
જાડા જાડીકને રેતી બેધબે:
પણ પતિ બાપે તે સર્વ સાંભરે,
પવિત્ર સાધુ બેઠે ન ધરે કોપબે
કુશલ ચન્દન બાધા સીધા રેવતી,
કમલવંદી મુખદા મુખ અવતાર બે:
પુદ્ગિલાચર સતીએ એવી દેશવતી,
પણે શીશન કુશલવંતી મુખ નરબે.

પતિવ્રતા ૭

પતિવ્રતા ૧૦
(સાંજા.)

સટ્ટાવિપે હિતશિલા.

(૨૧૭)

(એકવચન સંદેશા સંદેશા મ્હામને—એ સંભ.)

સદામાં બહો છે સજ્જન સભા.
ચિન્તાગુર મન; રહેવે નિયમ નબે
જાણ તુલકા વહિ કુખ; નરબે
કુશલપારે મુખપર અધીનબે
દેશવતી નહિ દેશ જનને ધરે કે
ધરી ધરીમા રૂંડે વજ્ર નરક પામે
બીજે પંધા સુધે નરક ન દે.
સર્વ વતે પૂરે. બચતું નરબે
મને નહિ દાનિ. એ સ. સ. ૫
જનો અવસથા સંભા. અવધા. ૬
એવ જુએ કોઈ સંભા. અવધા. ૭
જિજ્ઞાસુ સંકેતે ચરે નરક પામે
ચન્દન ઉડાઈ સંભા. અવધા. ૮
સંભા. સંભા. મનના મનને નરબે
ત્વને બચત સંભા. સંભા. સંભા.
કોઈ પ્રવિદ્યા સુર પામે નિર્ધારબે

સંભા ૧

સંભા ૨

સંભા ૩

સંભા. ૪

પ્રતિદિવસ લઘુતાથી વિનયે વર્તતી,
પ્રેમે પડતી સાસુ સસરા પાયળે;
ગૃહનાં કાર્ય કરે ચતનાથી દેખીને,
વૃદ્ધબાલને ખવરાવીને ખાયળે. પતિવૃતા ૨

નણુંદ જોડાણી જેઠ દીયરને દાસીઓ,
વર્તે સદાચરણથી સહુની સાથળે;
ઠપકા મહેણાં સહન કરે સહુ પ્રીતથી,
નવરાશે ભજતી તે ત્રિભુવન નાથળે. પતિવૃતા ૩

બાલક બચ્ચાંને જાળવતી પ્રેમથી,
કદિ ન કરતી કુટુંબ સાથે ખારળે;
મોટું પેટ કરીને સહુનું સાંભળે,
પરપુરૂષથી કદિ કરે નહિ ખ્યારળે. પતિવૃતા ૪

મીઠા વચને જોલે સહુની સાથમાં,
સુખ દુઃખ વેળા મન રાખે સમભાવળે;
ધરની વાતો દેખી આગળ નહીં કરે,
ધર્મ કર્મનો કરતી મનમાં લહાવળે. પતિવૃતા ૫

નહિ પંજેળે પતિને હઠીલી થઇ કદિ,
સફુંટ પડતાં પતિને કરતી સ્હાયળે,
આફત આવે પતિને ધીરજ આપતી,
આળ ચઢે તેવા સ્થાને નહીં જાયળે. પતિવૃતા ૬

છેલ છખીલી બનીડણીને નહિ ફરે,
લોક વિરૂદ્ધ વર્તે નહીં કણ્ઠે પ્રાણળે;
લાજ ધરે મોટાની કુલવટ સાચવી,
પતિ આજ્ઞા લોપે નહિ મુખની ખાણળે. પતિવૃતા ૭

દેવ ગુરૂને વન્દન કરતી જાવથી,
સદ્ગુરૂ વચનામૃત સાંભળતી પ્રેમળે;
વ્રજાં વ્રતોને પ્રાણાંતે પણ પાળતી,
સતીવ્રતોને સાચવતી ધરી નેમળે. પતિવૃતા ૮

નિન્દા ઝઘડા વેર ઝેરથી વેગળી,
સહુના સારામાં મનડું હરખાયજો;
બુદ્ધિસાગર બાળક ગુરૂણી માત છે,
સારી સ્ત્રીથી કુટુંબ સુખિયું થાયજો.

શાશ્વીં ૬
(સા.શંદ.)

પુત્રીને માની શિલામળ.

(૨૨૦)

(આધવજી સંદેશો કહેજો રયામને—એ રાગ.)

શિક્ષા બાલીકાને માતા આપતી,
સર્જીત સારી બાલીકાનો રાખજો;
કરો વિનય મોટાંનો હરખી હેતથી,
દુર્ગુણોને મનથી કાઢી નાખજો.

શિક્ષાં ૧

ભણવી વિદ્યા ચીવટ રાખી બહાલથી,
કદિ ન રાખો ગાળ દેવાની ટેવજો;
બહેલાં ઉઠી અભ્યાસે મન વાળવું,
માત પિતાની કરવી પ્રેમે સેવજો.

શિક્ષાં ૨

માત કહે તે કાર્યો કરતી પ્રેમથી,
માત પિતાને કરજો નિત્ય પ્રણામજો;
નવરાં આયડવું નહિ પરના આર્જુજો,
દેવગુરૂનાં સ્મરવાં પ્રાતઃ નામજો.

શિક્ષાં ૩

દોવું રીસાવું નહિ હડથી લીકરી,
જાડું ચોરી ચૂગલી કરજો ત્યાગજો;
વિદ્યાની ખામીથી મૂર્ખાં સહુ કહે,
કરજો સાચો ધર્મમાર્ગથી રાગજો.

શિક્ષાં ૪

નિત્ય નિયમથી સહુ દૃત્યો કરવાયદી,
દુગવે દુગવે કાર્યો સર્વે વાચજો;
બુદ્ધિસાગર શિક્ષા માની માનનાં,
લિકરી ગુણિયત કુટુંબનાંદિ ગણાયજો.

શિક્ષાં ૫
(સા.શંદ.)

પુત્રને પિતાની શિક્ષામણ.

(૨૨૧)

(ઓપવણ સંકેશ કહેશા રવામને—જે રામ.)

- પિતા કહે છે પ્રેમપાત્ર નિજ પુત્રને,
કરભેટીને સાંભળજે સુજ પુત્રને;
દૂગ દીપક યાચને વિદ્યા શિખવી,
ધર્મ નીતિથી સાચવવું ઘર સૂત્રને. પિતા૦ ૧
- વિદ્યા ધન મોટામાં મોટું બલુજે,
લોક ચિત્તથી કર તેને અભ્યાસને;
નિન્દા ભરેલી ભૂતું ચોરી ત્યાગજે,
સુર વચનને મનમંદિરવિન્દ્યાસને. પિતા૦ ૨
- વિનયવન્તને સર્વે વિદ્યા સાંપડે,
વિનયમન્તથી વેરી વશમાં યાયજે;
માતપિતાને પાથે લાગે પ્રેમથી,
હરખી બહેલો શાગ્રમાંહિ ભયજે. પિતા૦ ૩
- હળીમળીને ચાલે સહુની સાથમાં,
કદિ ન કરવો કોપિ કડવો કલેશજે;
સગાં સંબંધી મિત્રાદિકની સાથમાં,
રીસાવાની ટેવ ન રખે લેશજે. પિતા૦ ૪
- રમત મમતમાં ફાગડ કાગ ન મારગ્યા,
માતપિતાને પૂછી કરવાં કામજે;
સડેલ શક મિત્રોની સેવત ત્યાગથી,
વાપરજે નહિ આડે રસ્તે દામજે, પિતા૦ ૫
- ભવિષ્યનીઆબાદી દોલત દેશની,
દેશેદય નિશાની બાલક ધારજે;
મદ્દાસકિ દેવસુરનાં રાખજે,
ધરજે દિલમાં ધર્મ કર્મને પ્યારજે. પિતા૦ ૬
- ધર્મસૂત્ર સદ્સુરની પાસે શિખવાં,
દેવસુરને વન્દન કર ત્રિપાડજે;

કેટલી વસ્તુ વાપ્ત માંસ નિવારજે,
 સદુનાં સામે કરજે સાનું બદાવજો.
 કાલે જ્ઞાન આપવને ત્યાગી દેડથી,
 સદ્ગુણભાસા કરડે ધરજે સારજો.
 શુદ્ધિસાગર એકા પુરો પાકવે,
 જાહે સામે દેશદેશ સ્વારજો.

પિતા ૭ ૯

પિતા ૭ ૮

(સાંજે ૮)

શિષ્યને સદ્ગુઠર્ના શિષ્યા.

(૨૨૨)

(એકસાથ સંસ્કાર કરેલે સ્વામને—એક સાથ.)

વાગ્દેહ કેડે શિષ્યા શિષ્ય પ્રત્યેકમ,
 નમન કરજે શિષ્ય પ્રત્યેક ને જોડજો.
 વાગ્દેહ કેડે શિષ્યા શિષ્ય પ્રત્યેકમ,
 નમન કરજે શિષ્ય પ્રત્યેક ને જોડજો.
 વાગ્દેહ કેડે શિષ્યા શિષ્ય પ્રત્યેકમ,
 નમન કરજે શિષ્ય પ્રત્યેક ને જોડજો.
 વાગ્દેહ કેડે શિષ્યા શિષ્ય પ્રત્યેકમ,
 નમન કરજે શિષ્ય પ્રત્યેક ને જોડજો.

પિતા ૭ ૯

ન્યાયવૃત્તિથી ધંધો કરતો સત્યથી, ન્યાય સદ્ગુણોના ભોજનથી આહારનો.	સમાયુગ ૩
સદ્ગુણો સાથે વર્તે મેલીમાલથી, માતા પિતાને નમન કરે હિત સાચાને; મોટા જનનું માન કરે તે પ્રમથી, કરકંડા આળ નાકે ત્યાં કહિ ન જાયને.	સમાયુગ ૪
આડે રસ્તે સદ્ગુણો જરથે નહિ કહિ, સાત જાનિને કરે તેંડ ઉદારનો; દુષ્ટી દીનને સદાય સહિતથી આપતો, દુષ્ટભજનની સાથે સખે આરનો.	સમાયુગ ૫
પુણ્યગુણો વનન કરે જડનાવથી, સદ્ગુણ શિક્ષા સખા કરે દિન સાચાને; વિશાલન્યા કરે થી સદ્ગુણસાચનું. સાચાંને દેખી મન સંજાવને	સમાયુગ ૬
પુત્ર પુત્રને નમનનું આપ વનથી નમનનું મનથી ના નમનની સખાને, નમનને મને એ પ્રણામ વનન નમનને મને એ પ્રણામ વનન	સમાયુગ ૭
દુષ્ટભજનના સેવક ના નમન કરે	

રીસાય છે રૂડી વાત કહ્યાથી તે, પોતાની હઠ નહીં મૂકે;
 માને પોતાને ડહાપણુ દરિયો, પરઉપકારમાં તે ખૂંકેરે. મૂર્ખ૦ ૪
 દારૂપાની સડેલ શઠને, મૂઢની સર્જીત જોટી;
 ખરા રૂઝમાં તો ભરૂંજ પાડે, સમજે વાત આ તો મોટીરે. મૂર્ખ૦ ૫
 વન વગડામાં વાસજ સારો, મૂઢનો સર્જીત વારો;
 બુદ્ધિસાગર અવસર જ્ઞાતા, જ્ઞાનિસર્જીત દિલ ધારોરે. મૂર્ખ૦ ૬

“અવળો શું ચાલે ચેતન ચાલ નિજ વાટે.” પદ.

(૨૨૭)

(હવે મને હરિનામશું નેહ લાગ્યો-એ રાગ.)

અવળો શું ચાલે, ચેતન ચાલ નિજ વાટે, તત્ત્વસ્વરૂપ હિત માટેરે.
 અવળો૦

માયાના પાશમાં નિશ્ચિન ઝૂંચ્યો, લણી લણુતરને શું ભૂંચ્યો;
 માયાના ફંદમાંરે ફેગટ ફૂંચ્યો, ડહાપણુના દરિયે શું ડૂંચ્યોરે.
 અવળો૦ ૧.

અલખ સ્વરૂપી આતમરાયા, નિર્ભયદેશ સુહાયા;
 બુદ્ધિસાગર ધ્યાન ધર્યાથી, અનુભવ આનન્દ પાચારે. અવળો૦ ૨

“મુસાફર જીવડા કાયાનો મહેલ નથી તારો.”-પદ.

(૨૨૮)

(હવે મને હરિ નામશું નેહ લાગ્યો-એ રાગ.)

મુસાફર જીવડા કાયાનો મહેલ નથી તારો,
 માને શું મોઢે મારો મારોરે. મુસાફર૦

લાખ ચોરાશિમાં દેહ ધર્યા બહુ, જન્મ જરા દુઃખ પામી;
 માનવલવ એજે ચૂક ન જીવડા, લજી લેને અન્તર્યામીરે. મુસાફર૦ ૧
 કાયા મહેલનો કાંઈ ન ભરૂંમો, જલમાં ઉઠેલ પરપોટો;
 અમૂલ્ય ત્વાસોરૂઝીસ વહે છે, મૂરખ વાળ નહિ જોટોરે. મુસાફર૦ ૨

“ આત્મ પદ. ”

“પરખ્યાથી પ્રેમી સુરતામાં લય મને લાગી.”

(૨૩૦)

(હવે મને હરિ નામશું નેહ લાગ્યો-એ રાગ.)

પરખ્યાથી પ્રેમી સુરતામાં લય મને લાગી,

મિથ્યા ભ્રમણાઓ લાગીરે.

પરખ્યા ૦

કડવા લીંબડાના જેવું છે લવસુખ, તેમાં ન ચેન કાંઈ પડતું;

વિષય વાસના વિષ સમ જાણી, મનહું ઉદાસીન ઠરતું રે. પરખ્યા ૦ ૧

ભોગો તે રોગ જેવા કુટુંબ જાળ જેવું, દેખું ન ક્યાંઈ સુખ આશા;

મારું તારું આ સારુંને ખોડું, એ સહુ દુનિયા તમાસારે. પરખ્યા ૦ ૨

જળ હળ જગમગ જ્ઞાનની જ્યોતિ, સત્ય આતમને પ્રકાશે;

ઝરમર ઝરમર ઉપશમ ધારા, મનહું અન્યત્ર ન વાસેરે. પરખ્યા ૦ ૩

અનુભવ અમૃત સ્વાદ લહીને, આત્મસ્વભાવમાં રહીશું;

ધુલ્લિસાગર અવિહ્વડ રટનાથી, ધ્યાન સમાધિ લય લહીશુંરે. પરખ્યા ૦ ૪

(સારુંદ.)

“ચેતનજી ચેતો જૂઠી આ દુનિયાની વાજી.”-પદ.

(૨૩૧)

(હવે મને હરિ નામશું નેહ લાગ્યો-એ રાગ.)

ચેતનજી સમજે જાઠી આ દુનિયાની ખાજ,

રહ્યો શું તેમાં રાચી માચીરે.

ચેતન ૦

અજ્ઞાને અન્ધ થઈ જોયું ન જીવડા, આત્મસ્વરૂપ જેહ સાચું;

હસતાં હેં હેં કરતાં આ માનવી, ફાટી જાશે તારું ડાચુંરે. ચેતન ૦ ૧

મહેલ ચણાવ્યા ખાગ બનાવ્યા, લક્ષ્મીના લોભમાં તણાયા;

એક દિન અણધાર્યો ઉઠીશ દેહથી, કોઈ ન જાણે ક્યાંથી આચારે. ચેતન ૦ ૨

મનમાં આવે તેવું માની લે માનવી, અંતે તો કાંઈ નથી તારું;

ચેતન ચાલે ગંદીરે કાયા, મિથ્યા માને મારું મારુંરે; ચેતન ૦ ૩

ચેતન પશુ જડ જેવો બનીને, કાંઈ ન મનમાં વિચાર્યું;
 પશુકાર્યું નહિ ગુરું બેઠવું, મોઢે અધુપ્ય સહુ હાર્યું. ચેતન ૪
 સમજ સમજ દિવમાંહિરે જીવણ, ધર્મે ઉભવ ચિત્ત ધારો;
 જુદિસાગર સદગુણના યારણે, રહી અતમ જડ તારો. ચેતન ૫
 (સાક્ષં.)

“જોઈને જોયું સગપણ દુનિયાનું કાચું.”—પદ.
 (૨૩૨)

(હવે મને હરિ નામયું નેહ આપ્યો—એ રાગ.)

બેઠને બેઠું સમપણ દુનિયાનું કાચું,
 મોઢ માયામાં શિદ ચાંચું. બેઠને ૦
 અસંખ્યપ્રદેશી અતમજવા, જ્ઞાન દર્શન ગુણધારી;
 ચારિત્ર ગુણથી ચેલેરે અતમ, તે હું પેતે મુખકારી. બેઠને ૧
 કાયા પુદ્ગલ યોગ લેસ્યાથી ન્યારો, યકિત જનનતનો હું સ્વામી;
 પ્રજ્ઞા યકુંરશિવ વિખુ ળી અતમ, નામ રહિત હું અગ્રમી. બેઠને ૨
 રાજ લેદને કયો મૂકાવી, અર્થથી તત્ત્વ મેં તાર્યું;
 છયે ભરખાયાં દુનિયામાં દર્શન, કાવ નયોથી ચેતો બંધ્યું. બેઠને ૩
 કન્ય ગુરુ જેણે લેઠ ભવાવીને, અન્તરની યકિત જલ્કારી;
 જુદિસાગર હવે મૂકું ન ભવમાં, પાનીને તક રૂપી અવીર. બેઠને ૪

“આત્મસ્વરૂપ કૃષ્ણનું ગાન.”—પદ.
 (૨૩૩)

(હવે મને હરિ નામયું નેહ આપ્યો—એ રાગ.)

રમભે રંગે કૃષ્ણજી (ચેતનજી) રંગમાં રે સચી,
 સમજને વત અતો સચીરે. રમભે ૦
 અસંખ્યપ્રદેશી અર્પ હેત્રમા, મુખતિ વરોદના બધા;
 વિવેકનનકના તનુજ સેહાયા, સમગ્ર વજરેથી અધારે. રમભે ૦

સ્થિરતા રમણતા રાધાને લક્ષ્મી, તેહના પ્રેમમાં રજૂાયા.
 ધારણા દ્વારકામાં વાસ કર્યો રૂડો, ચરણ વસુદેવ રાચારે. રમજો ૨
 ભાવદયા દેવકીનારે છોડે, આકાશ ઉપમાથી કાળા;
 અનુભવ દૃષ્ટિ મોરલીના નાદે, લય લાગી લટકાળારે. રમજો ૩
 સાતનયોના વાક્યોની મટકી, વેચે મહિયારણુ સારી;
 ક્ષયોપશમ જ્ઞાનવૃત્તિ આહીરણુ, આત્મજ્ઞાન દધિ ધારીરે. રમજો ૪
 ભેદ જ્ઞાન દૃષ્ટિ લકુટીથી લાગી, તત્ત્વામૃત દહી આખ્યું;
 ગિર્વાણીના ધારી ગિરધારી, જ્ઞાનીએ ભાવથી એ ભાખ્યુંરે. રમજો ૫
 આત્મધ્યાનનો રાસ રમાડીને, આનન્દ વૃત્તિયોને આપે;
 રાગદ્વેષાદિક મોટા જે રાક્ષસ, તેહને મૂળમાંથી કાપેરે. રમજો ૬
 નિશ્ચય વિષ્ણુ વ્યવહારે કૃષ્ણ, અવતારી જીવ પોતે;
 આત્મ કૃષ્ણ ને આત્મ વિષ્ણુ, ખીજે શીદને તું ગોતેરે. રમજો ૭
 અધ્યાત્મથી કૃષ્ણ છે આત્મ, ઔદયિક જલધિ નિવાસી;
 પરભાવ નાગરાજ જીતીને ઉપર, પોઢયા છે વિષ્ણુ વિલાસીરે. રમજો ૮
 નિજગુણ કર્તા પરગુણ હર્તા, આત્મ કૃષ્ણ કહેવાયો;
 સમજ્યા વિષુ તાણાતાણુ કરીને, અન્તર્ ભેદ કો ન પાયોરે. રમજો ૯
 આત્મ કૃષ્ણને ભાવોને ગાવો, લેજો માનવલવ લહાવો;
 ખુદ્ધિસાગર હરિ આત્મરાયા, અન્તર્દૃષ્ટિથી ધ્યાવોરે. રમજો ૧૦
 (સાષ્ટક.)

“चेतनजी चेतो कोई न दुनियामां तारुं.”—पद.

(૨૩૪)

(હવે મને હરિ નામયું નેહ લાગ્યો-એ રાગ.)

ચેતનજી ચેતો કોઈ ન દુનિયામાં તારું,

મિથ્યા માને છે મારું મારુંરે.

ચેતનજી ૦

લાખ ચોરાશિમાં વાર અનન્તિ, દેહ ધર્યો દુઃખ પામી;

મળીયો માનવ લવ હાર ન આત્મ, ઉદમમાં રાખ નહિ ખામીરે. ચેતન ૧

કાચારે ખડુંલો મુસાફર જીવડો, જોજે તું આંખને ઉઘાડી;

ઉચાળો અણુધાર્યો ભરવોરે પડશે, પડયાં રહેશે ગાડીવાડીરે. ચેતન ૨

સમ સવણને પાણક ઝરવ, મૂડી આલ્યા સહુ માયા;
 મણીઠણી થું ફૂલી ફરે છે, પડતી રહેયે તારી કાચારે. ચેતન ૦ ૩
 માયા મમતાને આગસ છાંડી, ધ્યાન ધરો મુખકારી;
 શુદ્ધિસાગર સદ્ગુણ પ્રતાપે, પામે જીવ સવપારીરે. ચેતન ૦ ૪
 (સાધન.)

પદ.

(૨૩૫)

(હવે મને હરિ નામનું નેહ જાઓ—એ રામ.)

હવે હું સમજ્યો જિનવર નામ એક સાચું,
 સાચું જિન નામ બીજું કાચુંરે. હવે ૦
 મતપિતા ભાઈ દીકરાને દીકરી, લલના કુકુમ્મ નહિ માફ;
 માફ માફ કરી મમતાથી હાથો, ભણ્યું હવે સહુ ન્યાફરે. હવે ૦ ૧
 જાનીને ભણ્યું ન તત્ત્વ સ્વરૂપ મેં, ફોગટ ફનમાં હું ફૂલો;
 લક્ષ્મીસત્તાની પેનમાં પેસ્યો, ભણતર ભણીને હું તો બૂલ્યોરે. હવે ૦ ૨
 કાયા મન વાણીથી ન્યારો હું આતમ, અલ્પસ્વરૂપી મુહાથો;
 ધ્યાન ધરીને બેસું સ્વરૂપ તો, આનન્દ અતિશય પાથોરે. હવે ૦ ૩
 લેહુગુણે મને લેહ બતાવીને, વિષયવાસનાથી વાથો;
 શુદ્ધિસાગર ધન્ય ધન્ય ગુફા, આપ તથાને મને વાથોરે. હવે ૦ ૪

પ્રાતઃ મંજૂલમ્.

(૨૩૬)

(હવે મને હરિ નામનું નેહ જાઓ—એ રામ.)

શ્રી સંજેશ્વર પાર્થજી તારબેરે ન્હાલા,
 બાલ કરે ઠા કાલાવાચારે ૦ શ્રી સંજેશ્વર ૦
 ધરલેન્દ્ર પદ્મવતી દેવી, ચાસન સ્તનિધ્યકારી;
 વિપ્રાપદારી, મર્દુલકારી, સદાચ કરે મુખકારીરે. શ્રી સંજેશ્વર ૧
 શ્રી ચિન્તામણિ પાર્થ મંત્રને, લપે જન જનકારી;
 દર્શન દેહને દુઃખમાં ટાણે, મહિમા જગત્સંહિ ભાતીરે. શ્રી ૦ ૨

અનુભવ અમૃત જ્ઞાનની ધારા, બાલક આપનાંરે પામે;
 સંઘ ચતુર્વિધ શાસન ઉન્નતિ, થાશે આપનાજ નામેરે. શ્રી૦ ૩
 શાંતિ તુષ્ટિ પુષ્ટિનાં કર્તા, પાપ પાખંડ સહુ હર્તા;
 પાર્શ્વપ્રભુ નામ મન્ત્રના યાને, ભવસાગર જીવ તરતારે. શ્રી૦ ૪
 આત્મસમાધિના દાતાને જ્ઞાતા, અરજી આ ઉરમાં સ્વીકારો;
 ગાંઠો ઘહેલો પશુ બાલ તુમારો, દયા લાવીને અટ તારારે. શ્રી૦ ૫
 નિરાકાર ને સાકારવાદની, તાણાતાણે કેઈ જૂઝ્યા;
 લેહુની પાસે લેહ લગ્યાવિષુ, બહુતરમાં આન્તિથી જૂઝ્યારે. શ્રી૦ ૬
 નિરાકારને સાકાર તું પ્રભુ, સામેશે સહુ સાચું;
 સ્યાદ્રાદર્શનજ્ઞાનવિના પ્રભુ, જાગ્યું હવે સહુ કાચુંરે. શ્રી૦ ૭
 કપટે કોટિ યત્નો કરો કોઈ, જૂડું તે સહુ જાણું;
 સ્યાદ્રાદર્શન આત્મસ્પર્શને, આત્મપ્રદેશે રંગાણુંરે. શ્રી૦ ૮
 ઇશ્વર ને ગુરુ સુખસાગર, ધર્મગુરુ ઉપકારી;
 બુદ્ધિસાગર જયજય બોલો, જિનદર્શન બલિહારીરે. શ્રી૦ ૯

પદ.

(૨૩૦)

(સામગ્રીઆની પામરી—૭મું સંગ.)

તરું નામ ન રૂપ તજાવ, અત્યંત પરમાત્મા,	
તારી શક્તિ અત્યંત કડાવ.	અત્યંત ૧
સામગ્રીક નુજ લાંબારે, કમીચક્રદિન યાગ;	
પરમાત્મ દેવી એનારે, કમે પ્રદનુકે કંપાવ.	અત્યંત ૨
ધૂનકા બાલક નરેરે, હાય કમું નદિ આગ;	
પર પિતાનું મનવરે, જન્મ મરણ દુઃખ પાગ.	અત્યંત ૩
દેવે ને તારું મહીરે, તારક તારી પાગ;	
પિતાને મંત્ર જાણીનેરે, કલે કર તું પર અગ.	અત્યંત ૪
કાલ અગે રાત્રીરે, નિશ્ચય તારૂં મનગ;	
મરુનુકે કે તારે, મરેલ જશે અવગ.	અત્યંત ૫
જિનક તારક કલકે નકરે, જાત અત્યંત મનગ;	
જિનક તારક તારકરે, કમે કલક કલગ.	અત્યંત ૬

શુદ્ધ સ્વરૂપી ચેતનારે, દો ભેદે વર્ણવ;
 દેહાતીત યદ્ય આત્મારે, જ્યોતિ જ્યોત મિલ્યાય. અવખં ૬
 શુદ્ધ સ્વરૂપે આત્મારે, સત્યને સદુ દોષ;
 બુદ્ધિસાગર ધ્યાવર્ણરે, આપ સ્વરૂપે ભેવ. અવખં ૭
 (મેહેસાણા.)

" શ્રીવીર સ્તવનમ્. "

(૨૩૮)

શ્રીવીર પ્રભુ ચરમ જિનેશ્વર, વંદી વીનવિ કીલ્લે;
 પ્રભુસમ ધ્યાય આત્મિક અનુભવ, રસના ધ્યાયા પીલ્લે;
 પ્રભુ ગુણ મુજ વચ્ચે અન્તરે મેઠું, પણ ધ્યાનયત્રી લાગ્યું મેઠું;
 આત્મિક અનુભવિ મન તે ખેડુ. શ્રી વીરં ૧
 સિદ્ધ્યાશ્વતથા મુખના રસીયા, અપ્રથ સિપતિ સિદ્ધિયા વસીયા;
 મુજ મનમન્દિરથી નવી ખસીયા. શ્રી વીરં ૨
 પ્રભુ કેમ સંમ દૂરે ટળી, આત્મિક રૂઢિને અભુવળી;
 વધી મુક્તિ વધુ ઝટ લટકળી. શ્રી વીરં ૩
 સ્વનદ્યોત ચરણે જે રત્નવયા, બ્યપિ વિદ્ધ બ્યજિ ગુણમયી;
 નિઘ્યાત્વ દયા સભ દૂરે રહી. શ્રી વીરં ૪
 મુખ વીર વીર એમ કહ્યું. પણ વીર ગુણ નવા નંભાડ;
 કેહો આત્મને કેમ કેમ. તડ. શ્રી વીરં ૫
 હું કોથી કપડીને દેખ. નેહી રે.ગી ભેગી કહેથી.
 હું ભવ અટવામા ને. મેરડ. શ્રી વીરં ૬
 નિરંગીથી કેમ રા.ન કે. ભે. ન. દર. ન. પ.નિહર;
 તે ભવ જલધિ હું તહેવે નડ. શ્રી વીરં ૭
 પ્રભુ ધ્યાન દયા ભે ચિત્ત લા. ને. ગુણ મુજ અન્તરે ઝટ ભાવે;
 એમ સેવક ગુણ ગાવે ર. ને. શ્રી વીરં ૮
 ધ્યાયા ભે યેચસ્વરૂપ ધ્યાવે. ને. ધ્યાન દર. લેખે. અ.વે
 બુદ્ધિસાગર એમ ગુણ ન વે. શ્રી વીરં ૯
 (વિભાપુર.)

ॐ શાન્તિ: શાન્તિ: શાન્તિ:

“શ્રી આનંદઘનજીકૃત શ્રી વીરજિન સ્તવનમ્.”

(૩૩)

વિર જિનેશ્વર પરમેશ્વર જયો, જંગભુવન જિન ભૂપ;
 અનુભવ નિત્તે ચિત્તે હિત કરી, દાખ્યો જાસ સરૂપ. વીર૦ ૧
 જેહ અગોચર માણસ વચનને, જેહ અતીન્દ્રિયરૂપ;
 અનુભવ મિત્તે વીગતે શક્તિસ્થું, લાખ્યો તાસ સ્વરૂપ. વીર૦ ૨
 નય નિક્ષેપે જેહ ન જાણીએ, નવી જીહાં પ્રસરે પ્રમાન;
 શુદ્ધ સ્વરૂપે પ્રદા તે દાખવે, કેવલ અનુભવ લાણ. વીર૦ ૩
 અલખ અગોચર અનુપમ અર્થનો, કુણુ કહી જાણે ભેદ;
 સહજ વિશુદ્ધશું અનુભવ વયણજે, શાસ્ત્ર તે સઘળાં ખેદ. વીર૦ ૪
 દીસી દેખાડી શાસ્ત્ર સવે રહે, ન લહે અગોચર વાત;
 કારજ સાધક બાધક રહીત એ, અનુભવમિત્ત વિખ્યાત. વીર૦ ૫
 અહો ચતુરાર્થ અનુભવ મિત્તની, અહો તસ મિત્ત પ્રતીત;
 અંતરજામી સ્વામી સમીપ તે, રાખી મિત્તશું રીત. વીર૦ ૬
 અનુભવ સંગેરંગે પ્રભુ મીડ્યા, સકલ ક્રિયા સવીકાજ;
 નિજપદ સંપદ જે તે અનુભવે, આનંદઘન મહારાજ. વીર૦ ૭

“શ્રી આનંદઘનકૃત પાર્શ્વજિન સ્તવનમ્.”

(૩૪)

પ્રણમું પદ પંકજ વાસના, જસ વાસના અગમ અનુપરે;
 મોહે મન મધુકર જેહથી, પામે નિજ શુદ્ધ સ્વરૂપરે. પ્રણમું ૧
 પંક પલંક શંકા નહીં, નહીં ખેદાદિક દુઃખ દોષરે;
 ત્રીજા અવંચક જોગથી, લહે અધ્યાતમ મુખ પોપરે. પ્રણમું ૨
 દુરીત દશા દૂરે ટળે, જગે મુદ્ધિતા મૈત્રી ભાવરે;
 વરતે નિત્ય ચિત્ત મધ્યસ્થતા, કર્ણભામય શુદ્ધ સ્વભાવરે. પ્રણમું ૩
 નિજ સ્વરૂપ સ્થિર કર ધરે, ન કરે પુદ્ગલની ખંચરે;
 સાખી હોઈ વરતે સદા, ન કદા પરભાવ પ્રપંચરે. પ્રણમું ૪
 સહજદશા નિશ્ચય જગે, ઉભગે અનુભવ રસરંગરે;
 રાચે નદી પરભાવસ્થું, નિજભાવસ્થું રંગ અભંગરે. પ્રણમું ૫

નિજ કુલ્યમેં સમ દુષ્ણ હમે, ન અમે પુદ્ગલની રેખરે;
 ખીર નીક વિવરે કરે, એ અનુભવ સંઘ યુરંખરે પ્રભુમું ૬
 નિર્વિઘ્ન રહેવ અનુભવે, અનુભવ અનુભવની પ્રીતરે;
 ભવર ન કમદુ લખી રહે, આનન્દપન પ્રીતપ્રતીતરે પ્રભુમું ૭

“શ્રી આનન્દપન પદમ્.”

(૩૫)

આરે કુને મળ્યો મારો ભંડ સનેહી;
 ભંડ સનેહી શુનિકન પામે, યામે ન પીરજ રેહી. આરે ૧
 જમ જન આમણ ભંડર મળી, ચતવણી કદુ રેહી;
 આનન્દપન પ્રભુ રેવ વિરેવે, કિમ હવે મધુમેહી. આરે ૨

“શ્રી યશોવિજયજીકૃત પદમ્.”

(૩૬)

રેખે ભાઈ મહાવિઠલ તથા. કુખિત અનાદિ ચેહકે ઠારણ,
 અનંત જમ ભારી—રેખે ૧
 દિ'કારાંજી હરત મુખ સમજે, મુખજોડ અગુસાર્; રેખે ૨
 પરંપરા હરત સમયે કહાવે, પરિવલ વધત ભણાર્ રેખે ૩
 વચન યામે કાયા દ્રઢ યામે, નિ) ન મન અપહાર્; રેખે ૪
 કલે હોત કોરણી કોર, ગુણ કરંભા કુ ખણાર્ રેખે ૫
 બેઝાસન કરે પવન નિરોધ, આવમાદિ ન અંજે; રેખે ૬
 કયની કથત મહન્ત કહાવે, મમત મૂઢ ન ત્યાજે. રેખે ૭
 આનંદપને સિદ્ધાન્ત પાડ મુજે, દિયે આમદ આણે; રેખે ૮
 ભવિ ભાજ કુચ ભડ તપ વિદા, પ્રભુત રૂપ બખાને. રેખે ૯
 જરૂં સર્વે પરમપદ સાર્, આવનસાજિ ન મુજે, રેખે ૧૦
 વિનય વિરેક વિચાર કબકો, ગુણ પર્માય ન ભુજે. રેખે ૧૧
 જસવાલે જસ મુની સન્તોષે, તપવત તપ શોષે; રેખે ૧૨
 મુનવાલે પરબુધુ દોષે, મતવાલે મત પોષે. રેખે ૧૩

સુર ઉપદેશ સહજ ઉદયાગત, મોકલ વિકલ
શ્રીનયવિજય સુજસવિજાસી, અચલ અણયનિ

પદ.

(૨૩૬)

આશા ઓરનકી કયા મીચે, જ્ઞાન સુધારસ પીએ
સદકલ દાર દાર લોકનકે, કુકર આશા ધારી;
આતમ અનુભવ રસકે રસીયા, ઉતરે ન કળદુ પુર
આશા ઠાસીકે જે નાવ, તે જન જગકે ઠાસા,
આશા ઠાસી કરે જે નાવક, સાવક અનુભવ ખ્યા-
મનજા ખ્યાલ પ્રેમ મસાલા, પ્રણ અભિ પરમાત્મ
તન જાત્રી અવદાય પીએ કરા, જાગે અનુભવ સાત્રી
અમમ પીઆતા પીએ નાવકાતા, ચિન્દી અધ્યાતમ
આનંદવન એવન નદે ખેડે, કેળે લોક નમાસા.

પદ.

(૨૩૭)

અન ને જાગે નાગિન પાવે પાત્રી મેલ કરન દુ
નુજ મન તમ નાદાવે
પાદુ એકન કોઈ અભિ ને કોઈ અનભે,
નગરિ અવલોકે સુખે કોઈ રસ ન કોઈ આગે
અનનકી જન રસકે પાત્રી રસ રસ પાત્રી પાવે,
અનનકી અનન કોઈ, અનન અનન તમે
અનન રસકે કોઈ રસકે કોઈ અનન રસકે નુજ
વિજયનકે અનન રસકે રસ રસકે અનન
અનનકે કોઈ રસકે રસ રસકે રસ રસકે અનન
અનન રસકે રસકે રસકે રસકે અનન રસકે

પરાધીન હે લોભ ઝોરકે, ચાતે હોત વિભોગી;
 સદા સિદ્ધસમ મુખવિલાસી, વયતો નિજગુણ લોગી. અખ મેં
 જાવ એકલિ સજ સગીકે, મૂરખ લેદ ન ભાવે;
 અપનો સાદિખ એ પિછાને, સો જસ લીલા પાવે. અખ મેં

પદ.

(૨૪૧)

ચેતન અખ મોહે દર્શન દીને, તુમ દર્શન શિવમુખ પામીને,
 તુમ દર્શન ભવ છીને. — ચેતન૦ ૧
 તુમ કારણ તપ સંજમ કિરીયા, કહોં કાંઠાંલો છીને;
 તુમ દર્શન બિન યા સજ જુડી, અંતર ચિત ન રીને. ચેતન૦ ૨
 ક્રિયા મૂઢમતિ હે જનકે, જ્ઞાન ઝોરકું ખ્યારો;
 મિલત ભાવરસ દોડે ન ચાખે, તું દોનુથી ન્યારો. ચેતન૦ ૩
 સખમેં હે ઝોર સખમેં નાહિ, તું નદરૂપ એકેલો;
 આપસ્વભાવે વિભાવે રમતો, તુંકિ તરૂં તું ચેલો. ચેતન૦ ૪
 અકલ અલખ પ્રભુ તું સજરૂપી, તું અપની નતિ બાને;
 અમમરૂપ અમમ અનુસારે, સેવક મુજસ પ્રમાને. ચેતન૦ ૧

પદ.

(૨૪૨)

અખતુ પિયો અનુભવરસ ખાડ, કહેવ પ્રેમ મતિચાલા. અખતુ૦ ૧
 અંતર સતપત રસ લેદી. પરમ પ્રેમ ઉપધાવે;
 પૂરવભાવ અવરસ. પ્રમદી. અજબ રૂપ દર્શાવે. અખતુ૦ ૨
 નખ શિખ રહત મુખરી, બાંધી સજલ સધન ધન બંધેલી
 લિલ એ ખાડ. પિએ વિલકું, ઝોર કેરૂં રતિ કયેલી. અખતુ૦ ૩
 અમૃત હોય હઝાહઝ બાકું, રોન સોન નવિ બ્યાપે
 રહત સદા ધર નવ નસ્યામે, બંધન અમતા ક.રે. અખતુ૦ ૪
 સત સંતેષ હોયાના ધારે, જનમનાં કાજ મુકરે
 દીન રેરૂં નહિ આલે. —
 નરે અખતુ૦

ભાવ દયા રણધંભ રોપકે, અનહદ તુર બળવે;
ચિદાનંદ અતુલી બલરાજ, જીત અરિધર આવે. અબધુ ૬

પદ.

(૨૪૩)

રાગ તોડી.

ચેતન મમતા છાંડ પરીરી, પર રમણીશ્યુ પ્રેમ ન કીજે;
આદર સમતા આપ વરીરી. ચે૦ ૧
મમતા મોહ ચંડાલકી બેટી, સમતા સંજમ નૃપ કુમરીરી;
મમતા મુખ દુર્ગંધ અસતી, સમતા સત્ય મુગંધભરીરી. ચે૦ ૨
મમતાસે લરતે દીન જાવે, સમતા નહીં કોઈ સાથ લરીરી;
મમતા હેતુ બહુતહે દુરમન, સમતાકો કોઈ નાહી અરિરી. ચે૦ ૩
મમતાકી દ્વરમતીહે આલી, ડાયણ જગત અનર્થ કરીરી;
મુમતાકી શુભમતિહે આલી, પરઉપગાર ગુણસે ભરીરી. ચે૦ ૪
મમતા પુત ભયે કુલ ખંપણ, શોક વિજેગ મહા મછરીરી;
સમતા સુત હોયગા કેવલ, રહેગો દીવ્ય નીસાન ધરીરી. ચે૦ ૫
સમતા મગન હોયગો ચેતન, જો તું ધારીયા શીખ ખરીરી;
મુજસ વિજાસ લહેગો તો તું, ચિદાનંદ ધન પદવી વરીરી. ચે૦ ૬

પદ.

(૨૪૪)

અકલ કલ જગજીવન તોરી.	અકલ૦
જન ઉદધિથી અનંત મુક્તિ તપ,	
જાન મન લગુ બુદ્ધિ જનુ મેરી.	અકલ૦ ૧
નવ અરુ જન નિરોપ બિચારન,	
પૂર્વધર થાકે મનુ દિગી;	
નિરોપ કરન થાન નથી પાએ,	
નિરવિરોધને દિન નવેરી.	અકલ૦ ૨

પદ.

(૨૪૭)

(રાગ કાફી.)

અલખ લખ્યા કિમ જાવેહો, ઝોંસી કોઈ જુગતિ ખતાવે. અલખ
 તન મન વચનાલીલ ધ્યાન ધર, અજગાન્તપ જપાવે;
 હોય અઢોલ લોલતા ત્યાગી, જ્ઞાન સરોવર ન્દાવેહો. એસીં
 શુદ્ધ સ્વરૂપમે શક્તિ સંભારત, મમતા દૂર વડાવે;
 કનક ઉપલ મલ મિન્નતા કાજે, ભોગાનલ ઉપજાવેહો. એસીં
 એક સમય સમદ્રેષ્ટી આરોપી, ચિદાનંદ ધ્રુમ ગાવે;
 અલખ રૂપ હોઈ અલખ સમાવે, અલખ ભેદ એમ પાવેહો. એસીં

પદ.

(૨૪૮)

(રાગ આશાવરી તથા ગોડી.)

અખધૂ નિરપદ વિરજા કોઈ, દેખ્યા જગ સહુ ભોઈ. અખધૂં
 સમરસ ભાવ બતા ચિત્તજકે, થાય ઉથાપ ન હોઈ;
 અવિનાશીકે ધરકી ખાતાં, જાનેંગે નર સોઈ. અખધૂં ૧
 રાવ રંકમે ભેદ ન જાને, કનક ઉપલ સમ લેખે;
 નારી નાગણી કો નહી પરિચય, તો શિવમંદિર દેખે. અખધૂં ૨
 નિંદા સ્તુતિ શ્રવણ સુણીને, હૃય શોક નવિ આણે;
 તે જગમે ભોગીસર પૂરા, નિત્ય ચઢતે ગુણ ડાણે. અખધૂં ૩
 ચંદ્રસમાન સૌમ્યતા જાકી, સાયર જેમ ગંભીરા;
 અપ્રમત્ત ભારંડ પરે નિત્ય, સુરગિરિસમ શુચિધારા. અખધૂં ૪
 પ્રંકજ નામ ધરાય પંકથું, રહત કમલ જિમ ન્યારા;
 ચિદાનંદ એસા જન ઉત્તમ, સો સાહેબકા પ્યારા. અખધૂં ૫

પદ.

(૨૪૮)

રાગ ગોડી.

સોડહં સોડહં સોડહં સોડહં, સોડહં સોડહં રટના, લગીરી. સોડહં ૦
 દેવતા પિંડતા મુખમના સાધકે, અરુણપતિથી પ્રેમ પગીરી;
 બંધનાલ ખંડ્યક લેકે, કથમે દ્વાર શુભ જ્યોતિ જગીરી. સોડહં ૦ ૧
 પુલટ કપાટ ઘાટ નિજ પાથે, જનમ જલ ભયભીતિ ભગીરી;
 કાચ શકલદે ચિંતામણિ લે, કુમતા કુટિલકું સહજ ઠગીરી. સોડહં ૦ ૨
 બાપક સકલ સ્વરૂપ લખ્યો ઇમ, જિમ નતમે મન લહત ખગીરી;
 ચિદાનંદ આનંદમય મૂરતિ, નિરખ પ્રેમભર ભુદિ યગીરી. સોડહં ૦ ૩

પદ.

(૨૫૦)

રાગ ધનામી.

સંતો અચરિત રૂપ તમાસા, સંતો—એ આંકણી.
 કીડીકે પગ કુંજર ભાંચે, જલમે મકર પીયાસા. સંતો ૦ ૧
 કંઠે હલાહલ પાન રૂચિધર, તણ અમૃત રસ ખાસા;
 ચિંતામણિ તણ ધરત ચિતમે, કાચ સકલક્રી આસા. સંતો ૦ ૨
 બિન બાદર ભરખા અતિ વરસત, બિન દિન વહત ભલાસા;
 વજ્ર ગહત હમ દેખ્યા જલમે, કોણ રહત પલાસા. સંતો ૦ ૩
 વેર અનાદિ પણ ઉપરથી, દેખત લગત સનાસા;
 ચિદાનંદ સોહિ જન ઉત્તમ, કાપત સાક્ર પાસા. સંતો ૦ ૪

પદ.

(૨૫૧)

(રાગ ગોડી)

નિશાની કહા ભલાયું રે, તેતે અજમ અજેવર રૂપ. નિશાની
 રૂપી કહુંતો કહુ નહીરે, બંધે કેસે અરૂપ;
 રૂપારૂપી એ કહું ખ્યારે, એસે ન સિદ્ધ અનુપ. નિશાની ૦ ૧

શુદ્ધ સનાતન જો કહુંરે, બંધ ન મોક્ષ વિચાર;
 ન ઘટે સંસારી દિશા જ્યારે, પુણ્ય પાપ અવતાર. નિશાની૦ ૨
 સિદ્ધ સનાતન જો કહુંરે, ઉપજો વિનસે કૌન;
 ઉપજો વિનસે જો કહુંજ્યારે, નિત્ય અબાધિત ગૌન. નિશાની૦ ૩
 સર્વોગી સખનય ધનીરે, માને સખ પરમાન;
 નયવાદી પલ્લો ગ્રહી જ્યારે, કરે લરાઇ ઠાન. નિશાની૦ ૪
 અનુભવ અગોચર વસ્તુહેરે, જાનવો એ હીરે લાજ;
 કહન સુનનકો કછુ નહિ જ્યારે, આનંદધન મહારાજ. નિશાની૦ ૫

પદ.

(૨૫૨)

(રાગ સારંગ)

ચેતન શુદ્ધાતમકું ધ્યાવો. પરાપરચે ધામ ધૂમ સદાહે;
 નિજ પરચે સુખ પાવો. ચેતન૦ ૧
 નિજ ઘરમેં પ્રભુતાહે તેરી, પરસર્જું નીચ કહાવો;
 પ્રત્યક્ષરીત લખી તુમ એંસી, ગહિયે આપ સુહાવો, ચેતન૦ ૨
 યાવત્ તૃષ્ણા મોહહે તુમકો, તાવત્ મિથ્યા લાવો.
 દ્વસંવેદ જ્ઞાન લહી કરવો, છંડો ભ્રમક વિલાવો. ચેતન૦ ૩
 સુમતા ચેતન પતિકુ ઇષ્ટ વિધ, કહે નિજ ઘરમેં આરો;
 આતમ ઉચ્ચ સુધારસ પીયે, સુખ આનંદ પદ પાવો. ચેતન૦ ૪

પદ.

(૨૫૩)

અબધૂ સોજોગી ગુરૂ મેરા, ઇન પદકા કિરેરે નિવેડા. અબધૂ૦
 તરૂવર એક મૂલગિન છાયા, જિન પુલે ફલ લાગા;
 શાખા પત્ર નહી કછુ ઉનકું, અમૃત ગગને લાગા. અબધૂ૦ ૧
 તરૂવર એક પંછી દોઉ બેઠે, એક ગુરૂ એક ચેલા;
 ચેલેને જુગ ચુણ ચુણ ખાયા, ગુરૂ નિરંતર ખેલા. અબધૂ૦ ૨

પદ.

(૨૫૮)

(રામ વેદાવલ.)

અય લોને મોરી સફલ ધરીરી. અય૦ એ આંકણી.
 મુવ વનિયા ધન ચોવન મારો, ગર્ભ તણી પેદનવીયરીરી. અય૦ ૧
 મુપનકો સજ સાચ કરી માચત, સચત છાંદ જગન બદરીરી; અય૦ ૨
 આપ અચાનક કાલ તોપચી, જહે જયું નાદર બકરીરી. અય૦ ૨
 અવિહી અવેવ કહુ વેતવ નાહિ, પકરી ટેક હારિલ લકરીરી; અય૦ ૩
 અનંદવન હીસાજન છાંડી, નર મોહા માચા કરીરી. અય૦ ૩

પદ.

(૨૫૯)

કિન મુન લયોરે ઉઘસી, ભમરા. કિન૦ એ આંકણી.
 જમ તેરી કારી મુખ તેર પીરા, સજ કુવનકો વાચી. ભમરા૦ કિન૦ ૧
 સજ કહીયનકો રચ તુમ લીના, સો કયુ લાય નિસસી; ભમરા૦ કિન૦ ૨
 અનંદવન પ્રમુ તુમારે મિલનકુ, લાય કરવન કયું કાચી. ભમરા૦ કિન૦ ૩

પદ.

(૨૬૦)

(રામ વેદાવલ.)

એવ જુમતિ લલચ. વિન. કહ. ન મ ધરવે. એવ૦ ૧
 રમપતિ કહે રકડ. ધન હ ધ ન અરે એવ૦ ૨
 લેખ ધરી મા. ય કરા. જમકુ ભરનારે એવ૦ ૨
 ફરંસુ પરમાનદકી. મુધી રચ ન ધરે.

મન મુંડયા વિણ મુંડકું, અતિ ઘેટ મુંડાવે;
જટાણુટ શિર ધારકે, કોઉ કાન ફરાવે.
ઉર્ધ્વબાહુ અધોમુખે, તન તાપ તપાવે;
ચિદાનંદ સમજ્યા વિના, ગિણતિ નવિ આવે.

પદ.

(૨૬૧)

સાધુ લાઈ અપના રૂપ જળ દેખા.
કરંતા કૌન કૌન કુની કરની; કૌન માગેગા લેખા;
સાધુ સંગતિ અરૂ ગુરૂકી કૃપાતે મિટ ગઈ કુલકી રેખા.
આનંદધનપ્રભુ પરચો પાયો, ઉતર ગયો દીલ લેખા.

પદ.

(૨૬૨)

(રાગ આશાવરી.)

અખધૂ ખૈરાગ્ય ખેટા જાયા, વાને ખોજ કુટુંબ સલખા.
અખધૂ

જેણે મમતા માયા ખાઈ, સુખ દુઃખ દોનો લાઈ;
કામ ક્રોધ દોનોકું ખાઈ, ખાઈ તૃણા ખાઈ.
દુર્મતિ દાદી મત્સર દાદા, મુખ દેખતહી મૂઆ;
મંગલરૂપી બધાઈ ખાંચી, એ જળ ખેટા હુવા.
પુણ્ય પાપ પાદેશી ખાચે, માન કામ દોઉ મામા;
મોહ નગરકા રાજા ખાયા, પીછેહી પ્રેમ તે ગામા.
ભાવનામ ધર્યો ખેટાકો, મહિમા વરણ્યો ન જાઈ;
આનંદધન પ્રભુ ભાવ પ્રગટ કરો, ઘટઘટ રહ્યો સમાઈ.

